શા. રતનલાલ માણેકલાલ

ફીનાઈલવાળાની

ધી ફોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ.

ભા. ૧-૨.

સુધારા વધારા સાથે

આવૃત્તિ ૩ જી

જેમાં જાણીતી અને માનીતી નાટક કંપનીના હાલ સુધી કાઢેલા ૫૦૦ ગાયનોનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

[illegible]

ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

લીમડાચૌક-સુરત.

કીંમત રૂા. ૦-૮-૦ આઠ આના.

સંવત ૧૯૭૨ સને ૧૯૧૬.

શા. રતનલાલ માણેકલાલ કીનારીવાળા
તરફથી પ્રગટ થતી
પ્રખ્યાત, નાટક કંપનીના માનીતા નાટકોમાંના,
જાણીતાં ગાયનો અને પ્રખ્યાત ગાવાવાળા
ઓએ ગાયલા ઉસ્તાદી રાગરાગણીઓ
સહીત ગાયનોથી ભરપુર.

ફોનોગ્રાફ ગાયનો સંગ્રહ
ઉર્ફે
રેકર્ડસ ગાયનમાળા

ભાગ ૧. ૨. સાથે.

બ્હોળા સુધારા વધારા સાથે.

આવૃત્તિ ત્રીજી. પ્રત ૨૦૦૦

સોલ એજંટ
શા: ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર
મનહર પુસ્તકાલય-લીમડાચોક-સુરત.

કીંમત રૂ. ૦-૮-૦

પ્રસિદ્ધ કર્તા—શા. રતનલાલ માણેકલાલ કીનારીવાળા
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-મનહર પુસ્તકાલય
લીમડાચોક-સુરત.

છાપનાર-પ્રભુશંકર નરભેરામ વ્યાસ
છાપવાનું ઠેકાણું-શા ખુ. અ ના ધી સુરત જૈન એન્જીન પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસ ખપાટીઆ ચકલા-સુરત.

તાકીદે નામ નોંધાવો.

શ્રી જ્ઞાનાંકુર ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૩-૪

થોડા વખતમાંજ
બહાર પડશે.

ચેતવણી-

આ બુકની વધી પડેલી માંગણી જોઇ કેટલાક વિરોધી પ્રકાશકો આ બુકને મળતી બુકો બ્હાર પાડે છે. અને તે અજાણ્યાં લોકો ભૂલથી લઇ પસ્તાય છે. તેઓને ચેતાવવામાં આવે છે કે, હવે પછી આવી બૂક ખરીદતાં પહેલા શા. રતનલાલ માણેકલાલ કીનારીવાળા. એ નામ વાંચીનેજ ખરીદ કરવી

આ આવૃત્તિ સંબંધે બે બોલ.

ધારવા કરતાં પણ વધુ પ્રશંસા થવાથી અને ખ્હોળી માગણીને પોંહચી વળવા ખાતર આ ત્રીજી આવૃતી ખ્હાર પાડવામાં આવી છે. બીજી આવૃતી કરતાં આ આવૃતીમાં કાંઈક વધુ વધારો કર્યો છે. અને કામ પણ સર્વોતમ કરવામાં આવ્યું છે જેની કદર હમારા ગ્રહાક બંધુઓ અવશ્ય કરશેજ આ બુકનો ત્રીજો ભાગ તૈયાર છે. અને તે બનતી તાકીદે ખ્હાર પાડવામાં આવશે.

આશા છે કે પહેલી અને બીજી આવૃતીનો જેવો ઉપાડ ગ્રાહક બંધુઓ તરફથી થયો છે તેવોજ ઉપાડ આ વખત અને હવે પછી થયા કરશે.

આ આવૃતીમાં પણ બીજી આવૃતી વખતની પદ્ધતી કાયમ રાખવામાં આવી છે.

સંગીતકળાના શોખીનો તરફથી હમોને વધુ ઉતેજન મળતું રહેશે તો આ બુક ઘણાજ સારા કદમાં તેઓ સનમુખ થોડા વખતમાં રજુ કરીશું એજ વિજ્ઞપ્તી.

સુરત કળાપીઠ, રોડ કીનારીવાળા-શોફ્રુમ.	લી. શા. રતનલાલ માણેકલાલ કીનારીવાળા.

ધી ફોનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ ઉર્ફે રેકર્ડસ ગાયનમાળા.

ભાગ ૧ લો ૨ જો.

(૧)—શ્રી. દ્વા. ગ્રા. ઐ. પરીષદના સંગીત ક્રમમાંથી

રાગ–ધ્રૃપત ચોતાલ—

શ્રી સરસ્વતીને નમુ. (ટેક)
બુદ્ધિ દાતા સૌજને શારી વિદ્યા રૂપે સ્હાયકારી,
તનન તોમ્ તનન તોમ્ તનનન તોમ્–પ્રથમ નામ આરાધુ તારૂ(૨)
સાની સાની ધ નીધપ ધપધપમ–પમપમગ મગ મગરે ગરે ગરે સા
સારી ગમ પધની સા સાની ધપમગરે સા ॥ શ્રી ॥

(૨) વશંત પ્રભા—

શ્રી રામચન્દ્ર રઘુવિર,
શ્રી સિતાપતી ભજી લેને મન અવસર આવો એળે વહી જશેજી
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી જુવાની છેલા, રશીયા રશ પીલેને સુખધામ.
ખિલી વસંત તેવી, ખીલી ફુલવાડી, પ્રભુને શણગારી લે મન લ્હાવ–શ્રી
રમણી રૂપાળી હેતે હૈડે ધારી વ્હાલા, પીલે અધરામૃત રસપાન,
નાથના અનાથનેએ અંતર ધરી પ્રીતે બાળા કરી લેને કાયાનુ કલ્યાણુ–શ્રી.

(૩)—મીસ જાનકીબાઇ—

ભજન. રાગ ભૈરવી

શ્રી રામચન્દ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરન ભવ ભય દારૂનં.
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજારૂંન—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમીત છબી નવનિલરજ સુંદર,
પટપીત માન હુલડીત રૂચી સુચી જનક સુતાવર.
શ્રી ક્રીટ કુંડળ તિલક ચારૂ ઉદાર અંગ વિભુષણં,
આજાન ભુજ સર ચાંપધર સંગ્રામજીત ખર દુષણં
ભજો દિનબંધુ દીનેશ દાનવદલન દુષ્ટ નિકંદન,

રઘુનાથ આનંદ કદ કઉશલ્યા ચદ દશરથ નંદનં. ૦
ઇતી વદત તુલસીદાશ શકર શેષ મુની મનરંજનં,
મમ હૃદય કુંજ નિવાશ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજન.

(૪)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

અરે કોઇ આવો પ્રીયાને મનાવો(૨) મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો
અરે પ્રીયા મારો નહીં પ્રેમ હાણુના બાણુ,
તારે મન હું તુચ્છ છુ તું મારે મન પ્રાણુ
મને તપતીને નહીં તપાવો લાગી અગન બુજાવો બોલાવો લોભાવો,
પ્રાણુ પ્રીયા રીઝાવો મારૂ દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો (૨)

(૫)—સુરદાસ—

અરે રંગ જે લાગ્યો તે લાગ્યો, શિદ સોવે ફરી જે જાગ્યો...ટેક.
હંસોની ગતી હંસો જાણે, કાગ ન કાઇ પીછાણે
ધાવ રહિત ધાયલની ગતીને જગમાં કયાથી જાણે. અરે.
દરદી વીણ દરદીની દશાને લક્ષે કોઇ ના લાવે.
સુર ભજનનો રગ ના ઉતરે, અમિત ઉપાધી આવ્યે...અરે.

(૬)--ઉદયભાણુ—

અહો દિલદાર જરી દેદાર દિવાનાને દેખાડોને
અરે લટકી અધર પટકી મરૂ પટકી જીગર ખટકી
અરે આધાર સુધારસ સાર ચતુરાને ચખાડોને—
મુખે અટકી મધુર મટકી અરે છટકી અધર છટકી

સાખી { "દીલની થાપણ ઓળવી, ધટે ન કરવી ઘાત,
"પ્રાણ કહો તો પાઠવુ, વાલમ કરવા વાત

(૭)—વિણાવેલી—

અરે શું માનવનો અભિમાન પલકમા ટળી જશેરે.
ખરે જયમ પીપળ ઉપર પાન, પલકમાં ખરી જશેરે (૨) માટીમાં મળી જશેરે—અરે.
ઘડી એક જીવતરમા ઘડી એક સુખનીઆ....... અરે નથી.
મુઢ મમતમાં તોયે મરતાં આખાં અરે નથી પામર નર નાદાન--અરે.
કાયા કલેવર કારમો, છે ગદકીનો ગાડવો,
સમજુ જને સમજી જઇ, અભિમાનને વણસાડવો.
અભિમાન ફરણીધરને નહિ દુધ પાઇને પેધાડવો,
રાવણ સરીખાં રાજવીએ લીધો નથી કંઇ લાડવો—અરે શું.

(૮)-પવીત્ર લીલાવતી.

અવર મદન અલબેલો, આતો અવર મદન અલબેલો. અ.
શરદ પુનમના સુધાકર સરખો આજ નગરમા ઉગેલો. અ.

મનોહર કસ્તુરીયા મૃગ માફક જોઉં ઝરૂખે ઝુકેલો. અ.
હું નીરભાગી નાથે તજી મને વેસ્યા અવાસે વસેલો. અ.
ધન ગણીકા ધરણીતલ તુજને પ્રીય કર્યો મમ પરણેલો. અ.
ચંન્દ્ર ચકોરને મધુર મેધ સમ મુજ મન રંગ રહેલો. અ.
મહિયારી વેશે નહીં જાણે, મમ છળ છેલ છબીલો. અ.

(૯)—પ્યારા સાહેબ. રાગ-ભૈરવી. તાલ ત્રીતાલ—

અરે જોબનવા ચાર દીના દીનો સાથ
જોબન સત જબ જાત ભઇ મુખ મોડન લાગે-કદર મોરી કછુ
ના પુછી બાત—અરે જોબનવા, ચાર દીના દીનો સાથ

(૧૦)—ઉદયભાણ—

અલબેલા લટકાળા વ્હાલા, પ્રીતમ ઠાકોર મારે મન વશીયા.
રસઘેલા રીસાળા બેઠા દેહના દેવળ માહિ રંગ રસીયા.
પ્રીતી પંચામૃતે પાનળીયા પખાળું વચનને ફુલડે વધાવું.
હેતના હીચોળે હળુ હળુ હીચાડું હોસે હસીને હસાવુ,
શૃંગાર સજી સજાવું ભાવે ભોજનની થાળ ધરાવું
હદનું કચુંબર રીશનું રાઇતુ, ચામઠાઇ ચટણી વ્હેમ શાક રાઇતુ,
બરફી પેડાને મહેસુર પ્રેમ ભાવના, ધારી કચોરી પુરી શુદ્ધ સ્નેહ વાસના
ભાવના ભુખ્યા ઉઠયા, દેવલ દે વાસના, પેડા પરસાદમાં વ્હેચું હુ
ઉલ્લાસના-અલબેલા.

(૧૧)—કેશર કીશોરી—

અરે દુન્યામાં પ્રેમી કયા બધે મતલબની યારી છે અરે.
બીચારા કોઇક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુવારી છે. અરે

સાખી { પોપટ જેમ પઢતંતો અચરે અચરે રામ;
મુરખ જન તેમજ બકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.

કયા છે સાચો પ્રેમી હા, કયાં તે સાચી પ્યારી છે અરે.

સાખી { પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી મરે મીજાજ,
પ્યારી પીયુ પીયુ કરી મરે, પ્યારા રંડીબાજ.

ગયો સાચાનો વખત હા, દગલબાજી નીવારી છે. અરે

(૧૨)—ગજલ. રાગ ભેરવી. તાલ દાદરા—

અપને મૌલાકી જોગન બની, જોગન બનીરે બી જોગન બની
અપને મૌલાકી અપને ખ્વાજાકી જોગન બનીરે,
મેં અપને દીલકો કીસી બુતકો દીયા ચહાતા હુ.
છોડ ઇસ્લામકી રાહ કુફ્રલીયા ચહાતા હું,
અય મુસલમાનો કહો, કયા મે બુરા ચહાતા હું. અ.
જીસ્સે મીલા હય ખુદા ઉસ્સે મીલના ચાહતા હુ. અ.

(૧૩) શ્રી. મહમદહુસેન. રાગ–યમન કલ્યાણ, તાલ લાવણી—
અગ નાગને ગિરધારીરે હમારી તોરી, ગિરધારી વનમાળી–અગ નાગને
શાલ દુશાલે આપતો ઓડે હમે ઉડાઇ કારો કમરીરે હમારી તોરી.
(બોલો મોર મુગટવા લેકી જય)

(૧૪) શ્રી. મહમદહુસેન. રાગ–દાદરા, કહારવા (મીઠા ઝહેર)—
અટારીયાપે ગીરારે કબુતર આધીરાત. સુન સુનરી ભાભુ હમ તુમ
સોવે સંગ સાથ,
નહી નહીરે દેવરા સૈયા તો જાગે સારી રાત. અ.
સુન સુનરી ભાભુ સૈયાકો દીજો મરાય,
નહિ નહિરે દેવરા સેજોકો સોભા મોરી જાય
સુન સુન ભાભુ હમતુમ ખાવે સંગ સાથ
નહિ નહિરે દેવરા છતરી ધરમ ઘટ જાય, અ

(૧૫)—સુકન્યા સાવિત્રી—
આવો આવો હુ લેવરાવુ લ્હાવો, આ મારા સસારનો–થયો આજ
અનુભવ ભવ પારનો
તમારા વિના વ્હાલું નથી કોઇ મારે, તે માટે કરૂં પુજા તમારી પેંજારે
આ તે બાયડી, કે સાયડી...શાયડી, શાયડી, શાયડી,
દીઠો માલ શું મફતીઓ બજારનો આ–મારા સંસારનો આવો આવો

(૧૬)—કંશવધ—
આ ..અમને પાવન કરવાને, દીલના દુખડાં હરવાને–યોગી આવજો
શાન્તીજળ મન ભરવાને યોગી આવજો, માયા રાખી મહારાજ
યોગી આવજો–દરશન દેવાને કાજ–યોગી આવજો
ચરણ કમળ નિશદીન મુજ મંદિર અંદર ધરવાને,
કમળ વદનથી મનહર મધુર વચન ઉચરવાને,
શાન્તી જળ મન ભરવાને–યોગી આવજો

(૧૭)—સુરદાસ—
આ તારા વચનો સારાં સ્નેહે સાભળતાં,
શાન્તિ પામ્યુ છે મન માહરૂંરે આજે—આ તારા.
જગની જંજાળમાથી બળતો બચાવ્યોજી,
ધન્ય ગુરૂ ચિન્તામણી ધારૂંરે આજે.—આ તારા.
ભક્તિ ભગવાન કેરી કરતા હમેશાંજી,
થવાનુ ત્વરાએ શુભ તારૂંરે શાણા—આ તારાં.

(૧૮)—દાગે હસરત—
આવો મીયાં બાકે મય ચમ્પી બનાઉ, ચમ્પી બનાઉ મય પાઉ દબાઉ.
ગરમા ગરમ ચમ્પી એહે નરમા નરમ ચમ્પી,

બકરા હજમ ચમ્પી વ્હે મુરગી ભસમ ચમ્પી,
જયશા છેલા મય બના હું વયશી ચમ્પી બનાઉં.
શેઠ ગડબડ ગર કુછ કરે ગરદન એ ઉન્કી દબાઉ.
ગલામરોડ ચમ્પી વ્હે ખોપરી ફોડ ચમ્પી.
પસ્લીનોડ ચમ્પી વ્હે ખુની ચોર ચમ્પી.

(૧૯)—ખુરશીદ ઝરનીગર—

આલમમેં હય ખુબી સારી પયસેકી બાબામાઈબેટા જોરૂં પ્યારી પયસેકી
ઈલતદારી ઈજ્જતદારી પયસેકી. જહાં દેખો વહાં મારામારી પયસેકી.
પયસે લાના, જયસે પાના, દુઃખ ઉઠાના સુખ ઉઠાના.
સર કટાના જીસે જાના, તબહો આના પયસેકા,
કયેસી ખ્વારી, ઓ લાચારી, ખીદમતગારી, તાબેદારી,
સબો—મક્કાકારીએ કમાના પયશેકા.
અદના આલા, બનીયા લાલા, બચ્ચા વાલા,
દેખા ભાલા, સબકો વાલા, ઓ દીવાના પયશેકા
છોટા મોટા ચચ્ચા ખોટા, શાલુ ગોટા, થાલી લોટા.
કુંડો શોટા પીના ખાના પયશેકા.

(૨૦)—નંદબત્રીશી—

આ સ્વપના સમ સંસાર સમજી લ્યોને શાણા
દુર્લભ માનવ અવતાર, અવની મહી ઓરાણા,
બાળપણું રમતા ગુમાવે, જુવાનીમાં લપટપણું ભાવે;
વૃદ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહિ કીરતારરે,
મરણુ શ્વાસ જવ ચાલુ થાયે કૃત્ય કુંડા નજરે ઉભરાએ;
પીડાય ભારે, પરતાય પાપી તારે, આસુ વહે ચોધારરે,

(૨૧)—અનસુયા—

આખ વિના અંધારૂં રે સદાય મારે આખ વિના અંધારૂં.
કોઇ કહેશે લાલ લીલું, આ ધોળું ને આ પીળું.
મારે મન સઘળું કાળું કાળું રે (રે) સદાય
કોઇને જગ લાગે સારૂં, કોઇને લાગે નઠારૂં, મન મન જીવતર
ખારૂં ખારૂંરે—સદાય.

(૨૨)—મીસ ગૌહરજાન રાગ જીલ્લા, તાલ દાદરા—

આનબાન જીયા મૈં લાગી, પ્યારી ચિત કયો દીયા, આનબસી કૈસી ઘ્સી
પડન લાગી છબકે પૈયા બોલા મેહરબાન સૈયા
તુમ બીન મોહે કલ, ન પડે તુમરે કારન-જાગી—આનબાન જીયા મૈં

(૨૩) **મીસ ગૌહુરજાન.** રાગ–મલાર તાલ, ત્રિતાલ—
આયે ગરજત બાદરવા સુખ પાયે—આયે ગરજત
રૂમઝુમ કહું મોન સુખ પાયે ગરજત

(૨૪)—**મીસ મલકાજાન** રાગ ઝીંઝોટી તાલ ત્રીતાલ.
આઓગલે લગજાઓ મે વારી સૈયા ફુલનશેજ બિછાઇ સો મોરે સૈયા
તુમ બીન મૈકા જીવ ધભરાવત હે, અબ કાહે જીવા તરસાવત હો,
મોરે સૈયા—આઓ.

(૨૫)—**મીસ મલકાજાન.** રાગ પીલુ કહારવા–તાલ લાવની—
આવોજી આવો કૃષ્ણ પ્રાનકે જલાને વાલે,
અલખ હો અવીનાશી શંભુર કૈસે હો બાસી
અખિલ મંડ હૈ બ્રહ્માંડ કે બનાલે વાલે;
સંતકો ફીર જુઠો કીનો પિત્તરશે નિરાદાર કીનો,
બસુદેવ દેવકીજીકો દુઃખસે છુડાને વાલે,
ગૌતમકી તિરિયા તારી પરાગકી ભોલી ભાલી,
આજ મિલે—પાપી જમ દંડસે છુડાને વાલે,
રૂપ મુખ શખન વાલે દશરથકે દુલારે
તાડીકા વ્યાધ મારે ગર્દમે મિલાને વાલે–આવોજી

(૨૬)—**પ્યારા સાહેબ**—રાગ સીંધુ ભેરવી. તાલ દાદરા.
આજ મૈં લરૂંગી સૈંયા, અપને પીયાકો જાને ન દુંગી. આજ મૈ લ.
ઇતની બિનતી મોરી માન લે સૈયા, તામે જી દગી મૈં તાબેદાર
હો રહુંગી સૈયાં—આજ લરૂંગી સૈંયા.

(૨૭) રાગ પુરીયા, તાલ ત્રીતાલ.—
આના વે મિલ જાના રે સબ વહિ દેશકો જાનારે. આ.
ચંદન સુતકો બંગલા છવાયો તાપર પલંગ બીછાનારે, આ.

(૨૮)—**ખુને નાહક**—
આજ તોરા સૈયા મંદીરવાલે એહે પિયારી ભાગ જાગે સોહાગરા
ગજાગે—તોરા
વાર વાર હુંમી સાર જાનદુંગીવાર વાર–ફીર હમકો તુમ જાગી ભુલ,
તુમ બનકે ગુલ જાઓગી ફુલ વાહ વાહ વાહ વાહ રાગ ફાગ લઇએ તોરા.

---

(૨૯)—શ્રી રામચંન્દ્રને વનવામ જતી વખતે કૌશલ્યાએ રોકવા કહેલું.

—ભજન—

આજ રહો મોરે પ્યારે રઘુવર, આજ રહો મોરે પ્યારે—રઘુ.
જો તુમકો બનબાસ દીયો હે, કરીયે ગમન સકાલેરે—રઘુ.
રઘુવર કહે સુનો મેરી જનની, યહ વ્રતનિયમ હમારે;

અબ ન રહું ઘર માત કૌસલા, દશરથ બાચા હારેરે—રઘુ.
સિતા સહિત સૌમિત્રા નંદન, ભયે કુટુંબસે ન્યારે;
તુલસીદાસ પ્રભુ દુર ગમન કિયો, નયન વહે જલધારેરે—રઘુ

(૩૦)—ઉસ્તાદી રાગ ભૈરવ તાલ ત્રીતાલ—

ઉઠરે મન રામ ભજન કરરે, તીહુ તાપ કટે—ઉઠરે.
રામ ભજે પાપ કટત હે, દુખદારિદ્ર સબ હોત દુર—ઉઠરે.

(૩૧)—વિણાવેલી —ગરબો—

ઉગ્યો સખી સૃષ્ટીનો શૃગાર હાર ચાલ્ય ચાલ્ય જોવાને ચંદ્રમાં.
જોને પ્રેમ ઘેલી ભુમીના દેદાર જોને ડોલે સૃષ્ટી આનંદમાં.

સાખી { ધન્ય ધરા ધન્ય સુંદરી તને, ચતુર ચન્દ્ર તુજ કાન્ત
શાંન્તી પાઠ પઢાવતો, સાધીને એકાન્ત,

ધરણી પડી પતીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેરે
ગુણીયલ ગોરી પતિ ગુણ, ગાય શાન્તિ ચિતે સ્મરેરે,
ધરોને બહેન ધરતી માતાનુ કહ્યું કાન, પ્રીતેથી કરો સંસાર સુધારશ પાન

સાખી { ચન્દ્ર સુખે ચીરડાઇને તારાના મુખસ્યામ;
સદગુણીનુ સુખ ભાળીને, રમે દુષ્ટના રામ.

સખી! જેને પતિનુ માન, તેનાં ગાંધર્વ ગાયે ગાન,
પામે દેવી સમાન સનમાન રમે રામા રશીક લઇ તાન.
ધરણી નાર સમ ગૃહણીયો સેવે સ્વામી પાય,
ચતુર ચંન્દ્ર સમ ધણી મળે જય જય ત્યા ઉચરાય.

(૩૨)—મીરાંબાઈ—

ઉઠ બાઈ તું બેઠો થાને શુ સુતો સોડ તાણી, સમર રામનેજી,
રામ નામ છે ભવાબ્ધો તરવા ભજને સારંગ પ્રાણીરે, અવસર કામનેજી
મારા મારા શું કરે સુત પિત દારા દેહ
ભજન હરિનું ભુલમા દુર્લભ પામી દેહ.
મુરખ મનવા મોટમ માની માયા માહી મોહ મારે, મરણ માથેછેજી-ઉ.
ઉત્તમ અવસર આજે આવ્યો, ખોટો જાણીસ ખોમા હીરો હાથેછેજી

(૩૩ —સુકન્યા સાવિત્રી—

ઉભી ઉભી જોઉં વ્હાલા તમારી વાટડી, દેખી રૂપ હર્ષે ભરાય મારી છાતડી-ઉ.
દયાનિધી દેવે આપી છે યુવાની નીરખી નગીના બનું છું દિવાની આનંદે ગાળીશુ દિનરાતડી-ઉ.

(૩૪)—જલશા સંગ્રહ— પદ ભૈરવ—

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે
ઉઠો મેરે બીજકે કુંવર નંદકે દુલારે-ઉઠો.

કમલ લલીત પ્રફુલ્લીત ભયે ભવર ગુનગારે,
ભાનુકો પ્રકાશ ભયો મલિન ભયે તારે-ઉઠો.
ગરથસે ગજરાજ છુટી દેવતા ઉબારે
જમુનામે ગેંદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે-ઉઠો
કાલીનાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે
તાનસેન કહે પ્યારે ધ્રુવ પ્રહલાદ તારે—ઉઠો.

(૩૫)—**જલશા સંગ્રહ**— પદ રામકલી—

ઉઠ શજન બહોર ભઇ હરી ભજન ગારે.
પશુ પખી જીવજંત સંત હો પુકારે-ઉઠ.
બોહોર હોઇ ભજન કઉ, પ્રભુ નામો તે હારે
સુખ ચેન સોહાવે આજ સુફ્ગ દીન તેહારે—ઉઠ.
કરત હું કરજોડ વીનતી તેરે દવારે
દુખ દરીદ્ર સકટ મેરે પ્રભુ તું નીવારે-ઉઠ.
જાકો શુભ નામ લેત પાપ ગયે હારે,
સકળ જગત સ્વામી તુને રચી જગત ભારે-ઉઠ.
સુનો જગનાથ કીયે પાપ હયે અપારે,
સાગર ભવ કોન ભદ ઉતર જાઉ પારે-ઉઠ.
ફીરોજ અતર ભજન કરો તોજ પ્રભુ તારે,
તનમન સેવાબીન સદા રહો નીવારે-ઉઠ

(૩૬)—**સુકન્યા સાવિત્રી**—

એ...રજની શરદની રળીયામણીરે...રહિ ખીલી રૂપાળી ચદની
આકાશે ગહિ ગાલી, એ વૃષ્ટિ વરશાવે અમૃત તણીરે
રેલજામી ઉરમાહી આનદની હાહારે રેલજામી એ...ઠરે નયણાં
નીહાળી પ્રકાશ (૨)
હર્ષઘેલા હૈડા કરે હાસ ઝનક શ્વેત શી છવાઈ (૨)

સાખી { ચન્દ્ર વિના શજની નહિ રજનીને સન્માન.
સજની શુ સમજી કરો રજનીના ગુણગાન.

(૩૭)—**જલશા સંગ્રહ**—રાગ શાહેની તાલ ત્રીતાલ—

એરી જશોદા તોસે લરૂગી લડાઇ તોરે કુંવરે ધુમ મચાઇ-એ.
કાહુકી ઉચક દુધકી મટુકીયા કાહુકે શીરકી ગાગર છરકાઇ
બિચ ડગર મોસે રોકત નટવર ચાંદ હસત પ્યારે બિજકી લુગાઈ. એ.

(૩૮) **જલશા સગ્રહ**—સિંધુરા-હોરી-

એરી કોઇ ઉલજા શામ કુંજનમે મેંતો ઢુંઢ ફીરી મધુબનમેં—એ.
એ સોરી જતન બાતા મોરી સજની જો પીયા આવે ફાગનમેં. એ.
ફગવા લઉંગી જબ જાને દઉંગી એહિ બાત મેરે મનમે-એ.

(૩૯)—વિક્રમ ચરિત્ર--
એ માથે મટુકી લઇ જાવું, પ્યારા લ્હેરી લાલાને દુધલડાં પાઉ-એ.
હું ગોવાલણુ નાની નારી, પ્યારો મારો છે વિહારી;
રંગે રમાડી રીઝાવું-પ્યારા૦

(૪૦)—અસીરેહીર્સ—
એજી મુજે મંગવા દો જાન. સલમે સીતારેકી અંગીયા. એજી.
ગાલમેં લાલી, કાનમેં બાલી, મે તો પહેરૂંગી પ્યારેકી અંગીયા. એજી.
મુવે દરજીને અંગીયા બિગાડી, મુજે લાદો બનારસકી સાડી,
જીસ્મે આલાહો મસાલા, મુજે ગોટે કીનારીકી અંગીયા-એજી
અપને સૈંયાકી બાલી મે બોલી મુજે લાદો બનારશકી ચોલી,
જીસ્મેં આલાહો મસાલા, લાદો કીનારેકી અંગીયા. એજી

(૪૧)—સુકન્યા સાવિત્રી —
એ સહિયર, સુણો શીખામણ સારી, સઉ કરો સંગત જોઇ વિચારી-સઉ
કુસંગ કાજળ કોટડી, કુસંગીનું મુખ શ્યામ:
દુર્જન કેરા સંગથી, થાય નામ બદલામ
જડી જેને સોબત જગમા નઠારી, ગયું તે તો આ ભવ પરભવ હારી એ

(૪૨)—અશ્રુમતી—
એ મારો રંગીલિ દરજણ, દરજણ ગુલાબનો ગોટોરે,
તારો જગમાં જડે ના જોટોરે.
ખવરાવું પીવરાવું હાથમા નચાવું, વાજે રખે તું ગડબડ ગોટોરે;
લાહી લુહીને પરણ્યો પરાણે, નથી હુ માતબર મોટો.
એ! મારે તો જોઇશે શીરો પુરી ને સાથે સાતવાના છ, અ
અરે અહીંનો મળશે રોટલો ને ડુંગળી, શીરાપુરીના તો, ટાઢું છે, અ.

(૪૩) પ્યારા સાહેબ— રાગ-મહાડ કવ્વાલી—
એ બાલમ મોરે, હમસે નજરીયાકા, હે ફેરી,
મેરા જીયા ચાહે ગરવા સો સો બેરી તોરેરે બાલમ—હમમે

(૪૪)—દોરંગી દુન્યા —
એ દાસી બનુ પીકી, લગન હો જો જીકી,
નહિ માનુ કીસીકી, બસ ન માનું કીશીકી,
વારૂં, બાપે તન, જન હો સુજન, કમલ બદન ફુલન મોહન દાસી
દીપક બીન કટી બીમલ, કમળપર અગ પતગ ન જારે
એહી રીતી રતી કુમતીકી, બસ પીકી અતનીકી નહી નકી, દાસી

(૪૫) મીસ મલકાજાન. રાગ જીલ્લા. તાલ, દાદરા.—
કમર પતલી લચક છબ પ્યારીરે, નૈના રસીલે છુપાવ મતવારીરે; કમર
ખુદાને દિલ યે દિયા નજદ બે વફાકે લીયે;
મિલી હય આંખ તો દિદાર દિલ રૂબા કેલીયે,

બચન સામા લિયે, દિલકો જરા ખુદા કે લિયે,
નાજુક બૈયાં ગોરી કલૈયાં, મેરે પીયાકી યે આહય ન્યારીરે. કમર.

(૪૬)—ઉસ્તાદી— જલસા સંગ્રહ—

કંગનવા મોરારે કરસે સરક ગયો.
સોની મોરી ગુયાં, લાગું તોરે પૈયા. ક.
રાજ દુલારે સુનો પ્રીયા પ્યારીરે,
મે જાને ન દઉંગી જોબન રશ લઉંગી,
કમર પતલીસી લચક ગયો રે ક

(૪૭)—**મીસ અચ્છનબાઈ**, રાગ બરવા, તાલ ત્રીતાલ હોરી—

કન્હૈયા મોસે ખેલો હોરી, કરોના ઠઠોરી-ક.
ચન્દ્ર બદન નવ નટન ગવાલની નૈનોકી મતવારી
લે લે હાથ ન માર કુમ કુમા ભર બૈયા ઇક જોરી-ક.
અબિલ ગુલાલ કે બાદર છાયે, ખેલત નદ બિહારી,
કુવર કહાન મોસે રગન છીડકો ભીજત ચુદર મોરી, ક.
સબ સખિયન મિલ બન બન આઈ કોઈ સાવર, કોઈ ગોરી,
અપને અપને મ દિરશે નિકસી સાસ નનદકી ચોરી ક

(૪૮)—**પ્યારા સાહેબ**—રાગ આશાવરી—

કરલે સીગાર ચતર અલબેલી સાજનકે ઘર જાના હોગા.
માટી ઉઢાવન માટી બીછાવન માટીમેં મિલ જાના હોગા.
નાહલે ધોલે શીશ ગુથવાલે ફીર વહાંસે નહી આના હોગા—ક

(૪૯)—**જહરી સાંપ**—

કહું કાહે શરમકી યે બાત, મુશ્કીલશે કટતી હય રાત નીગોડી-કાહે.
મોરી સુની હય બગીયાં માલીસે-ખાલી ફુલે હય ફળ ફુલપાન દઇ મોરી ફુલે,
ગયા પહેલા જમાના, અબતો નિભાના ગદરા ગયા ગોરા ગાલ,
મોરી આલી ન અગમે સમાના હા- કહું.

(૫૦)—**કબીર ભજન**—ભજન જોગીયા—

કબ સમરોગે રામ, અબ તુમ કબ સમરોગે રામ
ગર્ભ કુલીમેં જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બે ઇમાન-અબ.
બાલપનેમે ખેલ ગુમાયા, તરૂન પનેમેં કામ-અબ.
જુઠી કાયા, જુઠી માયા, આખીર મ્હોત નીશાન-અબ
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધો, યેહી ઘોડો મેદાન-અબ.

(૫૧)—**સુરદાસ ભજન**— પદ —

ક્યુ રે નીંદભર સોયા મુસાફીર, ક્યુ રે નીંદભર સોયા,
માનુસ દેહ દેવનકો દુર્લભ, જનમ અકારથ ખોયા—મુસાફર.
ધનદારા જોબન સુત તેરા, વામે મનતેરા મોહયા,
સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પંથકો, પીછેં નૈનું ભરભર રોયા—મુસાફીર.

(૫૨)—કંશવધ—

કાનુડા ત્હારી કામણુ કરનારી, વૃજમાં વાંસલડી વાગી;
મીઠી વળી મોહક મન વસ કરનારી–વૃજમાં
મનવસ કરનારી, સ્વર સુણુતાં લાગે સુખકારી.
હું ઘેલી તમ વિણુ થઇ છું ગિરધારી–વૃજમાં.

(૫૩)—વિણાવેલી—

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ;
ત્હારો ત્યા લગી જાણુજે, જ્યા લગી શ્વાસોશ્વાસ;
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ, સરખા માની લઇએ;
રાખે જેવી રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે,

સાખી { પીપળ પાન ખરતાં, હસ્તી કુંપળીયા;
મુજ વિતી તુજ વીતશે, ધીરી બાપુડીયા.

નહી જેવીને તેવી નિત્ય, કોઇની નભતી જોઇએ;
દશાના ઢંગ, રૂતુના રંગ, જેવા દેખી લઇએ—સદા૦

સાખી { કદી મહેલોને માળીયા, કો દીન છપ્પરખાટ;
કોઇ દીન એવો આવસે, ભુખ્યા ન મળસે ભાત—સદા૦

(૫૪)—શારદા વિજય—

કાગવીરા વાલમને દેજો, દુ.ખીનો સંદેશ;
જોગણુને વેષે વિજોગણી, કે જાતીમે દેશો દેશ.
જામે જીતની બુધ હય, ઇતનો કહે બતાય;
વાંકો બુરો નમાનીયે ઓર કહાં ...સેલાય.
ગાગરના પાણી ઢુકી છળે, સાગરના માઝા મુકી છળે;
નીતીનો એ ધારો, પધારો પ્રાણેશ, દોષ ન ધારો, પધારો પ્રાણેશ.

(૫૫)—પ્યારા સાહેબ ભૈરવી, કવ્વાલી

કાહાન કુંવર મોસે કરત બરજોરી, અબ મોસે કરત બરજોરી,
એક ન માને એક ન માને મોરી, કાને કુંવર કરત મોસે બરજોરી.
દેખી શામ યહ નામ હરનો, શામ તુમ લાગો હીરહત;
ઘડી ઘડી પલ પલ છીન તોરી બીનતી, કરત બરજોરી એક–નમાને.

(૫૬)—મીરાંબાઈ ભજન

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળ કુંવારારે કા.
જળરે જુમનાના અમે ભરવા ગયાં તારે, કાંનુડે આવીને છાટયા
નીર, ઉડયા છરરરરરરે કા.
શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતારે, કાનુડે આવીને
ખેચ્યા ચીર, ફાટયા ચરરરરરરે. કા.
વનરા તે વનમા વ્હાલે રાશ રમાડયારે, કાનુડે તાણી માર્યા
તીર, વાગ્યાં અરરરરરરે. કા.

(૫૭)—**જલશા સંગ્રહ.**—કાફી. હોરી, બારમસી

કીજે કૌન ઉપાય અજહુ. ધરનાયે કનાઇ–કીજે
દીન ગીનતે સખી માસહુ બીતે તોભી ખબર નહી પાઇ.
દીલમેં હોત હુમાસ મિલનકો, કેસે મિલે જદુરાઈ;
રીત કોહુ દેત બતાઇ–કીજે.
ચૈત માસ ગયે ત્યાગી ચતુરભુજ, ચુરી મેચું તાલગાઇ;
રૂતુ બૈસાખ તાપ તન જારે, જેઠમી રહશે જરાઇ
રહે કયો જીવારા બચાઇ–કીજે.
માસ અષાડ મેધ ગરજત હૈ, દાદુર શબ્દ સુનાઇ;
રિમ ઝિમ બરસત સાવન, ભાદો મહા ભયદાઇ
નદીયનમેં પુર બહાઇ–કીજે
આશો આરી બઢી નહી આયે, જગત દીપાવલી આઇ,
કાત ક કહાં તક સહુ મેં, માગસર મનકો મુંઝાઇ.
ન ભાવત મેવા મીઠાઇ–કીજે.
પૌસ પિયા બીન શીત દુ:ખ બચુ માધ મરન દુખદાઇ.
ફાલ્ગુન પીર હરી ધર આવે, તો ખેલે હોરી સુખ પાઇ,
ગુલાલ અબીર ઉડાઈ–કીજે.
પ્રાણજીવન પ્રભુ બાત નીહાળત બહાર માસ બિતાઇ.
દુ:ખ વીદારન આય ગયે હરી પ્યારી ગલેંસે લગાઇ,
બીર હરી પીર મટાઇ–કીજે.

(૫૮)—**નવલ.કુશમ** —

કોઇનું કર્યું કાંઈ થાય નહી, છે કર્મ સહુ કરનાર –કો
કર્મ સહુ કરનાર ન કોઇથી કર્મ કદી ફરનાર–કો
કર્મ કાગળે પુર્વ જન્મના, દીધા જમે થનાર,
દીધા તેવા લેવાં પાછાં, એજ કરમ વ્યવહાર–કો
જમે કરાવ્યા હશે કાંકરા, મણી નથી મળનાર,
જમે મણીતો વિશ્વ ધણીથી, ટાળ્યા નથી ટળનાર–કો

(૫૯)—**નંદબત્રીસી.**

કોમળ કાયા કાં કરમાવો, બાઇ ભભુતી ચોળી,
હવે ભભુતી મુજને વ્હાલી, દેહ દઉં રગડોળી
પ્રીતી ગઈ પ્યારા પ્રીતમની, આશા ઉડી ગઇ આ અંતરની
[illegible] રૂપ રંગ દઉં રોળી—કોમળ.
સુંદર શરીરે શોભતા હીરાના હાર રૂપાળા,
પ્રેમદોરીએ અશ્રુ પારલા પરોવી પહેરૂં માળા.
કથ કુપાવિણ જોગણ થાઉં, નાથ નામની ધુન લગાવું
પ્હેરી કથા ઝોળી—કોમળ

(૬૦)—વિક્રમ ચરિત્ર—

કોઇ દુધ લ્યો દીલરંગી, શોખીલા શાણા ઉમંગી —હો કોઇ.

કેફી પીયે કસુંબલો, ગાંજો પીયે અબુધ }
દારૂ તો દીવાના પીયે, દાના પીયે દુધ } ——સાખી

એક અમીરસ દેવનો, બીજો રસ છે પ્રેમ.
ત્રીજો રસ ગોરસ ભલો, પીધે કાયા હેમ—હાં કોઇ

ગોરી ગવરી ગાયનાં, ગોરાં મારાં દુધ
હું પણ ગોરી ગોરડી, ગોરૂ દીલ છે શુદ્ધ —હા કોઇ.

હેમ કટોરો હાથમાં, માંહી અમૃતસાર.
ચતુર હોય તે ચિંતવે, ગુણ સમજે ન ગમાર—હાં કોઇ.

૬૧)—વસંત પ્રભા—

કોડલો મુકોને મારો કથ કોડીલારે,
રાખો જરી મરજાદ, હો રંગીલારે જોગી.
પાલવ છોડો મારો સાહયબાજી શાણારે,
લોક દેખેને મરૂ લાજીરે, હોજી રસીલારે. જોગી
સાનમા સમજો કાંઇ ઝાઝું શુ કહીયેરે,
દીલની ચોરી શું જગ જાણેરે, હોજી રસીલારે જોગી.
પ્રેમ મીઠી કરીને પીજીએ હોજી,
આવે ન ટાણે કટાણારે, હોજી રસીલા જોગી.

(૬૨)—પ્યારા સાહેબ—રાગ, બિહાગ—

કોયલીયા કુક સુનાવે, સખીરી મોહે બીરહા સતાવે,
પીયા બીન કછુ ના સુહાવે.
ઐસી અંધારી કારી બીજરી, ચમકે મોરા જીયા ધરકાવે.
દેખેંગે મોરી આલી મોરા જીયા ધરકાવે,
ઉન બીન અંખીયા સુખ ન પાવે
ઇતની બીનતી મોરી કહીઓ યહ ઉન્હીંસે જાય
ઉમસુ જોબનપર, મોરી આઇ મોરા પીયા ઘર ના આયે—કોયલીયા

(૬૩)—ધ્રુવકુમાર—

ખળ ખળ ખળ આસુ, આંખથી આ ખરે છે.
ધગ ધગ ધગ હૈડું બાપડુ, આ બળે છે.
પળ પળ પળ પ્રકરે, અંગમા અગ્ની એનો,
વિરહ બહુ દમે છે, આજ કુમાર ધ્રુવનો
ધ્રુવજી વીના મારૂંરે, જીવન થયું ખારૂ,
જીવન થયું ખારૂં, સહુ સુખ અકારૂં,
નારીના નેહે લપટાઇને, ભુલ કરી ભારી;
ન્યારૂં કર્યું બાળ બિચારૂંરે, જીવન.

રાજ તાજ વૈભવ બધા જોઇ બળે ઉર લાય,
પુત્ર વિયોગે પ્રાણ મુજ પાપી કેમ ન જાય,
હાય થશે હવે શું મારૂંરે. જીવન.

(૬૪)—**મીસ મલકાજાન**—રાગ કાફી તાલ, દીપચંદી—
ખેલત નંદ કુમાર બરજકે લોગનમેં—ખેલ
બીજકી સખી સબ બનબન આઇ, એરે કુમકુમ ઔર ગુલાલરે
ખેલત નંદ કુમાર બ્રજકે લોગનમે

(૬૫)—**મીસ રોઝા**–રાગ, મલ્હાર, ધીમા, ત્રીતાલ—
ગરજ ગરજ બરસનકો આયે, મેહરવા બરસન લગી બુંદરીયા
એક તો દમક દામની દમકે દુજે માર પપૈયા.
બોલન લાગે ઉચટ ગઇ મોરી નિંદરીયા—ગરજ.

(૬૬)—**નંદબત્રીશી**—
ગગાજળ નિરમળ સમુ, શુદ્ધ પવિત્રજ સાર,
તેવુ કુળ જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર
હંસ ગયો સરોવર તીરે, દીઠું અમૃત સાર.
પીધા વીણુ પાછો ફર્યો (તો), પડ પાસા પોબ્બાર,
સત્ય ચુકે જો સાધવી, ધરા ન ઝીલે ભાર
તે ગુણુ જો હોયે મુજ મહિ, (તો)પડ પાસા પો'બાર,
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ ચોર કને ભડાર,
કામી પાસ રહે કામની, (તો) પડ પાસા પો'બાર
મીઠો આંબો સર્વદા, ઉત્તમ ફળ દેનાર,
તેવું કુળ જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર
વિમળ કમળ વિલોકીને, ભ્રમર ગયો તે ઠાર,
દીઠુ પણુ અડકયો નહી, (તો)પડ પાસા પો'બાર
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી, સતી ખરી નિરધાર,
તેવું ચિત જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર,
ભુખ્યા આગળ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર;
ખાધા વિણુ ઉઠે નહિં, (તો) પડ પાસા પો'બાર,

(૬૭)—**સતી દ્રૌપતી**—
ગોવીન્દ ગુણુ ગાવોરે નરનાર, ગીરધર શ્રીધર, શ્રી મુરલીધર.
નામથી નેહ લગાવો–હા, નેહ લગાવોરે નરનાર.
મારૂ તારૂ મીથ્યા માની, કૃષ્ણુ કૃષ્ણુ કહે જાવોરે.
અધમ ઉધારણુ ભવ જળ તારણુ,
નિરભય નામથી નાવોરે–ભય નામથી જાવોરે.

(૬૮)—**ભદ્રાભામની**—
ગોરા ગાલો ગુલાબી પ્રેમ રંગ રંગાશે, ઝલકાશે છલકાશે,
પ્રીતી આનંદે હસંતે મુખેરે છવાશે ગો૦

ચંદા ખીલે ત્યારે કુમદ વિકસી આનંદ રેલી રેલાવ
આનંદ ભરતા અમૃત ઝરતા, વિશ્વે વિહરતા સુખીયાં થતાં—ગોરા.

(૬૯)—અંબરીષ—

ગોવિન્દ તારા ગુણુ શ્યા શ્યા ગાઉં (૨)
હોજીરે સાગર ગુણુ ભરીયોજીરે.

નવશે નવાણું પુર્યાં નવા નવા ચીર વ્હાલા,
દ્રૌપદીની વ્હારે ઝટ ચડીયો—હોજીરે.
ઇન્દ્રે કોપીને વૃષ્ટિ વ્રજમાં કીધી ત્યારે
ટચલી આંગલીયે ગિરીવર ધરીયો—હોજીરે.
કણુના કોઠાર ભરીયા, લુંટયા રંકે આ ઘડીરે,
બમણો કણુનીધી ક્ષણમાં કરીયો—હોજીરે

(૭૦)—સંગીન બકાવલી—

ચલ ઘોડે અસવારરે, ચલ ઘોડે અસવાર, હો,
ટક ટક ટક ટક હાકુ ઘોડા, તનપર કોડા મારરે—ચલ.
નાન કવાબ ઔર ભાજી જીસપર, પેંડા બોટલ ચારરે—ચલ૦
પલ પલ જા તું યાર બના તુ દેખ મેગ સીનગારરે—ચલ૦

(૭૧)—ખુબસુરત બલા—

ચલે ઇશ્કમેં આએ જીગર પર,દો ધારે,
ચયન આશિકકો દમભર કયુ કર હો,
મુસીબત ઝેલી બલા સરલેલી
તબીયત ખેલી પહેન ગયે સવેલી-મજે ઇશ્કકો
પ્રેમ પ્યાલા જબ તુમ દીનો મત હમરીબ ઓરાઇ,
હિરદે બાન નયન કે લાગે, શુદ્ધ બુદ્ધ બિસરાઇ
પ્યારી પ્યારી બતીયા કરત ઘતીયા તજોજી છતીયાં,
લાગોજી પ્યારી તોરે વારી ઇશ્કમે.

(૭૨)—અસીરે હીસ—

ચલતી ચપલા ચંચળ ચાલ સુન્દરી આ અલબેલી—
જોબન રસ માતી ડોલે બયનન અમરત રસ ઘોલે,
સગમાં બન મંડળ ખેલી આલી—
"એક તો નયના મદભરે, દુજે અંજન સાર,
એ બૈરી કંઇ દેત હય મતવારની હતીયાર."
અહાહા શાનો વાલી, ઓહોહો ભોલીભાળી.
નઇ બેસલી હય નાર નબેલી

(૭૩)—અંબરીષ—

ચંપા તું મારી દીલજાન વાહ, વાહ, કુશમ કળી કુરબાન વાહ, વાહ.
ચંન્દ્રવદની છો, ભરી મદની છો, ઝરી રસની ગુલતાન; વાહવાહ-ચંપા.

શાણા ચતુર સુજાણ, વાહ વાહ, ગુલાબ પરી હું.—
: છુપી છરી છું-ગળે લગાવે ગુણવાન.—વાહ. વાહ. ચંપા.

(૭૪)—**સૌભાગ્યસુંદરી**—

ચાલો સાહેલી (૨) ભુવનેશ્વરીના સૌ મળીને દરશન કરીયે,
દુઃખ હરનારી સુખ કરનારી. મુર્તિ માની અંતર ધરીયે
ભાવ ધરી જો પુંજન કરીયે તો ભવસિંધુથી તરીયે,
ચુવા ચંદન કુમકુમ કેશર, અરચન કરીને મન ઠરીયે;
અબીલ ગુલાલ ને પુષ્પમાળથી માને વધાવી મંદીર ભરીયે.

(૭૫)—**સુફેદ ખુન**—

ચિતવનને તીર ન જારી, દિલપર ઓહ માહા:
મય દીલ દેકર પચતાઇ, ઉલફતમે નરાહત પાઇ
ચાહતશે બાજ આઈ, દીલ મય હય પસતાઇ;
યેહ તન મન વારા તુજપર સારા, દીલપર સારા.
મોહબ્બતકી ચાહત સારી હય, દો દીનકી સબ દીલદારી હય.
બસ મુહ દેખેકી યારી હય-દોલપર આહ મારા

(૭૬) **ગૌહરજાન**—રાગ પીલુ-તાલ-દાદરા —

ચિતન નાહી બદલ ગયો નૈનાં (૨)
કાગજ હો તો બાંચ લીયે, અરે કરમ ન બાંચો જાય
ચિંતન નાહીં બદલ ગયો નૈના.

(૭૭) —**મોહિનીચંન્દ્ર**—

ચોકને આગણે ચાદનીરે ખીલી રૂપેરી રંગ રંગરે,
આવો સાહેલી રંગ માણવા;
હેયા ખોલીને બેન બ્હેનરે વાતો કરી લ્યો વ્હાલની.

સાખી { વ્હાલા વશે વિદેશમાં, બાળા બાળે વેશ,
સૈયર શાશા મોકલુ, શાણાને સંદેશ }

કુંજલડી સંદેશો અમારો, જઇવ્હાલમને કેજોજીરે,
પ્રીતિ કાઠાનાં અમે પંખીડા. પ્રીતમ સાગર વીના સુના.
સુનાજીરે કુંજલડીને, વ્હાલો મીઠો મેરા મણુ,
અમને અમૃત ખાણુ વ્હાલા પ્રીતમ પ્રાણુ

સાખી { સાહ્યબો મારો સુલક્ષણો, એંઠા જુઠા ખાય,
ઘરની સુખડી ના ગમે, સોગન જુઠા ખાય }

તમારા સમજો તમે મને વ્હાલા, જુઠડા સમ સિદ ખાઓછોજીરે.
પીયુ તમારૂં મનડું માને લા જાઓ છો ઘી ભર્યા ઘેબર—
ઘેર રઝળે છે, કુસકા ખાવાને ધક્કા ખાઓજીરે.

સાખી { સોળ વરસની સુન્દરી, સ્વામી વરશે સાઠ,
મોહું જોઇને મોહી રહ્યો, લાડકી કરતી લાડ. }

પગમાં કાંટો વાગ્યો નહિરે જીવું, હું તો નહિરે જીવું,
મારી સગી નણંદના વીર હો રાજ.
તેડાવજો મારા બાપાજીને, જોગી જતીને તેડાવજોજી—નહિ.

(૭૮)—મીસરેઝા—રાગ દેશ—તાલ ધીમા, ત્રીતાલ.—
છબ દીખલાજા બાંકે સાવરીયા, ધ્યાન લગો મોહે તોરારે.
બાંકે ચિતવન નયના રશીલે ચાલ ચલત મતવારીરે,
કાહે કરત કિત જાઉં સખીરી, ન માને જીયા મેરારે—છબ.

(૭૯)—કંસવધ—
છેડ કીધી છબીલે છેડ કીધી, અરેરે ધુતારે ઠગારે એ કપટી કાનુડે—છેડ
જળ ભરવા હું ગઇતી હું જમુનાજીને તીરે
ભરી બેડું નીરે, ધરી મેરે શીરે, ચાલી ધીરે ધીરે, ઓય ઓય—
કાનુડે કેડ લીધી.
કેડે લીધી એ નકટે કાનુડે પાલવડે મને પકડી.
હું છટકી ત્યાંથી દાટે દીધી—અરેરે.

(૮૦)—ખુરશીદ ઝરનીગાર—
છોડો છાંડોજી મોરી કલઇયાં, દુખાવ નહી બઇયાં. પડું મેં પૈયાપૈયાં
આહા, ડાગરીયા સબ તોરી, ડરીયા કરો દેખો, મેલડૈયાં.
કોઈ, સખીજો સુન પૈયા, આ. આ આ આ. આ. જઇઆં—છોડો
ચુરીયા મોરી કરકાઈ. દેખો દેખો, તુમ શામ દોહાઇ.
કાપે હીંયા જીયાસે. મન રશીયા, કયા મન બશીયા.
આવોજી આવોજી ના તરશાવોજી, હે. હે હે. બાકી જનીવા—છોડો.

(૮૧)—ઉમાદેવડી—
છોડો છોડો છબીલા, જાઓ જાઓ હઠો હઠીલા.
મારી લુટાશે નલલખ લાજ.—છબીલી,
તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ, પાણી પહેલાં બાંધી લ્યોને પાજ મારી
વાહ વાહ વચન રસીલા, તારા નયન રંગીલા.
ગોરી ગાળે સર્વને. ગુમાન. રસીલી પ્યારી ગાળે
લાગે જેને પ્રીતીનુંજ પાન, ગણે નાના મોટા. સૌ સમાન. ગોરી.
સાખી { કથન કથે જગમાં બધા, વિરલા પાલણહાર
પ્રીતી ભગત ભામા સદા, વચન નિભાવનહાર.
મુકો મુકો માનુંની ગ્રુમાન, સાણુ દાસી છું તારી સુજાણ.
ચાલો ચાવો ચતુર પ્રીય પ્રાણ.—છોડો.

(૮૨)—અશુમતી—
જપતી પ્રીતમની જપમાળ, જુવતી જો અલબેલી;
જોબન રસરંગે જોની બની ઘેલી, વ્યાકુલ. વૃક્ષના વિણ વ્હાલી વેલી.

સાખી { તન મનમાં વ્યાપી રહયો જોબન વસંત જંગ,
{ રસયોગી રશીયા વિના, રમશો ક્યાં રસરંગ.
જાણ્યું ન જડીયો કોઈ રશીયો રંગીલો.
ચપચપ કરતાં કરતા ચેતી જાતે ચલો શ્રી.
બળતાને બાળી સખી હૈડે શું હરખાય-
આહા અકળાય શાની છેડ છબીલી

(૮૩) **મીસ જાનકીબાઈ** — રાગીણી. લુવર, સારગ —
જમના તટ રામ ખેલે હોરી, (૨) દોડ દોડ પીચકારી ચલાવત,(૨)
અબીર ગુલાલ ભરે ઝોરી–જમના ર।

(૮૪)—**મીસ અચ્છનબાઈ.**—રાગ-બટવા તાલ, લાવની, હોરી.
જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી, કૈસી ધુમ મચોરી જશો
મુરલીકી ધુન સુન ગોપી બિકલભઇ, સબ મિલ બાત કહોરી
અંગ અગ ભુખ ન સબ સાજો, ચલો કીરતકી ઓરી, કૈસી
આય અચાનક ગલે લગાવત, દીયો અગ ઇક જોરી.
ગારી દુગી છોડ દે મોહન (૨) તુમ્હે તમિજ નહિ મોરી. કૈસી.
ચહુવા ચંદન અત્તર ગુલાલકે, ગલીયન કીચમ ચોરી.
ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે બાદર, ચલી રંગકી ઝોરી. કૈસી.

(૮૫)—**મીસ રાધાબાઈ** — પ્રભાત.—
જગાવે જશોદા મૈયા, નંદના કુંવર જાગો,
નદના કુંવર જાગો, હરી હમને વ્હાલા લાગો. જ.
સોળ કળાનો સુરજ ઉગ્યો, અંધકાર ભાગ્યો;
ઘરઘર ભામની જાગી, અરૂણુ સોહાવ્યો. જ.
પચ વસ્ત્ર અંગે ધરી, પ્રેમનો છે વાગો,
વલોણાનો ઘોર વાગ્યો, હરષ પ્રેમ વાધ્યો જ.

(૮૬)—**અસીરેહીર્સ**—
જવાં દુલાપેં હુ મય નીશાર મુવે ખુસમટપે મે હું નીસાર,
તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર, અધી કાની જોડી બની મજેદાર.
લુલી લગડી જોડી બની મજેદાર, શાદી કરૂંગા, ઘોડે ચઢુ ગા,
ફીર ના કરૂં તકરાર.
મુજે બાલી બનાદે, બુંદે દીલાદે, સાડી દીલા દે, તું ચોલીકે સાથ.
તુજે બાલી બનાદુ બુદે મગાદુ, જુતા ગઠાદુ, મએ મોચીકે હાથ.
અભી લાઉં (૩) શાદીકા કરે યકરાર ...જવાં.

(૮૭)—**પ્રભાત**—પદ રાગ, પ્રભાત—
જાગ્યને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, તુજ વીના ઘેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસેંને સાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડેરે ગોવાળોઓ કોણ થાશે.–જા.
દહિં તણા દહીંથરાં ઘી તણા ઘેબરાં, કઢિયલ દુધ તે કોણ પીશે;

હરી તારો હાથીયો કાળીનાગ નાથીયો, ભુમીનો ભાર તે કોણ લેશે —જા.
જમુનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણ વાશે,
ભણે. નરસૈયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝીયે, બુડતાં બાવડી કોણ સહાશે —જા.

(૮૮)—વસંતપ્રભા—
જાણ્યો જાણ્યો તમારો પ્રેમ જાઓ શું છળી,
તારા રૂપમાં ભુલી ગયુ દીલડું ગળી—જા.
જાવો પીયુ મન ભાવતી પરણો બીજી નાર,
જુઠાની સાથે જરી અમને નહિ વહેવાર
પરણુ હુ પ્રેમદા——રાજી છઇયે સદા,
જો પરણીશ (હો) (ભલે) (એમ) હા
"ઠીક ત્યારે સમુહરત શુભ લગનમ્ શુભમ્ ભવંતુ"
આ શુ-લગ્નગાઠથી ફરી, પરણ્યો બીજી પરી
પ્રેમદા મળી મને પ્રેમદા મળી

(૮૯)—જલસા સંગ્રહ—પ્રભાત પદ —
જાગીયે ગોપાલ લાલ ઉઠીયે બલ જાઉ,
ઠાર થારે સુરભી ગ્વાલ કહત જનની કમલ નેણ કઉતક દેખાઉં-ઉ
કેકઇ પર ચહાડો કોઉ તાહી ચતુર વદન દોહું,
નિકટ આપને આંગનમે -ઉ
વૃષભ પર ચહાડો એક પંચાનન કફની એનેક,
ઝટા જુત ભસ્મ અગ રૂદ માલતાહુ —ઉ
આસન ગજરાત સ્વેત સ્વચ્છાન કસુર વિવેક,
જય જય સબ કોઇ કહેત રાજે ભાઉ–ઉ
તબ. જસોમતી જીવન પ્રાણ, દરસણ દીયે ભગવાન,
સુરદાશ મદન મોહન તાકે બલ જાઉ -ઉ

(૯૦)—રામરતન—
જાઓ સોની હાટે સીધાવો સલુણા જાઓ જાઓ,
આવો શાને માટે રીસાઓ, રસીલી આવો
લાવું મારી મીઠડી માટે-કઠો મનમોહન માટે,
વાણું વાશે વાલમ વાતે, પળો જાઓ પ્રીતમ વાટે.
જાઓ જાઓ ઝટ લાવો આવો ઝટ,
ધીરાં અધીરાં ન થાઓ—જા.

(૯૧)—વસંતપ્રભા—
જાઓ વ્હાલાને વેગે વધાવો, માથે પહેરાવો ફુલથી છાઓ.
અંગ અંગે ફુલોના વાગાથી સજાઓ...જાઓ
કુસમ સમીકાય ત્યાં પુષ્પ સોહાય,
શીયળ સુગંધી સંસારે જો ફેલાય;
રતિ પતિ છો સુગંધી, કુસમોની કુંજે સોહાવો.

(૯૨)—મીસ મલકાજાન—

જી ન મારો પિચકારીરે કન્હૈયા, ગારી મૈં દુંગી
ફૈંક્ત લાલ ગુલાલ કુચનપર, ઔર દઇ રંગ ઝારી—કન્હૈયા.

(૯૩)—જુગલજુગારી—

જીવા ન દોરી સોંપું તમ હાથ, લાડકા તણી, નેત્રના મણી,
ઉગારૂં જીવનનાથ..... જીવા.

જાઓ સુખે કરી નાણું ભરી દો, દુશ્મનનાં મુખ કાળા કરી દો
રૂડી વધાઈ આનંદની લાવો હેતે, હૈયામા લઇ હરખાવો,
બાળકડાની સગાથ......જીવા

(૯૪)—કંસવધ— ગરબો

જુમનાને તિરે જાદુવાલે, સખિ બંસરી બજાવી હા હા
નંદલાલે વાલે ચિત ચોરી મને બનાવી
ભુલાવી મારૂં ભાન, સાન, કાન ગયો હાં હાં
મને મોરલીયે મોહ ઉપજાવી જુ

સાખી { "સુદર છબી જોઇ છેલની ઉપજી અંતર પ્રીત
નટવર ગીરધર, શ્યામમા ચોટયુ મારૂં ચીત"

નયન નેહે નચાવ્યા વાલીડે, સખી મુખ મલકાવી
છુપી છુપા છબીલે કરી સાન મને લીધી લોભાવી
ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે, લગન લાલાએ પ્રેમની લગાવી

સાખી { વિરહ થકી વિધાયલુ, અન્તર અતિ અકળાય
અળગો, રહયો અલબેલડો, શુ કરૂં સખી ઉપય જુ.

(૯૫)—ભજનામૃત— ભજન પદ.

જુનુ તો થયુંરે દેવલ જુનુ તો થયુ, માહરો હસલો નહાનોને દેવળ
જુનું તો થયું—ટેક.

ઓરે કાયા હંશા ડોલવાને લાગી, દાત ગીયાને માહિ રેખુતોરીયાં મા ૧
ઓર કાયા હંશા પડવાને લાગી, ગયો હશોને પીંજર પડી રહ્યું. ૨
તે વખતે વળી હંસા મળી ગોવાલણુ, તે સુ મહારૂ મનડું મોહયું. ૩
મીરા કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણુ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાઈ પીયું. ૪

(૯૬)—જગતસિંહ

ઝીણા ઝરમર વરસે મેઘ, ભીંજે મારી ચુંદડલી,
એવો નંદકુ વરસે નેહ, ભીંજે મારી ચુંદડલી
ઉંચા આવશ એ અલબેલાના, નીચે અમારી મેડીરે;
સુતી હતી હું રંગ ભુવનમા, સાનકરી સીદ તેડી—ભીંજે મારી.
દગમગ દાદુર મધમધ મોરલા, ચાતક થયા ન મેરીરે;
વીજળીના વેગના ભય ત્યાગી, આવી ઉભી આ શેરી—ભીંજે.

(૯૭)—ચન્દ્રહાસ—
ડરમાં તું દીલસાથ છોકરા, ડરમાં તું દીલસાથ;
તુને કોઇ ન મારે લાત—છો૦
તુંને સભાળું, પ્રીતીથી પાળું, ચાલ તુંને મારો મ્હેલ દેખાડું;
ઘરેણાં વસ્ત્ર રૂડાં રૂડાં કઢાડુ, ચાલ તુ, જો મારાં મ્હેલનાં ચિત્રો,
રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચીત્રો, (ચાલ્યો આવ બી મા) ચાલ હું
મારે કેવા છે કંકણુ હાથ, જોજે મારે કેવા છે કંકણુ હાથ-છો.
તમે માયાળુ, દીલ દયાળુ, સોના કભા વિના, હું નહી આવુ.
તાત ભાત પ્રીય માત કોપાવુ, વિષ્યાજીએ હું આમ કહાવું.
નાના નહિં, હુ તો ત્યાં નહિ આવું, મને ના સતાવો રે
જાઓ તમારે મારૂં શું છે કામ, તમે મુકો મારો હાથ.-છો

(૯૮)—પ્રતાપી રાજસીંહ—
તમે વીઠલ વહેલા વળજોરે, પામર જાણી,
વીનતડી ઉરે ધરજોરે, પ્રીતમ પ્રાણી,
ગાય બીચારી રાંકડીને, કસાઇ વાડે સાર,
પલકમા પાપી પ્રાણુ લેસે, પ્રાણુ સુણે પોકારરે—તમે૦
પંચાળી પ્રભુ પડી પાસના, દુષ્ટ કૌરવ દરબાર.
તુમ વીણુ અબળા જાતની, આ કોણુ કરી લે વ્હારરે.

(૯૯)—ભરથરી—
તારૂણી તુજથી નથીરે જુદાઇ, શશિવદની સુખ પામું હુ આંહી-તા૦
વદન મનોહર તારૂ લલિતા, સૌરભ અંગજ ધન સુખદાઇ-તા૦
ભ્રકુટી વિક્રમ સ્મીત અનિ વીભ્રમ, નીરખી ભુલું પ્રીય સરવે હુ કાઇ-તા૦
ત્રણુસા સાઠ ત્યાગી તુજનેરે ચાહુ, તુજ વિણુ મુજ ક્ષણુ કલ્પ સમજાઇ-તા૦

(૧૦૦)—કામલતા—
તમારે આસરે હુ આવી, મને નાથ છોડી ન દેસો,
પ્રિય પ્રાણુ કહી બોલાવી, હવે હાથ છોડી ન દેસો
ભોળું હતુ કુંવારૂ જ્યારે, આ મન મારૂ,
પ્રેમ જ્યોત પ્રગટાવી પરણ્યા, એ શું વ્હાલા, વિશારી દેશો.
ના કહેશો-મને નાથ

(૧૦૧)—મીરાંબાઇ—
તું તારા બિરદ સામું જોઇ લે શામળીયા,
ના જોઇશ કરણી, હમારી જે રે વ્હાલા.-તું.
ગજને કારણુ વ્હાલા, પેદલ ધાયા;
દ્રૌપદિના વસ્ત્ર વધાર્યા રે, વાલા -તું.
ટીટોડીના વ્હાલા, બાળ ઉગાર્યાંરે,
પાળી ભુપત જગત રાયારે......તું.

૩

(૧૦૨)—પુષ્પસેન પુષ્પાવતિ—
તું જાને હર દુર હએ પણ હર હૃદયા માંહી,
ભિતર ટાટી કપટકી તાસો સુજત નાંહી.
ક્યા સોયા હય તું જાગ બંદે, ક્યા હોવેગા તેરારે;
ખોજત નાંહિ કાંઇ અગમ નીગમકો, મદને તાકો ઘેરારે.
કહાંસે આયા, કાંહા જાયગા, કહાં ડાલેગા ડેરારે;
સમતાકે કારન કચ્છુ કરલે, ક્યા બયઠા હે બહેરારે. ક્યા.
મન મેરા પંખી ભયા, જહાં તહાં ઉડ જાય;
જહાં જૈસી સંગત મીલે, તહાં તયસા ફળ ખાય.
ખોટી કાયા, ખોટી માયા, મતકર મેરા મેરારે,
કામ, ક્રોધ, મદ લોભ મોહ મેંય, કયોં દેતા હય ફેરારે. ક્યા.

(૧૦૩)—ઉસ્તાદી— રાગ લલીત—તાલ ત્રીતાલ—
તુમ બીછડત મોંહે ચેન નહીં, કલ તુમ–બિછડત મોહે ચેન નહિ.
અબ કેસે કરૂં સુખરે. પલ પલ. તુમ.
યેહી દરજો મોહે સદા, રંગમે જાઉં, ઉનકે બલબલ તુમ.

(૧૦૪)—ગજલસ્થાન—રાગ કવ્વાલી–તાલ લાવની.—
તુને પ્રીતીકા વાયદા કરકે પ્રીયા, પ્રીત લગાના છોડ દીયા;
વોહ મહેરકી અંખીયા ફેરલીની, હરદમકા આના છોડ દીયા,
જરા દર્ષ દીખાકે બોલો સજન, તેરે બોલોપેં વારૂં તન મન ધન.
તેરે ઇસ્કમેં ખોયા સારા જોબન, મૈને અપના બેગાના છોડ દીયા,
ઇશ ચાહમે પહેલે નેંહ લગા, ઔર મનકો મોરે ફેર લીયા,
અયસેં બસે કીશ દેશમેં જા, ઇશ દેશકો આના છોડ દીયા.
જાઔરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીયાકા બાસા...હય.
પીયા બીન કછુ ભાવત નહી, મૈંને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

(૧૦૫)—કબીર ભજન—પદ.—
તુંહી રામ તુંહી રામ તુંહી રામ, તારો ચરખો બોલે રામ નામ,
ભજ તુહીરે નીજ તુંહી રામ તુંહી,
ચરખો મારો અજબ રંગીલો, પુણીઓ લાલ ગુલાલ;
કાંતનેવાલી છેલ છબીલી, આકાશ નાંખે તાર, અરજી સુણજો મોરીરે.
રૂ પીંજાવવા હું ગઇ, તુમ પીંજો પીંજારા ભાઇ;
પીંજન પીંજેરે કોઇ ખા ગઇ કાંઇ દાશ ગુરૂ સકલ બતાઇ. અ.
જળ ઉપર જળ નિપજેરે, જળમાં કીધો વાસ;
એક અચંબો મેં સુણ્યો, કાંઇ બેટી જનમ્યો બાપ.
બેટી પુછે બાપકું તું અણુજાયો વર લાવ;
અણુજાયો વર ના મળે તો, તારે મારે ઘરબાર.

માતારે મરજો પીતારે મરજો, મરજો ઘર ભરથાર;
એક ન મરજો સુતારીયો, મારા ચરખાનો ઘડનાર.
રામદાસનો ભણે કબીરા, આ ચરખો કેવાય;
આ ચરખાને કોઈ ફેરવે, તેનો જન્મ મરણ મટી જાય.

(૧૦૬)-જુલ્મે બ્હેરશી—

તેરી રજાપે મય રાજી હું કસમ લે.
અબ ન સતા મુજે દામો, દીરમલે—તેરી.
અહાંસે ચલા જા, કહીંકા રકમલે,
બાકી જો જર હય ભેજદુંગી, દમલે—તેરી

(૧૦૭)--ભુલભુલૈયા—

તેરી મેરી જોડી બની, પિયા પ્યારેપે જાઉં નિસાર;
તેરી મેરી જોડી બની સુંદરીયા, પ્યારે આ જાયેં વારી.
મોરી જાન નૈનાસે નૈના લગાવો, મુજે ભારેસી સાડી દીલાનારે,
જીસમેં ગોટા કીનારી મસાલે, તુજે ભારીસી સાડી દીલાદું.
ઇસમે ગોટી કીનારી મસાલે દીલબર, સુંદર, મનહર જાન, લે સામાન;
ચલ દોકાનમેં કુરબાન કુરબાન. તેરી મેરી.

(૧૦૮)—મીસ રોઝા—રાગ કાફી—

તેરી જલ જાયા નંબરદારી કુરતી ન લાયા ટેસુકી,
ભરા કટોરા દુધકા મેં ગોલું તુંપી, મૈં બેટીરે જાટકી તેરી લગી ધરમકી.
રેલો બેટા જાટકારે ઘરકા નંબરદાર,સગી ભત્તીજી બેચકે ઉતર ગયા ગંગાપાર
લંબી સડક લાહોરકીરે રેલુવે, પકડા, જાય તાર તાર માબે ચકર,
રેલુવે લેના છોડાય—તેરી

(૧૦૯)—અસીરેહીર્સ—

તોરી છલબલ હે પ્યારી, તોરી કલબલ હય ન્યારી,
કરો બાત ન મોંસે સાંવરીયા—જાન.
તોરી જુલ્ફે હે કાળી, તોરે ગાલોંપે લાલી, તોરે નૈનાંકી લાગી
કટારીયા—જાન.

જાઓ જાઓ નાદાન, મોહે ન બતાવો જાન;
નૈનાંસે નૈનાં મિલાઓ મોરી જાન, એજી છોડોજી હાથ,
કરો ઓરોસે બાત, નહી હોગી યહ બાત, એજી વાહ વાહ વાહ,
બાંકા સીપૈયાં તું મોરા સૈયા, ડાલું તોરે ગલે બૈયા.
હાં હાં હાં માન માન માન—જાન.

(૧૧૦)—શારદા વિજય—

તોફાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે,
મસ્તાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે. તો૦

માયા પી સુતા શું મુરખ, જાગી કરો ઝટ સાહાય. તો૦
પાપી પવનના ખાઇ પછાડા, ભાડે જઇને ભરાયરે તો૦
મહાસાગર માપી આવ્યા, ખાડે ખુંચી જાય. તો૦
લક્ષ ચોર્યાશી બંદર કીધા, ફોગટ ફેરા થાયરે. તો૦

(૧૧૧)—સુરદાસ—

દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો, ટેક.
સંસાર સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી;
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે— દયાળુ૦
આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાવુ
જ્હારે અવિનાશી આવો, આવોરે; દયાળુ૦

(૧૧૨)—નવલ કુસુમ—

દામની છે દુનિયા તમામ, માન મુરખ મનવા, દામને સંભાળ દા૦
દામ વિના નર તે ખર સમાન. મુ.
દામ મળે માબાપ કહે, કરમી કુળદીપક મારો;
નહિ તો કહેશે ક્યાંથી પાક્યો, કુળ માંહી અંગારો. રે મુરખ૦
ગરથ હોય જો ગાંઠ, તો નારી રહેશે પ્રતિવ્રત ધારી,
નહિતો સુતો મુકી સરકસે, જાલીમ રમવા જારી રે મુરખ૦
હસે પાસ પૈસો જો તો, પુત્રો પણ સેવા કરશે.
નહિ તો કહેશે ખાતો મફતનો, ક્યારે બુઢો મરશે. રે મુરખ૦
કોણ માતને, કોણ તાત વળી, કોણ પુત્ર, કોણ પ્યારી,
સ્નેહ અને સગપણ સહુ સમજો, દામ તણી સહુ યારી,
સમજો દામની દુનીયાદારી, સમજો દામતણી બલીહારી. રે મુરખ

૧૧૩) કામલતા

દીલ મારૂં માને નહિ, મનડુ ઠરે નહિ, ત્યારે કરૂં શું તાતજી-
મે જોયું ફરી ફરી, જોડી મળે નહિ, કોને વરૂં હું તાતજી.
" નયણે પ્રીતી ઝળકી હતી, અહી આવતાંજ સમાઇ ગઈ
ઉર્મી અંતર ઉછળી હતી, નૃપ દેખતાંજ દબાઇ ગઇ."
હીરલો અમુલ્ય ખરીદવા, ઉમંગભર આવી અહીં;
પણ અંતરે અંકુર ન ફુટીયાં, પ્રીતી પ્રગટાવી નહી;
છતી આંખે દીવો લઇને પડી, કુંવામાં હું ડુબીશું તાતજી. દીલ.

(૧૧૪)—દીલફરોસ.—

દીલજાની મેરે મેરી તુને કદરભી ન જાની,
અબ આવો સઇયા, સતાવો ન સઇયાં.
નજર આવો સઇયાં, નજર આવો સઇયાં, જાની દીલબર,
જો ચમનસે ગુજરે તું અય સબા તો યહ કેના બુલબુલે જારસે,

કેબી જાકાં દીનભી હય સામને-ન લગાના દીલકો બહાસે,

૧૧૫)—મીસ ગૌહર— તાલ-દાદરા —

દિલજાની મેરે તુંને મેરી કદરભી ન જાની દિલજાની મેરી તુને
જરા આઓ સીયાં, ન સતાવો સઇયાં, નજર આઓ સૈયાં (૨
ન સતાવો સૈયા.........દિલજાની મેરી તુંને
જો ચમનસે ગુજરે તો, એ શીખા તું કેના બુલબુલે જારસેં,
કે બીજાકે દિનભી સામને, લગાના દિલકો બહારે દીલજાની મેરી તુને

(૧૧૬)—મીસ ગૌહર—રાગ, પહાડી-તાલ. ત્રીતાલ —

દિલદાર દિલઆરા તન મન ધન અબ, તુમપર કુરબાન કર,
ઘડી ઘડી પલ પલ ધડક, ધડક દિલ ધડકત હે-દિલ
ખુદાકે વાસ્તે અબ તો યાર પહેલુંમે,
તડપ રહા હય દિલ, બેકરાર પહેલુમે
ન તેરા વસ્લ હે, મુસકીન નતાબ હે દિલાકો,
અજીબ તરહકા ઇતાહી, અજાબ હે દિલકો. દિલ.

(૧૧૭)—મીસ રોઝા—

દીવાના કીયા જાન, કયા જાદુ ડાલા, હાંરે દીવાના કીયારે, તોફાની કીયારે;
બોટલ બ્રાંડી તું પીલે મોરી જનિયા, પીકે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉઇઉઈ—કયા.
ચુનચુન કલીયાં મેં સેજ બીછાતી, સોતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉંઇઉઇ—કયા.
સોનેકી થલિયામેં ભોજન કરો, તુમ ખાતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે ઉઈઉઇ—કયા.

(૧૧૮)—સુફ્યદખુન—

દુનીઆ એક મુસાફીરખાના, હય પ્યારે નામન અટકાના;
સાંજ સમજકે આય બયેઠે, હય ભોરકો હય જાના
ચુન ચુન મટ્ટી મહેલ બનાયા, લોગ કહે ઘર મેરા,
ના ઘર તેરા, ના ઘર મેરા, ચિડીયા રેન બસેરા.
મત લલચાના, દિલ લગાના, હરકા ગુન ગાના,

(૧૧૯)—સુરદાસ—

દેખો દેખો, મેરા નામ, માયા મહાન મશહુર હે,
મેરા ન્યારાહી આલમમેં તુર હે.
જોગી ભોગીકું મેરી જરૂર હે.
દીલમેં યું રહે ન કોઇ મુજશે દુર હે.
વાહજી વાહ, વાહજી વાહ, દેખો દેખો

(૧૨૦)—ખુબસુરતબલા—

દેખો યારો, કયા જક મારા, બીબી અયસી લાયે,
કે જીસને આતેહી મેરા દીવાલા, ફુંકવાવે.

ચારેકે સાથ હોટલમેં, ચંપીનકી બોટલ ખુલવાંએ,
ઔર વ્હાંતો મીસ્તર ખેરસલ્લા ડબ્બાગુલ હોજાવે.
મીલી જીસ્કો જોરૂ અયસી વોહ બહાર દેખે કયસી
લા. અ.ન.ત ભેજો યારો અયશી, જોરૂકી અયશી તયશી.
કોઇ આવે સાઇકિલ લેકર, ઔર કોઇ લાવે મોટરકાર,
મીયાં તો ધરકી ખાય હવા, ઔર બીબી જાયે બ્હાર.
અયેરેકી લેકર હાથ બગલમેં ફીરતી હય બાજાર,
અયશી ફેશનેબલ ઔરતપર, હો ખુદાકી માર.
ભટકે રાતકો નાટક ફાટકમેં ઉતજ લુખ,
મીયાં રોકે તો બીબી કહે બી કવાયટ યુ ફુલ.
દેખો યારો હાં તુંમભી ન કરના અયશી ભુલ,
વર્ન તુમ્હારા બી યહ કર જાવેગી ડબ્બાગુલ

(૧૨૧)—ઝહેરી સાપ—

દેખુંગી પ્યારે અબાકા મુખડા, પ્યારા પ્યારા પ્યારા પ્યારારે.
ભુલે હુવેથે હમે અબ તક દીલસે, દીલસે જાયગા સારા સારા સારાહી,
એક મુદતકા ટુકડા—દેખુ.
રખેગે, ઉલફત, વહમ અબ સબ હુ જબાકુ જબા,
ફીરતાથા મારા મારા મારારી દીલ ઉખડાહી ઉખડા—દેખુ.

(૧૨૨)—મોહીનીચન્દ્ર—

ધિરી ધિરી સુંદરી જરા ધીરી, તારા વાંસે લીધી છે ફકીરી—
નયન મીલાવો પ્યારી હસી બોલાવો, આપીશ આખી અમીરી એજી.
રૂપે રીઝાવુ કહોતો સોને મઢાવુ, દુર કર તું દીલગીરી એજી.
ધીરા ધીરા કુંવર જરા ધીરા, સગી માડીના જાયા ઓ વીરા.
જેવી પોતાની તેવી નારી પરાઈ, પર સ્ત્રી પરભવની પીડા.
રાવણુ રોળાણો દુર્યોધન દબાણો, કીચકના થયા ચીરા.

(૧૨૩)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

ધીમા ધીમા ચાલોને મારા આણુરે, પગ નાજુક તમારા આ
મચકાઇ જશે, કમર લચકાઇ જશે, ઓ સુજાણુરે ધી૰

સાખી { નાજુક વેલી ફુલ સમી, કોમળ આ તુજ કાય;
ધડકે છાતી શ્વાસથી, એ અંતરથી ઓળખાય,

પરસેવાના બિંદુ બાઝયા મુખે, મુખ રાતું થયું થાક અતિ દુ:ખે;
આ છાતીપરે લ્યો વિસામો સુખે, ઓ—ઓ સુજાણુરે. ધી૰

(૧૨૪)—ખુરશીદ ઝરનીગાર—

ધુંવેકી ગાડી ઉડાય લીયે જાય, ઐસા ફીરંગી પૈસેકા લોભી—ધું૰
ફુકફુકફુક ગાડી ઉડાય લીયે જાય—ધું૰

જાત નહીં દેખે, જમાત નહીં દેખે, એકહીમે સબકો બયઠાય લીયે જાય-ધું૦
હીંદુ મુસલમાન-ભંગી-ચમારશે-ટીકીટકે રૂપે ગીનાય લીયે જાય-ધું૦

(૧૨૫)—દાગેહસરત—
ન શરમેં હોંસ બાકી હય ન તનમેં જાન બાકી હય,
મગર હાં, દીલમે તેરે વસ્લકા અરમાન બાકી હય
મદદ અય જોશે વહશત આશિકોમેં બાત રહે જાય,
ગરેબાં ફટ ગયા તો કયા અભિ દામાન બાકી હય.
ખુદાકે વાસ્તે અય ચારાગર લેભી ખબર જલદી,
તેરે ઉલફતમેં અભી કુછ જાન બાકી હય.

(૧૨૬)--વિક્રમચરિત્ર—
નજર કરો નાથ જરા, ઓળખી લ્યો નારી,
છુ હું કે બીજી, કંથ આપનીજ પ્યારી.—ન૦

સાખી { હેમ પ્યાલો હાથમા, ને માહી અમૃત દુધ;
પીધુ સામા સાથમા, શુ તેની ભુલ્યા શુદ્ધ

કોણ હતી કથ દુધની પાનારી—ન૦

સાખી { મુવાં કીધાં જીવતા, પરચો બતાવ્યો પુર;
યાદ છે કે રાજજી, એ જોગણીનું નુર,

છાનો મંત્ર શીખવ્યો છે, એજ આ ઠગારી--ન૦
વિના વાંકે દંડીયામા, કેદ મુને કીધી;
ચતુર સસરાથી સખત ચોકી, તમોએ કીધી.
કરી બતાવી મે સાબીત સરત સવ મારી —ન૦

(૧૨૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—
નયનમાં નિદ્રા ન આવે જરી, મારો રામ ગયો વનવાસરે ન.
હંસ વિનાના મારા સરોવર સુનારે, વાઘ વિનાની વન વાટલે. ન.
પંખી વિનાના મારા પીંજર સુનારે, મંદીર સુના સિતા રામરે. ન.

(૧૨૮)—અનસુયા—
નર વીણ જગમા નાર તણી, કીંમત કોડી કહાવે,
હલકું લોહી ગણી અબળાનુ જુઠ્ઠા આળ ચઢાવે. ન૦
વ્હાલા પણ વેરી થઇ બેસે, જેને જેમ ફાવે તેમ બોલે;
કંથ વિનાની કામનીનુ, જીવતર તરણા તોલે. ન૦
કુડ કપટની ભરી કુલટાઓ, લાલચ દઇ લલચાવે,
ભવ રણમાં ભરથાર વિના, ભામિની લાજ લુંટાવે.

(૧૨૯)—મી. મહમદહુશેન—રાગ જીલ્લા તાલ દાદરા—
નજરીયાં મીલાજા હોં જાનેવાલે, હો જાનેવાલે ગજબ ઉઠાને વાલે
આપ ઘર આનેસે આરામ જો પાતે, જાતે કુછ, મુસાફતકી એરહા-કુછ૦
તપસીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલદાર, મેરે સીનેસે લગાતે જાતે.

તેગ અબરૂ મેરી ગરદન પેચલાતે જાતે, હમને સબ દેખી નજરૂ
આંખ મિલાતે જાતે.
અબ ન છોડું મેં તેરી સાવરીયાં, સેજરીયાપે આજા નજરી–

(૧૩૦)—મીસ ગૌહર—ભૈરવી ઠુમરી. તાલ ત્રીતાલ—
નાહક લીયે ગબનવા મોરારે, મોરા નાહકલીયે ગબનવા મોરારે,
જબસે ગયે મોરી શુદ્ધ હુ ન લીની બીતો જાત જાત જોબનવા. મોરારે

(૧૩૧)—મીરાંભજન— રાગ ઠુમરી.—
નાથ તુમ જાનતહો સબ ઘટકી, મીરાં ભકતી કરે પ્રગટકી ટેક–
ધ્યાન ધરી મીરાં મનમેં, સંભારે પુજા કરે, અટપટકી,
શાલિગ્રામકુ ચદન ચડાવત, ભાલ તિલક બિંદુ અટકી...નાથ.
રામ મંદીરમેં મીરાં નાચે, તાલ પડે જેશે ચટકી,
પાઉંમે નેપુર રૂમઝુમ બાચે, લાજ સંભારે ઘુઘટકી.. નાથ.
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સંગત મીરાં અટકી.
લે ચરણામૃત પીયો, હો ગઇ, અમૃતકી વટકી. .નાથ
સુરત દોરપર મીરા નાચે, શિરપે ઘડા ઉપર મટકી
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના, ગુણ સુરત લગી જેસે નટકી...નાથ.

(૧૩૨)—અનસુયા— -ભજન-
નહિ કોઇ ચીજ ગળી, ગરજ સમ, નહિ ચીજ કોઇ ગળી,
માનવંત નિજ માન મુકી, દુશમનને પડતા ઢળી–ગરજ સમ.
બળીયા પણ નિર્બળને નમતા, રાય રંક ઘર જાય;
સોંઘું પણ મોંઘું થઈ બેસે, કળી શકાય ન કળી–ગરજ સમ.
સમયાધીન થઇ ઝેર હળાહળ, પીવું અમૃત ગણી,
જઈમહા સતિને શીશ નમાવો, જાય આપદા ટળી–ગરજ સમ.

(૧૩૩)–મીરાંભજન----ભજન પદ
નીત નીત ભજીયે તારૂં નામ, તારૂ નામ, તારૂ નામરે,
પ્રેમ થકી પ્રભુરે મળ્યા હોજી,
અન્ન ન ભાવે, નેણે નીદ્રા ન આવે, સેજલડીએ પધારો મારા સ્યામ,
આની તીરે ગગા વ્હાલા, પેલી તીરે ગગા વ્હાલા,
વચમાં ગોકળીયું રૂડું ગામ, રૂડું ગામરે—પ્રેમ.
મીરાબાઇ કહે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
છેલી બાકીના છે, રામ, રામ, રામ, રામ, રામરે—પ્રેમ.

(૧૩૪)—સૌભાગ્ય સુંદરી—
પહેરી ચોળી, લટકા મટકા કરતાં આવ્યાં, રંગે બોળી સાડી ઓઢી
મન લોભાવ્યાં,——ઝાંઝરના ઝણકારે, કર કંકણના ખખડાટે.
કાજળથી નેત્ર દીપાવ્યાં—પહેરી.

હવે શરમાવો ઠાલા, શાને દીયરજી મારા, બોલો બોલો, બોલો બોલો.
મેં કેવાં તમારાં નખરાં તો જણાવ્યાં..... પહેરી.

(૧૩૫)—ઉદયભાણુ—

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી મનને ભાવે તે કરજો
પુન્ય શા...લી.

સાખી { તરસ્યાને ટીગળાવવા, પડદે રાખી પ્રીત;
પુછ્યુ પ્રવીણ પંથીએ, કોણ ગામની રીત.

શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો, હું આ ચા...લી

સાખી { મહા મહીનાનુ માવઠું, જંગલ મંગળ ગીત;
સમય વિનાનુ બોલવું, ત્રણેની એક રીત.

વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હુ આ ચા...લી.

(૧૩૬)—વિણાવેલી—

પ્યારે તોરે અંગનમે ફુલનકી બહાર હય, સૈયાં તોરી અંગનમે
ફુલનકી બહાર હય.

ફુલનકે બાજુબંધ ફુલનકે ગજરે, ઔર સોહે ફુલનકા ગલે હારહે-પ્યારે
પ્યારા કમળ ઔર ચહેરા ગુલાબ હય,
ગોરે ગોરે ગાલ સૈયાં, ગુલે અનાર હય--પ્યારે

(૧૩૭)—પ્રભાત—રાગ આમપ્રી—

પઢોરે પોપટ રાજા રામના, સતી સિતા પઢાવે—પ.
પાસે બંધાવી પાંજરૂ, મુખે રામ જણાવે,
પોપટ તારે કારણે લીલા વાસ વઢાવું—પ.
તેનુંરે ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રતને જડાવું.
સાકરના કરી ચુરમા, ઉપર ઘી પીરસાવુ—પ.
પાંખ પીળીને પગ પાંડુરા, કોટે કાઠલો કાળો
નરસઇના સ્વામીને ભજો, રાગ તાણીને રૂપાળો—પ.

(૧૩૮)—હરીશ્ચન્દ્ર—

પ્યારા હમારા તુ હમકુ દે આગ્યા જાનેકી—પ્યારા.
ઇશ્વર ઇચ્છા, અયસી હય તો, લગે કૌન ઉપાય;
ફેર બદા જો મિલના, હો તો, ફેર મિલુંગા આય—પ્યારા.
પ્યારી હમારી જાન નહી, કલ તુજ બીન પાનેકી,
દોલત સંપત, અનધન લક્ષ્મી, તન મન જીવ ન જાય,
નાર જો તુમસી હો, ન્યારી તો, કયસે જીના ભાય ?—પ્યારી
પ્યારા હમારા તું હમકુ. દે આગ્યા જાનેકી
"સતપન જાને ન દું તુમ્હારા, દેદું અપની જાન."
સત્ય પતી રહિયો પિયું પ્યારે! બિનતી ! મોરી! માન!—પ્યારા

(૧૩૯)—અંબરીષ—
પ્રથમ પગથીયું પામર માટે, તપ આગળ એ તુચ્છ,
પ્રગટ પારખું બતલાવું ત્યારે, દુર્વાસા મુખ મુચ્છ,
તપ સત્તા તું જોજે મારી, કરૂં વૃથા હું ભક્તિ તારી.
(૧૪૦)—સતિ પાર્વતી—
પંખીડા તારૂં, જાણીશ જગમાં ન કાંઇરે,
ધન નહિ તારૂં, તન નહિ તારૂં, સુંદરી સુત માઇ ભાઇરે—
કર્મ સેલાણી એ આણી પુર્યા, ફોગટ ફુલ્યો ફસાઇ એ-
સોહં સાચો ભજ ભવ તરવા, માયા આ સર્વ પરાઇરે—
(૧૪૧)—**મીસ મલકાજાન**—જીલા, ઝીંઝોટી તાલ, દાદરા.
પનઘટ વાપે મોહે નજર લાગી, હો નજર લાગી-હાય નજર.
શિરપર ઘડા, ઘડે પર ગાગર, દેખત છેલા લોટ ભાગી—પન.
જો દેખા યારોકો દીલસે, દેખા મલાલ હુવા,
હવાઈ ઉડતીથી ચહેરેપે, જો નિહાલ હુવા;
લિપટ લેઓ એ, પિયાસે સખે ખીશાલ હુવા,
સજરજો સુખા હુવાથા, વહ તો નિહાલ હુવા.
(૧૪૨)—માનસીંહ અભયસીંહ—
પાણી ભરવા હું ગઇતીરે, સાહેલીની સંગે;
આડા આવીને ઉભારે, કુવરજી નવ રંગે
"જલ ભરવા સર્વે ગયા, એ વાડી મોઝાર;
થઇ ઉભા દરવાન તે, બને રાજ કુમાર"
રોકી રાખી સાસુજી, અમો સૌ પનીહારી;
નામ પુછીને મ્હારૂંરે, કીધા ઠઠ્ઠા ભારી
શરમાઇ ઉભા રહ્યાં, શું અજા અબળા જોર;
વિનવણી કાંઈ ના સુની, દેખાડી નીજ તોર
હઠથી હમે હાર્યારે, આખર એક સાહેલી,
નામ દીધુંજ મ્હારૂ રે, ત્યારે દીધાં મેલી.
૪૩)—ત્રીવીક્રમ— ગરબો.—
પુનેમ ચાંદની ખીલી પુરી આહીરે, શોભે રજની, સુંદર શી આજ—
હેતે રમીયે, સૈયર સ ગાથે, આપણેરે.
સૈયર કંકણુ, સોનાનાં કરે ધર્યારે, માંહે જડીયા છે નીલમ મણી
નંગ—હેતે.
સાખી { મળીયા આજે આપણે, ધરી સોળ શણગાર,
કર કંકણ ચુડી ચમક, ચન્દ્ર તેજ એક તાર.
હીરા રતનથી જડીન ઉર હાર છેરે, મોતી ગુચ્છ લળકે છે
બાજુબંધ—હેતે.

સાખી { અંબોડા ફુલે જડયા, સર સેંથે હીંગુળ,
{ કીધા કુમકુમ ચાંદલા, મુક્તા માળા ઉર.

આરસપારસ મણી જડેલા ચોકછેરે, તેમાં રમતાં વસતાં હૈડે નણદલ વીર.—હે.

સાખી { પહેર્યાં ઝાંઝર પ્રીતથી, ઝણ ઝણ કરે ઝણકાર,
{ ફરીયે સઇયર ફુદડી, આ રજની મોઝાર.

સખી વેલી ઓ ફુલી વીધવીધ ભાતનીરે, તે તો આપે છે સુન્દર સુગંધ—હે.

સાખી { કથા શીયળની સાંભળી, પ્રીતમ ઉપર પ્રેમ,
{ વદો સખી વિરહી થઈ, મળે ત્વરાથી કેમ......પુનમ.

(૧૪૪)—કામલતા—

પિયુ પરદેસીને કહેજો પ્રણામ હમારા, (૨) કેજો કે ગઇ તુજ દારા.-પિ.

કહેજો, મને તજી દીધી તેમ બીજીને તજશો નહીં

કોઇ પ્રીતી વસ અબળા બિચારી, ભોળીને ઠગશો નહીં.

કહેજો, તને સંભારતી, વિષપાન એ કરતી હતી.

છેલ્લો નીકળતા શ્વાસ, તારૂ નામ એ જપતી હતી

કેજો કે દાસી થઇ અન્ય જન્મમા, સેવીશ પીયુજી, કોમળચરણ તમારાં—પી૦

(૧૪૫)—સતી સંયુક્તા—

પ્રિયા કહું કે દિલદાર કહું કે હું તો તમને શું કહું,

અર્ધાંગના કહુ વારૂં જીવ જાન કહુ કે શું કહું. પ્રિ.

જો પ્રિયા કે દીલદાર કહુ તો જુદાઇ આપણે ઠરે,

જેને સોંપ્યુ સર્વસ્વ તેને અર્ધાંગના શી રીતે કહુ. પ્રિ

પત્નિ કાન્તા જા, છટ, એ પ્રિતીને છાજે નહી,

કુરબાન જેને કાજે જીવજાન, તે કહેવાય શું.

રંભા કે રાધાજી કહેતાં, લાગે કલંક પ્રેમને,

વિયોગ પછીનો પણ ના ભેટો, સિતા શી રીતે કહુ, પ્રિ.

પ્રિતીને જે પાત્ર છે તે, પ્રેમ મુરતી માત્ર છે;

તેને દેવીદેવી, એજ શબ્દ, હા. હા ઠીક છે. પ્રિ.

(૧૪૬)—વસંતપ્રભા—

પીયુ રસ ઝુલેઝુલે આવો, જગ રંગતરંગે—હા ભર્યું જગ રંગતરંગે.
જીવનનો છે એ મીઠો લ્હાવ, પીયુ.

રસભીની વાદલડીને, તુ રસભીનો નાથ,

યોવનના મદ ઘેર્યા તરંગે, હીચીયે જોડી બે હાથ પીયુ.

(૧૪૭)—મીસ મલકાજાન—રાગ જીલ્લા, તાલ,-દાદરા—

પીયા તોરી તિરછી નજર લગી પ્યારીરે,

એરી તુમરે શામ સલુને, નેન જાદુ ભરેકે કટારીરે;

મધભરે નેન તકતક...મારી, સૈન સુધ વિશર ગઇ હમારીરે.

પીયા તોરી તીરછી નજર લાગે-પ્યારીરે.

(૧૪૮)—**મીસ અચ્છનબાઇ**—રાગ મહાડ, તાલ, દાદરા—
પીયાસે સખીરી નયનાં લગે અરે હાં પીયાં.
અમી હલાહલ મદભરે, સેત સ્યામ રતનાર.
મરત જીવત ઝુકઝુક પરત જીહી ચિતવન ઇકવાર—પીયા.

(૧૪૯)—**મીસ કાલીજાન**—રાગ, પીલુ, તાલ-દાદરા—
પીયા બિના મૈકા પડે નહી ચૈના પડે નહી ચૈના,
ચાંદીકા પીંજરાં, સોનેકી મૈનાં, ઉડ ગઇ મેનાં,
તકદો નેનાં, તકદો નૈનાં, પિયા બીના મૈકા પડે નહી.

(૧૫૦)—**મહુમદહુસેન**—રાગ, ખમાચ તાલ, ત્રીતાલ —
પીયાકે, આવનકી, સુનત, ખબેરીયા, બાટ મુકત. હમ નેક, નજરીયાં;
જો પીયા હમસે રૂસ રહેરે, છાય રહી જૈસી કારી બાદરીયા–પીયાકે.

(૧૫૧)—**ખુનેનાહક**—
પિયા મિલતકી બતીર્યાં, સુનઆઈ હુ મેં રતિયાં,
ઘર છોડા હે દરદર છોડા, હે આજે પ્રેમકી લાગે મોહે,
યે દિલપાર ગઈ હે દુનિયા કારી લાગે બહારી લાગે,
જમી, દુશ્મન બની, મન ઘબરાવે, જીવ અકલાવે, ફાડે છતીયાં.

(૧૫૨)—**ભજનામૃત**— મીરાબાઇ—
બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર શ્યામ, હો તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા નવ બનીયેજી
વાસલડી વાગે વાહાલા, ભણુકારા વાગેને, વૃજ વાટ લાગે ખારી;
સુંદર શ્યામ હો તજી અમને, મથુરાંના વાસી આવા ન બનીયે હોજી.
જમુનાનો કાંઠો વાહલા ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી–સું.
વૃંદાવન કેરી શોભા, તમ વીણ અમને તો, નવ લાગે હવે સારી–સું.
ગોવરધન તોલ્યો વ્હાલા, ટચલી આગળીયે ને અમપર ઢાળ્યો ગીરધારી–સુ
મીરાંબાઇ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણુ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી.
સુંદર શ્યામ હો તજી અમને, મથુરાના વાસી આવા ન બનીયેજી–બ

(૧૫૩)—**ભજનામૃત**— કબીર.
બંગલા ખુબ બના મહારાજ, જર્યાંમે નારાયણુ બોલે—ટેક.
ઇસ બંગલેમેં દસ દરવા જા, બીચ પવનકા થભા,
આવત જાવત કોઇ ન દેખે, યેહી બડા અચબા—બં૦
ઇસ બંગલેમે બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સબેરો,
તાજ પખાજ ઔર મૃદંગ બાજે, રાગ છત્તીશે ગાવે.—બં૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રૂગ ખુબ ચ્હડાયા—બં૦
પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નાચે, મનુવા તાલ બજાવે;
સુરતકી, નુરતકી મૃદંગ બાજે, રાગ છત્રીશેં ગાવે.—બં૦

રોમ્રૂ રોમકી છાઇ બનાઇ, તીન ગુનકા, ગાળ,
કહત કબીરા સુનો ભાઈ સાધો, યે પદ સુણવાવાળા.—બં૰
(૧૫૪)—મહમદ હુસેન—રાગ, ભૈરવી, કવ્વાલી
બહુ તેરા સમજાયોરી, લાખનબાર, દીલ હમારા વે માનત નાહિરે—
સમઝ સમઝ પસ્તાયૌરી, લાખનબાર—બહુ તેરા.
(૧૫૫)—પ્યારા સાહેબ— દાદરા—
બટવા ગુંથન દેરે મીજાજીયા બટવા ગુંથન દે,
હરિ મોરે ગોરેકા બાલા જોબનવા—બટવા ગુંથન દે.
એક તો ચીકના પીપલકા પત્તા, દુસરા ચીકના ઘી,
તિસરા ચીકના ગોરીકા જોબન, યારેકા લલચેજી—હરિ૰
નદી કીનારે બગુલા બૈઠા, ચુન ચુન મછલી ખાય.
સીંગી મછલીકા કાંટા લગારે, મોરા તલપ તલપ જીયા જાય—હરિ
(૧૫૬)—સુરદાસ— ભજન-રાગ હોરી.—
બ્રજમેં હરી ધુમ મચાઇ, ગોપી સરવે દેખન આઇ,
ઇતસે આઇ નવલ રાધીકા, ઉતસે કુંવર કનાઇ;
હીલ મીલ ફાગ ખેલે પરસપર, શોભા બરની નહિ જાઈ,
નંદ ઘર બાજ બંધાઇ.
રાધે સાન કરે સખી અનહુ, જુઠ જુઠ ઉઠવાઈ,
પકરો પકરો મન મોહનસે, સબ સપ કરો ધાઈ;
લાલેકુ નાચ નચાઈ.
તાલ પખાજ વેણુ વાજીત્ર વાજે, મંજીરા સરણાઇ,
ઉડત ગુલાલ, લાલ ભયે બાદલ, સઘળી વ્રજ સોહાઇ:
માનુ બાગવા જરાઈ.
મુગટ પીતાંબર છીન લીયો, શીર પર ચુંદડી હોડાઈ,
નેનુ જોયે નભ નેનુ બીચ, કાજળ નકવેશર પેરાઇ:
માનુની નાર બનાઇ.
કહેત રાધીકા સુન હોને; કૃષ્ણજી, કહાં ગઇ ચતુરાઇ,
કહા ગયો તેરો નંદબાવાજી, કહા ગઈ જશોમતી માઇ;
તને કયુ ન લેત છોડાઇ.
ફગવા લીયા બીન જાને ન દુંગી, કરો મા કોટી ઉપાઇ,
લગી કઠોર કસર; સબ દીનકી મસ્તી નાચ નચાઇ;
બોત દીન સાખ ઉખાઇ.
મુગટ પીતાંબર દીયોને રાધીકા, ફગવા લીયો મન ભાઇ,
સુર, કહે છબી કહાં લગી બરનુનએ સુખ બઇકુંઠ નાઇ;
કરત જન કોટી ઉપાઇ

(૧૫૭)—મહમ્મદહુસેન—ગજલ, કવ્વાલી—
બુતોમેં કયોં યે શાને, કિબરી આઇ હોતી જાતી હે,
કે ઉનકે કબજેમેં સારી, ખુદાઇ હોતી જાતી હે.
મેં ઉનકો પ્યાર કરતાં હું, વો ગાલી મુજકો દેતા હે,
ભલાઇ કરતા જાતા હું, બુરાઇ હોતી જાતી હે.
મેં બરસોંસે કહ્વા થા, બુદતોસે રૂઠે બયઠે,
ખુદાકા શુક્ર હે અબ તો રસાઇ, હોતી જાતી હય.
અગર મીલના નહિ મંજુર થા, તો સાફ કહ દેતે,
મે કયોં દરપરદાહ હમસે, બેવફાઇ હોતી જાતી હે.

(૧૫૮)—બુરીદેશક—
બુટી પીલાકે લુભા ગયા, કોઇ મુઝે બુટી પીલાકે, લુભા ગયા કોઇ,
બડે સવેરે જો કોઇ છાને, બાકી લંબી ઢીઢ.
ઉડતી ચિડીયા બહ પહચાને, ગિરી સડકસે ઇટ, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ,
દુસરા-પહેરે જો કોઇ છાને વાંકે લંબે કાન,
તવા કટોરા બેચ ડાલકે, ધર લોટિપર ધ્યાન, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
તીસરા-પહેરે જો કોઇ છાને જયોં માદોકી કીચ,
મરકે જાને મર ગયે, ઓર આપ નસેકે બીચ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
ચોથે-પહરે જો કોઇ છાને, બચા આપહી આપ,
દો જોરૂ, દો સુસરેકા, હોછ બચ્ચોકા બાપ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ.

(૧૫૯)—સરદારબા—
બંસીવાલા આજોરે મોરે દેશ, પ્યારી સામરી સુરત પ્યારે બેસ. બં-
આવન આવન કેહ ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક,
ગીણુતા ગીણુતા ગસ ગઇ, મોરી આગળીઆરી રેખ.
સાંવરીયા રસીલા સલુણા, પીયાને જીયાયે કરૂ યે નીશાર,
હમતો જોગી પ્રેમકેરે, પ્રેમ હમારો દેશ,
શુદ્ધ નહિં પાઇ પીયુકી, તબલીયો આવેશ.

(૧૬૦)—ખુરશીદ જરનીગાર—
ભરકે જામ સાકીયા પીલાના, શાદીયા મચાના મીલકે, સગ;
સોહાના સોહાના અજબ રંગ શહાના, જમાના પયમાના આહંગ.
તરાના સુનાના, છગાના બજાના, ખુશીકા જમાના હય જાના સંગ,
જમાના રંગ, બનાના ઢગ, દીખાના ઢંગ, આલા.
હાં, ચમન, ચમન, બજમેં, અમન, દીલ હય મધન ફુલનકા.

(૧૬૧)—સુકન્યા સાવિત્રી—
ભુલે ભલભલા ભૂલેરે, (૨) ભાવીનો ભરમ, કોથી નવ ખુલે, (૨)
મુર્ખ મન ભલે ફુલાવ્યું ફુલે—ભૂલે
અતિ ઉમંગથી કાર્ય આદરે, ધરી મન મોટી આશ;

અધવચથી વાડી લુટાઇ જાએ (૨) આખર થાય નિરાશ.—ભૂલે.
કાળ હીંચોળે અણુમાત્રનું, જીવન ઝોલા ખાય;
રહે દુર નિરધાર્યું મેં ધાર્યું, ધરણીધરનું થાય.—ભૂલે.

(૧૬૨)—ઉદય ભાણુ—

મન માયાના કરનારારે, જરી જોને તપાસી તારી કાયા;
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણુરે, કોના અમર છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા, માટીની માયા, છે માટીના ખેલ બનાયા;
શાણા તો સમજી અલગ થયા, પણુ બાળક બિચારા લપટાયા.
લાખોની પાખો ગઇ છે પીંખાઇ, જેના મુછપર લીંબુ ઠરાયા,
કાળના કુહાડાથી કોણુ બચ્યું છે, ભલે રંક ભલે હોય રાયા,
સંધ્યાના જેવા રંગ સોનેરી, વંધ્યાને લાડ લડાયા,
જોબન ને તન ધન, તેવાં સમજવાં, પાણીમાંના પડછાયા.

૧૬૩)—હરીશ્ચન્દ્ર—

મન મયલ મીટે, તન તેજ બડે, દે રંગભંગકા લોટા,
સૌ રોગ ટલે, સૌ સોગ જલે, કરે ભંગ અગ કો મોટા,
જબ તારજમેં આજર રમે, નવ હાથ બડજી છોટા,
તન સાફ, મન સાફ, હો સાફ, આદમી ખોટા......મન.
લે કંદ દુધમેં ઘોલા, તો ભાંગ બને અનમોલા,
કર પાર ભંગ કા ગોલા, હરબાર બોલ બમભોલા.
ઉઠ ભોર નહાકે ગંગ ચડાલે ભંગ જમાલે રંગ,
નિરા લે ઢંગ દિખા દે જંગી કુંડી સોટા........મન.

૧૬૪)—નંદબત્રીસી—

મન ભુલાવે, મન લોભાવે, મન ચકડોલે ચડાવેજી,
શુદ્ધ પવિત્ર નિરમળ આત્મા, કાદવે રગડોળાવેજી,
જોવાનું તે નવ દે જોવા, નહી જોવાનું બતાવેજી,
અમૃત મુકી વિષયને વળગે, નરક મહી લોભાવેજી.
વારૂ વનીતા વિશ્વ મહીં, છે કોઇ ગોરી, કોઈ કાળીજી.
ત્રપતી છે સંતોષ મહી, નથી સુખકર જુહા બાળીજી.

(૧૬૫)—અસીરેહીર્સ—

મજાહ દેતે હય કયા યાર, તેરે બાલ ધુંઘરવાલે,
નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતાથા વોહ રશાકે માહ.
દેખા દુશ્મનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે;
પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તું કયું કરતા હય પ્યાર.
અબ તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે.
તેરી ભવે હય યા શમશીર તેરી ચીતવન હય યા તીર.
હય આંખે જુતે બેપીર, યા હય જહેર ભરે દો પ્યાલે,

કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇધરબી જાન.
તેરી આંખોંકે કુરબાન એ, મુહ ફેરકે જાને વાલે.

(૧૬૬)—હાજી હસરત—

મય તો શીરીકા હું દીવાના, કયા માલ- હય જાન ગવાના.
ન સીહત આપકિસ આનકર, સાહબ સુનાતે હય.
બયાબાને આલમમેં કિસકો, મરનેસે ડરાતે હય,
યહે સચ કહે તે હય હજરત, આપ યાસીફું અજમાતે હય.
કભી જાં બાજ અપને કોલસે, ભીબાજ આતે હય,
કુછ બાત નહી મરજાના—કયા.
યહાં તો તનમેં ખુદ બાકી હય જાને જાં—થોડીસી.
ડરાતે હો કિસે તુમ ખીંચકર તરવાર થોડીસી,
મુજે ઇસ વાસ્તે હય જીન્દગી, દરકાર થોડીસી;
કે દીલમેં રહે ગઇ હય, હસરતે દીદાર થોડીસી.
એક ખેલ હય ખુન બહાના...કયા.

૧૬૭)—લયલા—

અજેહદારી ગીલોરી ભરી લાલીયાં,
આતુર હું ના કરૂં ન્યારા અપપાર;
મોરે પાનેમેં યાર ફસે શેઠ સાહુકાર.
ખાઉં પીલાઉં મય બીડા બનાઉં, બીડીમે છપ્પન મસાલે મીલાઉં.
લઓંગ, ઇલાયચી ઓર છાલીયાં.
સાહરબીચ આઇ હય પાન બીડાં લાઇ.
પકી પકી કલીયાં, ગીલોરીયા બનાઇ.
બડી મજાહ પાઇ, જો રંગીલે કછુ ખાઇ,
માનકો પાન હય, જાનકો પાન હય, લેલો, આવ આવ.
ગીલોરીયા. આવ. આવ. ઇસ રંગ લાલીયા.

(૧૬૮)—કામલતા—

મને આવે છે ફેર, ઝુલે મારૂ મન. હો સખી.
બેસું રથમાં શી પેર, ઝુલે મારૂં મન. હો સખી. મને.
કેફ ચડી કોઇ કારમી, હું સમજું ના બેન, બ્હાવરી મને કરી.
લ્યો વિસામો સુંદરી, ઝીલી આ લ્હેર—ઝુલે મારૂં મન

૧૬૯)—વસંતપ્રભા—

મૃગ નયની, યુવતી રંગીલી, હાં, છબીલી હાં.
શોભતી મધુરી શી શિયળવંતી. મૃગ.
શોળ સજી શણગાર સતિ, મૈ, પંથ પીયુનો જોતી.
રસ ઝરતાં નયણાં હરખે, રતિ સરખી મન ગમતી—મૃગ.

(૧૭૦)—વિક્રમ ચરિત્ર—
મને સહાય કરશે મોરારીરે, વ્હારે ચડશે ગોવરધનધારી,
અહલ્યા ઉગારી, મીરાંબાઇ તારી, એની ચી-ના કરીશ નહિ મારી-મને,
મંજારી બચ્ચાંને બળતાં ઉગારી, મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી
દ્રૌપદિના ચીર પુર્યાં, થાશે તે સહાયકારી.—મને.

૧૭૧)—વિક્રમ ચરિત્ર—
મને રોકો ના રસીલા, છેલ્લા મુકોને મારો હાથ,
મારો હુંકો ના છબીલા, વ્હેલા મુકે ને હાથ
લ્હેરે ઝુકો અલબેલા, ઘેલા આવું સંગાથ;
મુકો કેડો, લાગ્યો નેડો, છોડો, છેડો.
સાથે તેડો, લાગ્યો નેડો, ભોળી નારી કામણગારી,
હું તો હારી, વાહરે પ્યારી—રોકો ના૦

(૧૭૨ —વસંતપ્રભા—
મદભરી જુવાની યાર
રસ લેજો લુંટી દીલદાર, અહો દીલદાર, હાં૦ હાં૦ મદ૦
નાજુક ખીલતી હું-ચમેલી,
તું રસીલો ને છબીલો, ભ્રમર મધુ પીનાર, અહો પીનાર-હાં.હાં. મદ૦

(૧૭૩)—મોહીનીચન્દ્ર—
મને કોઇ મેળાવોરે, મારો દીલ દેવળનો દીવડો,
હાયરે ધુતારાએ નાથ ડુબાવ્યારે, પીયુ મારો સુઘડ ગરીમડો (૨)
જો કોઇ મીલાવે, તેને મોં, માંગ્યું આપું.
આપું જો માંગે મારો જીવડો. (૨) મ

(૧૭૪)—અનસૂયા—
મ્હારે મંદીર પધારો યોગીરાજ, મ્હારાજ ભોજન કરાવું મન ભાવતાં.
ઘેબર ધારી જલેબી શીરો સુખડી,
મોતી ચુર ને મેસુર, ભાંગે ભુખડી;
તળું તતખીરે કાચરી, વડી તમ કાજ-—ભો૦
નેહે નીપજાવું, શાક ભાતભાતનાં;
રૂડાં રાઇતાં બનાવું, જાત જાતનાં;
અતિ જુગતીથી પીરસું-પ્રીતે ધરી બાજ—ભો૦

(૧૭૫)—મીસ અચ્છનબાઈ—રાગ મહાડ.-તાલ દાદરા—
મન માનત નાહિ, સ્યામ બીના, મન માનત નાહી,
મંદીરવાય તજકે બિંદ્રાવન પ્યારે વતનસે; (સોહાય.
ઢુંઢનકો સખી આપહી નિકસું, કરકે જોગીયનકો ભેસ-મંદીર.

(૧૭૬)—મીઠાં જહર—
મન મોહન તોરે નયના, અજબ રસીલે, નિર્દય નીપટ નસીલે-નયન
મદમતવાલે પ્રેમકે પ્યાલે, કહરકે, પીલે, પીલે, પીલે.

મટકી લે, ચટકી લે, ખટકી લે—તોરે નયના૦
(૧૭૭)—**મીસ જાનકીબાઈ**—મજમુઆ. તાલ ખીમટા—
મઝા લેલે રસૈયા નઈ ઝુલનીકા. મઝા લેલે૦
ચે, રસીયા, પદેસવામા છાયે, હમ ઘર ડોલે, ગલે કર ફસીયા.-મઝા.
(૧૭૮)—**ભુલ ભુલૈયાં**—
મય બાજ આઇ દીલકે લગાનેસે,
મોહે સંગ લીયો છયલા, બહાનેસે. મય.
આજ ફીર અપના ગયા વકત, મુઝે યાદ આયા,
જોરે દીવાર કોઇ આશકકે નાશાદ આયા;
દીલ ચુરાનેકો વોહી, બાનીને એદાદ આયા,
મંયતો આઇ યારથી, એહ મેરાભી ઉસ્તાદ આયા.
મીલનેકો આઈ ગુઇયા, સાજનકો લાઇ,
લગી મેરી મહેનત ઠીકાનેસે—મય,
(૧૭૯)—**મહમદ હુસેન**—છાંયાનટ-ધીમા. તૈતાલ.—
મન સુંદર લે ગઈ માર પલક,
ખલક, પલક, બલ, ખલક, જેરી, જીયા, બીચ, ઉઠ મુખડેકી ઝલક.
બીચ ધાર, સીલ, સીલ જમુનાકી, ઝલક જેરો જોત, ચંદમેં જાત ચમક.
તીરછી ભુંએ મેં રાજ હરમ, જીસે દેખ ચુકા સારા આલમ.
મએંતો મરતા હું મેરી જાન સનમ, એક બારતો કીજે મુજપેં કરમ,
શએ હીજમેં રોયા બીકલ. બીકલ.—મન૦
(૧૮૦)—**સૌભાગ્ય સુંદરી**—
મારા મનમાં તનમા ભર્યો છે, ઠર્યો છે, ભય જાઉ જગ જોતી,
વળી ગુમાવ્યુ મેં, ભાગતાં ભાગતા, નકવે શરનું મોતી ..મારા.
હાલવું ચાલવું, હારી છું હાય, જીવ મારો ધભરાય,
કેદી ફરી મારૂં મળશે મોતી...ગોરી હું કાઢીશ...ગોતી મારા.
(૧૮૧)—**ખુને નાહક**—
માનો માનો માનોરે, પ્યારી બતીયાં;
જાજા નાહીં દીખાવે તુજ છતીયાં, એહ બતીયાં, સુરતીયાં,
બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા, પ્યારી જાન, બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા,
ચલ મુવે, હટ મુએ, ધુસ તું મનહુસ મુએ,
મય જો જાઉં તો પચતાઉંગી—દુલ્હા કહા મુજશા પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ, ન અબ મચલહાં.
(૧૮૨)—**અશ્રુમતી**—
મારા હૈયા કેરા હાર, નજર કર્યા આવશેરે,
મારા નાજુક શુકની ભાળ, અરે, કોઇ લાવશેરે;
લલીત વચનની, લેહ એક લાગી, સુંદર વસ્તુથી પ્રીત જાગી.

ચતુરસુજાણથી, મેળવી વિયોગ વળાવશેરે,
માગ્યા મુક્તાફળ આપીશ, દેવગણીને દીલ પીંજર સ્થાપીશ.
હાજર હરનીશ રહી, ચરણ તુમ ચાંપશેરે,
કનક કાયાનું પીંજર કરશું, હાવ ભાવ રત્નેથી જડશું;
પોપટ પગમાં પલક કરો, રશ ભાવસેરે.

(૧૮૩)—રમણસુંદરી—

મારે સ્વામી છતાં રંડાપોરે, બાપજી જુનીનું જોર ન માય;
ઘર ગધેડે ચડયુંરે માવડી, નંદલાલ નરકે જાય,
જાય જાય ઘરનું ધોલીકું થાય, મોકાણ નીત્ય મડાય,
ગોળાનું પાણી સુકાય, ઘર ફીટે ઘર જાય—મારે૦
જોઇ વ્હોરી મેં-જાત, રાંડ નીકળી કમજાત
અરે લ્યો દાગીના આપું છું,નાથજી ઘરમાંથી જો પાપ જાય.
હોય શેઠ હોય, એ તો એ બઘરાંનો લાવો, અંદર ગુલાબસિહનો દાવો.
અરે મેર પીટયા વાઝીયા-કુટ તારા છાજીયા,
હાય તને, હાય તને, હાય, હાય, હાય.—મારે

(૧૮૪)—વસંત પ્રભા—

માનો માનો ને રસીલા, આતો ન સારી વાત,
છેક આમ શું કરો છો, બોલાવે જાઓ તાત-માનો.
રસીલી પ્રેમપાન, અમૃતતેજીવાયે
હાજી પ્રેમ વાત, જાણું છું પ્રીયા,
કટાક્ષે વિધાઈ, કેદી થઈ રહયા.
વિતી જાય રાત, વાતેનાથ શું, ઘેલા થયા—માનો

(૧૮૫)—સતી સંયુક્તા—

મારીયારી પ્યારી, અરે શુ કરતી હશે, નર વીના માછલી મુન્નતી હશે-મા૦
મનથી ખડી કરી આકૃતી મારી, ભાળી, નયન, નીર ભરતી હશે.
સંભારી સભારી મમ ગુણ, રામ નામ સમ રટતી હશે—મા૦
અકળાઇ જશે બાગ બગીચે, પાછી પાછી પડતી હશે
નિંદ્રામા પણ નાથ નીહાળી, જાગી ઝબકતી ચમકતી હશે—મા૦
આ નિરભાગી, શું કરમમા છાન્યું, રત્ન નહી, ને ઝરજ્યું હશે.

(૧૮૬)—પવીત્ર લીલાવતી—

મારો પાવન કરીયે પલંગ, પ્યારા પ્રાણનાથ પધારી,
રમ્યા રશિક રશીકાથી રંગ, વિરહ દુઃખ નાથ નિવારી
આજ ઉપજી શીતળતા અંગ, મને સ્વામીનાથે સ્વીકારી;
શરદ ઋતુ સોહામણી, પુરણ ચંન્દ્ર પ્રકાશ;
મંદ પવનની લ્હેરમાં,વ્હાલા વિલશોછો, વિવિધ વીલાસ
અંતરઃપુરમાં એકલા, છાના રાખું છેલ;

આ રતિને રતીપતી તમે, રમી રસિક કરો રંગ રેલ.
તન મન ધન અરપણ કરી, રંજન થઇ દીન રાત;
હાજર રહીશ હજુરમા, પ્રભુ અવર પુરૂષ ભ્રાત તાત,
(૧૮૭)—મહમદ હુસેન—રાગ મહાડ—તાલ દાદરા—
મારો જોબન બીતો જાય, બાદીલાં એગે આયોરે,
પ્રિતમકું ચીઠીયાં લીખું, તાપર લીખું સલામ;
જીસ દીનસે પીયા પરદેશ સીધારે, નૈનસે નિંદ હરામ.
કોઠે ઉપર કોઠારી, સોના ઘડે સોનાર,
પાયલ મેરી બાજનીરે, બીછવેકી ઇકનાર
૧૮૮)—મીસ અમીરજાન—રાગ, સહેરાં, કવ્વાલી—
માલન બનાકે લાઇ, કયા લજવબા સહરાં,
મોતી દમક રહે હૈં, કલિયે મહક રહી હૈ
દૌલત લુંટા રહા હય, કયા બેહીશાબ સહરા,
નોસા બના સલામત, સહેરા, ખુદાકી રહમત
લડીયાંહે તારબારીસ યા હે શરાબ શહરા
(૧૮૯)—મીરાંબાઈ—
મીરાંની પુર્વ જનમની છે પ્રીતરે, મીરાંના હેડે લખાણા,
હરીનાં હેતરે, નામ નહિરે, છાંડે હોજી......મીરાં.
રાણાજીયે આપીયો, ભુતડાં ભેળો વાસ;
ભુત પ્રેત ભાગી ગયારે, મીરાંનો ઇન્દ્રભુવન થયો અવાસ...મીરાં.
વિખના પ્યાલા મોકલ્યાં, દેજો મીરાંને હાથ, અમૃત કરી આરોગીયાં
મીરાંને રાખણ હારો રઘુનાથ......મીરાં.
રાણે વિષધર મોકલ્યો, દેજો મીરાંને જઇ, પુજી મીરાંએ પ્રેમથી;
મુર્તી શાળીગરામની થઈ, રાણે રજા આપી પછી કાઢી ગણીને કાશ.
મીરાં ચાલ્યા મહાલતાં, બાઈ ભાવ્યો છે વૃજનો વાસરે......મીરાં
(૧૯૦)—કંસવધ—
મુજને માર ના સમશેર, વ્હાલા વિર તું.
મારી શંગ, શું છે વેર, વદને વિર તું.
મીંઢળ જોઇ કર તું મ્હેર, આશા ભરી જતી હું ઘેર, તક જો વિર તું
જો ઇશ્વર વસે ચોમેર, ન કર કંસ કાળો કેર—ડરને વિર તું.
(૧૯૧)—સતી પાર્વતી—
મુનીવર કાયા આ ગાળે છે. શ્રી શિવશંકર વર વરવા,
હોંશ ઘણી છે એને હૈયે, ત્રીલોચન કર ધરવા.
એં હે! શું બોલો છો બાળા, પતિ પરખમાં પુર્ણ અજાણું;
ભંગી જંગી એ ભોળાથી, તારૂં શું થાવાનું કલયાણ.

ક્યાં રાહુ ને ચન્દ્ર ચારૂ, ક્યાં રત્ન સાથે નવ શોભે પ્હાણ,
ડુંગર ખોદે ઉંદર કાજે, ધન્ય ધન્ય છે તારૂં જ્ઞાન.
રૂડા કે ભુંડા શિવજીને, પામ્યે થવાની લીલા લહેર,
પરહરી અમૃત શીદને ચાખી, જાણીને ઘોળ છે ઝેર.
ખેર ઝેર કે અમૃત એ છે, કથા તમારે શી તેની.
મનહર મળતાં મંગળમાળા બાળા મન ભાવે એની.
કાળો કુબડો ધણી મનમાન્યો સુંદરી સમજે સુરરાય
પ્રીત પુષ્પની મધુર સુગંધી, જડ જોગીથી શું સમજાય.

(૧૫૨)—કબીર ભજન—કીરતન—

મુખડાં ક્યા દેખો દરપનમેં, તેરે દયા ધરમ નહીં મનમેં—મુખ
જેશી ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ ફુલમેં;
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેગી તનમેં—મુ૦
ચુવા ચંદન, અબીર અગરની શોભે ગોરે તનમેં;
ધન જોબન દો ઘડીકા સાથી, છુટ જાવેગા ક્ષણમેં.
કોડી કોડી માયા જોડી સુરત રહે નીજ ધનમેં,
દશ દરવાજા બંધ રહે તો રહે ગઇ સબકી મનમેં—મુ૦
વાસનકી નાવ લગાઇ, લે ચલે જંગલમેં,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે પાપી ડુબે જગતમેં—મુ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, એ કયાલગ રહે મનમેં—મુ૦

(૧૫૩)—સુરદાસ—

મેં ભયનો છોડયો ભાસ, નયનો કરીને ન્યારાઃ
ઘટ ઘટમાં કરજો વાસ, પ્રીતે પ્રભુજી પ્યારા.
વિઠ્ઠલ વ્હાલું બિરદ વિચારી, આ સેવકને લેજો ઉદ્ધારી;
વ્યાધિ વિદારી શરણે સ્વીકારી, ટાળો હરો મુજ ત્રામરે—મે૦
આંખ વિના અતીશય દુઃખી થાશે, જીંદગી આની શી રીતે જાશે,
થાશે હવે શુ ગભરાવે હવે શું.
શાને બનો છો ઉદાસરે—મેં ભયનો૦

(૧૫૪)—શાહીદે નાજ—

મેરા દીલ તો દીવાના જાન, તેરે લીયે, બાલ બાલ ગજ મોતી પરોઉં
મેરા બાલાશા જોબન તેરે લીયે,
નાલેશ કરોગીંમેં કરને ન દુંગી; મયને છોડા જમાના જાન, તારે લીયે

(૧૫૫)—મીઠા જહેર—

મેરી ફુલતી ફુલતી જોબન ડાલ, રખ્ખુંગી કયસે સંભાલકે,
એ જવાની દીવાની આ ગઇ, કહાં રખ્ખું મય ધરકો સંભાલકે.
વ્હા જોબનકો હમસે બીરાલે, વ્હાં કંગનકે પાઉ નીકાલે,

પડે દો દો મુસીબતસે પ્યારે,
ઉસ્સે તલ્લાસ કરને જાઉં તો ઇશ્કો રખ્ખુગી સંભાલકે—મેરી.

(૧૯૬)—મીસ જાનકીબાઇ—
મેં કેસે રાખું પ્રાન,શ્યામ, માધો બન ગયે, માધો બન ગયે, હો ન આયે.
લીખ લિખ પતીયાં, શામકો મેં હારી, કબલગ, પ્રીયા ઓ ન આયોરે
અરે શામ માધો બન ગયે, ઓ ન આયોરે.

(૧૯૭)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ, ઝીંઝોટી, તાલ, દાદરા—
મેરે દર્દે જીગરકી ખબરહી નહીં, ખબરહી નહીં કુછ અસરહી નહીં
નહી કાટેસે કટતી,હય કુદરતકી રાત યારબ કયા ઇસ્કી સહરહી નહિ
દીલકો લગાકર કયા ફલ પાય ગોહર.
એસે સજનમેં, સમ રહી નહી, મેરે૦

(૧૯૮)—મીસ અચ્છનબાઈ— રાગ બરવા, ઠુમરી –તાલ ત્રીતાલ.
મેરે એદીકા રંગ જર જાય, હારે સુરજ મુખ ન જઇયોરે, મે.
સાસ મોરી ભાજે નનદી ડર ખાવે અરે નાહી જેહોરે. મેં.

(૧૯૯)—મહબુબહુસેન— હોરી. કહરવાઃ—
મેં કેસે હોરી ખેલુંગી, સાવરીયાકી સંગ મેં કેસે—
લહેંગા તેરા ધુમ ધુમીલા, ચોલી તેરી તંગ,
ખસમ તુમ્હારે બેડ નખહુ, ચલો હમારે સંગ.
કોરે કોરે કલસ મંગાયે, જામે ઘોલા રગ,
ભર પીચકારી મુખપર, મારી ચોલી હો ગઈ તંગ
તબલા બાજે, સારંગી બાજે, ઔર બાજે મરદંગ,
કાન્હાજીકી મુરલી બાજે, રાધાજીકે સંગ. રગ મે—

(૨૦૦)—સુરદાસ—
મેરે રંગીલે યાર, ખીલી કયસી, જોબનકી, બાલે, જોબનકી બહાર,
હારે મેરે બાલે જોબનકી બ્હાર.—પૈસે બિના—
કયસે કરૂ કહો પ્યાર—દેદો થેલી મરે દિવાને, દિલદાર—મે૦
થેલી મેં કયસુ દું પ્યારી, નવેલી યે, હય જીવનકા આધાર,
ખેલ છુપાના, ચમન ઉડાના, હોતા નાં બરસો, હજાર.
થો. એ. થેલી માસુક મજેદાર,–
–આઇયો મેંતો જાતી હું હોકે હુંશીયાર.

(૨૦૧)—કામલતા—
મેં દુનીયાં સઘળી જોઇ, કોઇનું ન દીઠું કોઇ;
સ્વારથની જાળ પરોઇ, સગપણુ સૌ નાંખે ધોઇ.
આજ હોય વ્હાલા કાલ તેજ થાય વેરી;
અજબ સરખી એ તો, રીત પ્રીત કેરી;
પોતાના સ્વારથને માટે, અવરને નાંખે નીચોઈ.

(૨૦૨)—અંબરીષ—
મોહનજીને મળવા તલપે મારૂં ચિત્તરે—મોહન.
પ્રેમની આંખો, પ્રેમની પાંખો, પ્રેમના ગાઉં એ ગીતરે—મો૦
સાગર સંગે, સરિતા ઉમંગે, મળવા દોડે ધરી પ્રીતરે—મો૦
પ્રેમે મળશું, ધ્યાનમાં ગળશું, વહેલા વળીશું, હર્યાં ખચિતરે-મો.
(૨૦૩)—દાગે હસરત—
મોરી મોહનીયા, તોરે ગોરે ગોરે ગાલ,
મોરી મોહનીયા, તોરે લંબે લંબે બાલ;
મદસે હું મય મતવારી, મતવારી મોરી ચાલ;
કાંટા લગા પ્રેમકા, મય હો ગઈ બેહાલ,
આંખો તોરી મદ ભરી, ડોરે, બરે લાલ (૨)
ઠુમક ઠુમક ચાલ ચલે, કમરીયા જયસે બાલ
(૨૦૪)—મીસ કાલીજાન—રાગ કાફી, હોરી. તાલ દીપચંદી—
મોય બારાજોરી કર રગ ડારોરી, વહ જો કહત હે નંદ
મહરજીકો છોરા કરો મોપે બારા જોરી.
લાખ કહી બાતી એક હુ નામની, કવિધ કરો ના ડરોરી,
કર કુચન પીચકારી એસી મારી ભીજ, ગઇ સીસ બદન સબ સારી.
મોજમે આ મોરી મૈયા મરોરી મુખ ચુમત પટ, ઉગાડે
(૨૦૫)—મહમદહુસેન—રાગ, ટોડી, કવ્વાલી—
યે કૈસે બાલ બીખરે હય, કે સુરત કયા બની ગમકી,
તુમારે દુસ્મનોકે કયા પડીથી મેરે માતમકી,
સંભાલો અપને જોબનકો, છીપાઓ અપને મહરમકો,
નહીં ઇસકી ખબર તુમકો, નજર પડતી હય આલમકી.
ઉધરતો હીંચકીયા આઈ, ઇધરતો મેરા દમ નીકલા,
અબીસે હો રહી ખુશીયાં; વ્હાં મેરે માતમકી;
કરે કિસસે શિકાવત હય, અજીબ ઉલટા જમાના હે
બઢાયા પ્યાર જબ હમને, મોહબત આપને કમકી,
ન મીલીયેગા ન મીલીયેગા, કોઇ હમ મર ન જાયેંગે,
ખુદાકા શુકર્ હૈ પહેલે, મોહબત, અપને, કમકી.
(૨૦૬)—કંસવધ—
રમીયે આનંદમાં હરિ રસ સંગમાં, રહી રંગમાં-બંસીનાદ સુણી
સુતી જાગી, નીંદ બીક ભાગી, ભીંજી પ્રેમ રસમાં—રમીયે.
રૂડી ચાંદની પ્રકાશી શરદ પુનમની.
રંગે રસ ખેલો, સંગે સુંદર સ્યામની.

"સુખદ સંગ શ્રી કૃષ્ણનો, સુખદ શ્રી વૃજવન,
સુખદ શરદની ચાંદની સુખદ સફળ જીવન"——રમીયે.
આવી અહઝુર મહિ, નવલ કુસમ કળી,
રેજો લાલા બારમાં, રસ લેતાના છળી.
પ્રિતમ સ્પર્શ થતાં સમ્યું, દેહતણું, અભિમાન,
વિસરી હું પોતાતણું, ગોવિંદમાં ગુલતાન,
આવો આવો ને આજ, રસ ઝીલીએ, રંગે રમીયે મલ્યા મોહનજી
ચાસો ન અળગા ઘડી જગજીવનજી, રસ ઝીલીયે, રંગે રમીયે
મળ્યા મોહનજી—રમીયે.

(૨૦૭)—ખુબસુરતબલા—
રબકીશન, ન્યારી, ન્યારી, બલહારી, તોરી કહાની,
ઘર ઘર માની જાની, યકતાઇ, ચતરાઇ, પ્યારી, પ્યારી, સારી—રબકી
યહ જહાંનમેં યહ કામ કરના, નેકીપે, બંદોકા ધ્યાન ધરના,
ક્રોધ કામસે મુદામ ડરના, હવસ કપટ ડરત ફિરત છલકી,
મારી દુનિયા સારી, બદકારી, નર નારી, હય, પ્યારી—રબકી.

(૨૦૮)—કામલતા—
રસ ભર્યું આ જોબન જાય, રસીક રંગીલા વિના,
અંગ ભર્યો આ રંગ સુકાય, રંગી રંગીલા વિના;
"સુંદર બાગ શરીરનો, ખિલ્યો છે નવરંગ,
અંગે ફુવારા ઉડતા, માળી જ્યાં અનંગ."
ફુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય, ખીલાવે કોણ, ભોગી રંગીલાવિના—રસ.

(૨૦૯)—મીસ જાનકીબાઈ—ભેરવી,—ઠુમરી.—તાલ,—ત્રીતાલ—
રસીલી તોરી અંખીયારે, જીયા લલચાય, જીયા લલચાય,—રસીલી.
ઇસ જોબન પર વ્યાકુલ જાનકી, તોરી દેખકે સુરતીયાં જીયા તો
લલચાય—રસીલી.

(૨૧૦)—મીસ કાલીજાન.—રાગ—ગજલ. કવ્વાલી.
રકમ હો કબ સીફત તેરી, મઇનુદીન અજમેરી,
વહ અલીશાન હે તેરો, મઇનુદીન અજમેરી.
તેરે દરબાર જો આવે, મુરાદે દીલકી વહ પાયે,
સખી સરકાર હે તેરી, મઇનુદીન અજમેરી.
તેરે દરીયાયા રહમતમેં, જહાન ઓર કયું અયઠા ઉડે,
તુ કસ્તીવા કરે મેરી, મયનુદીન અજમેરી
જમીં ઓર આસમાં તેરા, યકીનવાલા મકા મેરાં
પલક પર ધુમ હે તેરી, મઇનુદીન અજમેરી.
અલાઉદીન, નિજામુદીન, ફરીદુદીન, કતુબુદીન
ચેલાને પંજ બતન તેરી, મઇનુદીન અજમેરી.

(૨૧૧)—હરીશ્ચન્દ્ર— રાગ ભેરવી —
રાત એક સ્વપ્નાં, મયને બદ અય પ્યારે, આજ દેખા
જાય પહુંચી મય એક દેશસે, હય રાજ્ય દુર હો જાતે ઉસકા તાજ દેખા.
જાતે ઉસકા તાજ દેખા, લુંટ જાતે સબ તાજ દેખા,
સુખપર પરતે ગાજ, દેખા—રાત.
રાજ તારાજ દેખા, તાજ મહુતાજ દેખા,
રાજાકા રાજકો આફતમેં, અયે સરતાજ દેખા.—રાત.

(૨૧૨)--કબીર ભજન—પદ—
રામ સુમીર, રામ સુમીર, રામ સુમીર ભાઇ.
રામનામ સુમીરન બીન, બુડત ભવમાહી રામ.
બીનતા સુત દેહ ગેહ સપતી સુખદાઇ,
ધનમે કછુ નાહિ તેરો, કાલ જાત ખાઈ, રામ.
સુકર કુકર યોની ભ્રમત, તોઉ લાજ ન આઇ,
રામનામ છાંડી અમૃત, કાહેકો હો વિશ ખાઈ. રામ
અજામેલ ગજ ગણીકા, પતિત કર્મ કીને,
વોભી ઉતર પાર ગયે, રામ નામ લીને. રામ.
સતકર્મ સજી સુધર્મ, રામ નામ લેહી,
ગુરૂ પ્રસાદ જનકબીર, રામ કર સ્નેહી રામ

(૨૧૩)—મીરાંબાઈ— ભજન. રાગ ધનાશ્રી.—
રામ રતન ધન પાયા મૈંયારે, મૈંકો રામ રતન ધન પાયા,
ખરચ્યો ન ખુટે, વાકો ચોર ન લુટે, દિન દિન હોત સવાયો મૈયા.
નીર ન ડુબે, વાકો અગની ન જારે, ધરણુ ભર્યો ન સમાયો. મૈયા.
નામકી નાવ, ભજનકી બતીયા, ભવસાગરસે તાર્યો મૈયા.
બાઇ મીરાં, કહે પ્રભુ ગીરધર સરણે, ચરણુ કમળ ચીત લાયો મૈયા

(૨૧૪)—ધના ભગત— ભજન—
રામબાણુ વાગ્યા હોય તે જાણે, બોલ્યા મુરખ મનમાં ન આણે.
ધ્રુવને વાગ્યાં, પ્રહલાદને વાગ્યા, ઠરી ન બેઠયા ઠેકાણે.
ગર્ભવાસમાં સુકદેવને વાગ્યાં, એવું વેદ વચન પરમાણે—રામ
મોરદ્ધ્વજ રાજાનું મન હરી, લેવા, મ્હારો વ્હાલો આવ્યા જે ટાણે.
લઇ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, પત્ની પુત્ર બેઉ તાણે.—રામ.
મીરાંબાઇ ઉપર કોપ કરીને, બોલ્યો રાણોજી ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા ગીરધર લાલે, આરોગ્યા અમૃત ઠેકાણે—રામ
નરસીંહ મ્હેતાની હુંડી શીકારી, વ્હાલે બેપ ભરી ખરે ટાણે,
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યા, એવું ધના ભગત ઉર આણે—રામ.

(૨૧૫)—મીસ જાનકીબાઇ—રાગ ગોડ. મલાર—
રૂમઝુમ, રૂમઝુમ, બાદરીયા વરસે, એરી ઉન બીન જીયરા તરસે.
ચલત પરવાઇ, સુમસનનનન નના, ઝીંગરવા બોલે, તઝુમનનનન.
ઉંચી મહલિયા, બિછવા બોલે ચલત કંગરવા કરકે.
(૨૧૬)—ઉમાદેવડી—
રૂડી રઢીઆળી રાત, ચાલોને રમવા, ચતુરા ચોકમાં;
લાગે હૃદય રઢીઆળી રાત, આનંદ લે છે ત્રણ લોકમાં.
મ્હાલે મદન જોબન વનમાં.
હાંરે લાગી તાલા વેલી તનમાં, એય ચાલો ચોકમાં—૨૦
સાખી { "જુવો ચકોરી ગાભરી, ચંદ્ર ઉદયનો ઘાટ.
વિરહે વ્યાકુલ વલ્લભા, વ્હાલાની જુવે વાટ"
રતિરસે રમણીયો, બની રંગની રાતી, નણદીના વીરા વિના છાતી ભરાતી.
સાખી { 'જેને પ્રીતી જગતમાં, તે પર પીડા જાણ,
શાકરના શોખીનને, ભુખ્યાનું નહી ભાન"
શીદ સતાવોરે સુલક્ષણા, શીદ સતાવોરે, પ્યાલો ધરીને પાસે વ્હાલાં
ટળવળાવોરે.
લાજ ન આવેરે ઠગારા, ચન્દ્ર લાજ ન આવેરે.
નારી નીસાસાનો સાગર, નાહક ખળ ભળાવેરે,
પાર પલકમાં પહોંચવા, દીનાનાથ દે દાવ,
જુવો વ્હાહાની વાટ, બાળા એ બેસી ઘરના ગોખમાં.
આવ્યા પીયુ પ્રભાત, ઝાંઝર ઝણુક ઝમકયાં ચોકમાં.
(૨૧૭)—સુકન્યા સાવિત્રી—
લાગી લગન મને તારી, એ લલના—લાગી.
સુરપતિ, મતિ શુ વિશારી, સુંદરી સચીથી, અધીક સુખ આપું (૨)
પટરાંણી કરી સ્થાપું, ઊથાપુ ન વચન મનોહારી—એ લલના.
(૨૧૮)—સું. મ ગાયન પ્રકાશ—રાગ. પીલું,—તાલ દીપચંદી
લાજકી મારી મે કહ નસકત, મોરી ભરી હો રંગસે સુંદરીયા—ટેક
લોગ લુગાઇ ચવાઇ કરત હે, બેર ન હમારે લગૈયાં.
સુંદર શ્યામ હોરી જો ખેલે, બેગી લેજો ખબરીયાં. લાજકી.
(૨૧૯)—મહમદહુસેન—રાગ, પીલુ, કહરવા—
લાખન મે ગારી દીલાય ગયોરે, એસી સેજીરીયાપે ન જાઓ
બાલમ. લા.
જાલીકી કુરતી, બનતકી અંગીયા, મેરા ગોરા બદન કુમલા ગયોરે.લા.
સોતીથી મેં રંગભુવનમેં, સોતીકો, આન જગાય ગયોરે, લા.
(૨૨૦)—મહમદહુસેન—રાગ. એમન. કલ્યાણ તાલ. લાવણી—
લે ગયો ચીર મુરારીરે. મેં કેસે કરૂં—હરી મેં કે.

ચીર ચીર હમ જળરીસે, દેગે, જલસેં નીકસી જાયો ન્યારીરે-મે કેસે
જો હમ કહાના, જલસે નીકસી, લાજ જાયગી તિહારીરે. મેં કેસે.

(૨૨૧)—જલસા સંગ્રહ—રાગ કાફી.-પદ.—

લે ગયો ચિર મુરારી(૨) કૃષ્ણુ કનૈયા કદમ ચડી બેઠે.
હમ કાઢી બ્રિજલાલ, જમુનામે-લે ગયો.

(૨૨૨)—ચન્દ્રાવલી—

લો ફુલ જાની લેલો, ફુલ જાની લેલો,
ફુલોમેં ફુલ ચંમેલી નરગીસ વડી રશીલી. લો.
ગજરે સુહાની લેલો, ફુલ જાની લેલો;
માલન હું છેલ છબીલી, ફુલોસે મૈ રંગીલી
ચપા હું નામી યારો, લો ફુલ જાની લેલો. લો.
ગજરા બૈચન વાલી, નાહાન વે તેરા નખરા.
ગાલોપે લાલી હે તોરે નિરાલી, બાતોમે હે ભોલી ભાલી.
ઓઈ ઓઇ કંહો લડ ગઇ કહી, અડ ગઈ કંહી, ભીડ ગઇ,
વે તેરા નખરા.

(૨૨૩)—સુરદાસ—

વ્હાલા વૃજલાલ સાથે લાગીરે લગનીયાં, માહરી મહારાજ.
પ્યારી છબી શામળાની સ્થાપી, ઘટ ઘટમાં મેં તો.
એની હાથે છે, મારી લાજ,
વૃંદા વનમાં ફરતાં, ધરતાં, વરતાં...આ...વ્હાલા.
હેડે નીત હેત ધારી, બંધુ હળધરના હુંતો, સેવું છોડીને બીજા
કાજ વૃંદા.-વ્હાલા.

(૨૨૪)—નરસીંહ મહેતા—

વહાલા વેગે આવોરે, દયા દિલે લાવોરે, બીંડુ મારી ભાંગવા હોજી.
નહીં આવો તો, છાના ઉઘાડું, બધાં છીદ્ર...વ્હાલા,
આહેરડામાં ઉછર્યા, ગોવાળીયામાં વાસ,
કાંધે કાળી કામળી, માગી પીતા છાશ.
માતા કેદે મુકેરે, પુરો મારી આશ,-હું રાખું તમથી, દાવોરે-બીડું૦
બે માના બે બાપના, નકટા નિર્લજ બાળ,
મહીમાખણુના ચોરટા, કંસ તણા હે કાળ;
સોડ તજો રાધા તણી, દુરીજન આપે આળ, ધીરા વેગે ધાવોરે-બીડું

(૨૨૫)—જુલમ જુગારી—

વ્હાલમજી સાડી ગુલાબી મંગાવો, હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા-
ટંગાવો-બંગડી બે હીરાની, મોથી મઢાવો. જડાવો.
સુરતમાં જણાયછે, ધુતારાના ઢગ. જેવા વાને પુરશો તેવો ચડશે રંગ.
હાંસીના હુલ્લાસમાં, રસિલી ના રીસાઈએ. વા.

(૨૨૬)—સતી દ્રૌપદી—
વારે લાલા, મોહન બંશીવાલા, ઠગો છો, શાને સલુણા.
જાણી (૨) તમારી મેં ઠગાઇ, પ્રીતી બાંધી હવે હું પસ્તાઇ.
પસ્તાઇ પુરી કાના, ઠગાઈ હું તો કાના.
રશભીના, રંગીલા, શરમાળા, શામળીયા— વારે૦
શાને સતાવો, વાત વાતે ઉડાવોરે, મે જાણ્યા સરવે ચાળા.
અરે જાવો નંદલાલા, વૃજલાલા, ગોવાળા, છબીલા છોગાળા. વારે.
(૨૨૭)—કંસવધ—
વારો, વારો કુંવરજી કાનુડો તોફાની, તેને નંદરાણી તમે વારજો.
માજી બાળક શુ મ્હોડે, ચડાવો.
સુત શામળીયાને સમજાવો, સમજાવો......વારો વારો.
ઘરમાં ઘુસીને, ગોરસ ખાતો, તાવણુને તડફડ, દે, લાતો.
કહું શુ વાતો, ખુણે ભરાતો, લાગ જોઇ છાનો, છટકી જાતો. શા.
વખત વીના વાછરડા છોડે, મટકી દહીં દુધની ફોડે.
પેસી રસોડે તાવડી તોડે, દોટ દઇ કાનો, દડબડ દોડે. શા.
(૨૨૮)—કામલતા—
વાટ જુવે છે, વાલી રશીકવર, રજા અમે તો લઈશું બા
પ્રેમ ગુથણી ગુથો છાના, દુર હમે તો થઇશું બા.
મને એકલી મુકીને,તમે જાઓ ના,-થશો એકલાં તમે ત્યાં જાઓ બા,
મને લાગે છે બીહક—બધું ઠીક છે ઠીક—એમ કેમ.
ખાલી કરો પતરાજી—અમે જઈએ એમાં રાજી.
છતાં કરો છો સફાઇ—છોડો જાસુ હમે બાઇ
હવે આવજો બા-સખી તું-હા-આવજો બા-અલી તું
હા, આવજો બા, કરો અમન, ચમન, હમે જઇશુ બા' 'વા૦
(૨૨૯)—મીસ ગૌહરજાન—
વારી જાઉંરે સાંવરિયા, તોપે વારનારે,
તન મન ધન, સબ તોપે વારૂ, ઘર દર સબમે તોપે નિસારૂં,
કબ તક કાતિલ બનકર, ખજર મારનારે—વારી
(૨૩૦)—સુરદાસ—
વિષય વાત મમ માત તજીને, કૃષ્ણ ભજન તું કરવા દે,
ધર્મવૃત્તિ એ ધરણી ધરનું, ધ્યાન ધ્રુતિથી ધરવાદે,
અધમપણાને અલગ રાખી, ભંડાર ભકિતાના ભરવાદે,
નટવર નામનુ નાવ મળ્યુ છે, તો ભવસાગર તરવા દે;
નાશવત નર નામ છોડીને, અક્ષય વરને વરવા દે.
(૨૩૧)—સતી દ્રોપદી—રાગ-તોટક
સખી સ્વપ્ન મહીં મનમોહનને, મેં નિરખ્યા એકાન્ત વિશે શયને,
શરમાઇ રહી, રતિ નાથ વદે, મુખથી નહિં કાંઇ બોલાય અરે,

વિનુવે અતી વલ્લભ વ્હાલ ધરી, નત્ર ઉત્તર મુખ અપાય જરી,
નીચું જોઇ રહી, દ્રગ પ્રેમ ભરી, ખણુની પૃથ્વી નીજ પય અરે.
કર સાહી રશીક રૂદે વળગ્યા, કરતાં બળસેન થયા અળગાં,
તુટી હાર ગયો એ રકજકમાં, કસ કચુકીની છુટી જાય અરે.
ગયાં સ્વેદથી વસ્ત્ર ભીજાઈ અરે, પણ નાથ થયા નગણાજ અરે.
મનથી મન શેજ ગયુ, પીગળી, જેમ શાકર દુધની સગ ભળી.
કીધાં ભોજન નાથની સાથ મળી, મુખવાસ સુવાસ અપાય અરે,
મુખ તંબુલની પીચકારી ભરી, ઉડી, અચાનક નાથને અગ પડી,
સખી તે રજની અને તેજ ઘડી, રસીયો રીશ લાવી રીશાય અરે.
સજી શસ્ત્ર શરીર શું અશ્વ ચડી, રણ જાય પીયુ અરે હુથી લડી.
સખીઓ વિનવુ તમ પાય પડો, કરો જે રીત નાથ મનાય અરે.

(૨૩૨)—મીરાંબાઈ—

સરપર ગાગર, ધરકર, ગજ ગામની, હથ હલાતી આવે,
સોત્રી શુ ભામની, ધુતી શી દામની, પ્રીય કામની, ગજ ગામની-હથ
હસ હસ ભુમી પાય દેવે, નત્ર નીચે, લાય દેવે,
મુખસે કછુ ગાય દેવે, અમૃત બરસાય દેવે,
નિસી અંધીયારી ભારીમેં, દુતી, દામાની, પ્રીય કામની, ગજ ગામની-હથ

(૨૩૩)—ઈન્તેકામ—

સઇયાં મોરી માનલે, મયતો હારી વારી -સઇયાં૦
ઇતની બીનતી કબસે, મેં સમજા રહિ,
મોરી માનલે, લત્તે, હારી વારી
કાલી કાલી ઘટા નવા રંગ દીખલા રહી,
ચાલો સખી સેજરીયાપેં, બીજલી ડરા રહી -માનલે૦

(૨૩૪)—નંદબત્રીસી—

સખી ખોલ ઘુઘટડો, છોડને છેડો, વાહ શું મુખ મલકાય.-સ૦
વ્હાલા સંગે, રમી લે રગે, મદમાતુ જોબનીયુ આ છલકાય.-સ૦
શરમે બાઇ હું બીડાઇ, કયાથી, સ્વાર્થ સરાય,
ચબાવલી તું ચડમાં, લાડકી લડમાં, અંગે અનગ ઉભરાય -સ૦

(૨૩૫)—મીસ મલકાજાન—રાગ, જોગીયા-તાલ દાદરા—

સખીરી મૈં કા, પીયા બિના કછુ ના સુહાય,
તુમ તો સોતન ઘર આવત, જાવત મોરા જીયા, ગબરાયરે,
ન રહી દિલકે લગાનેકી, હોંસ દેખલીયા,
તુમકો હમ, ખાર, મોહબતકી નજર ગૈરોં પર,
તુમકો દીલ દેકે હેં, અજીરાને બતન દેખલીયા-સખી૦

(૨૩૬)—મીસ કાલીજાન—રાગ, એમન, કલ્યાણ

સલોનારે આલમ મોરા;
સુરખ ચુંદરિયા તો રંગ દેતી આજ સુહાગકી રાત-સલો૦

(૨૩૭)—ભુલભુલૈયાં—
સબધર પાગલ, સબધર પાગલ, સબધર દીવાના;
અંદર પાગલ, બાહાર પાગલ, ચકકરમે આતા.
નોકર પાગલ, ચાકર પાગલ, કીસકા ગમખાના, (૪)
સબમેં અબદુલ કરીમદાના, યા, ખુદા કયા હુવા ગજબ;—પાગલ—
કયા કરના મેરે મૌલા, હેં પાગલ આલા આલા (સબકે સબ
હૈ ખુન હમારા ખોલા, છુટા પીના ખાના,
આગ લગાઓ તુમ દરદર ફીરના, હો સબમેં અબદુલકરીમ દાના.

(૨૩૮)—સતી દ્રૌપદા—
શામળીયાજી, કરજો મારી સ્હાયરે, વ્હાલા ગરૂડે ચડીને, વેહલા આવજોરે-
સ્યામ સલુણા સુભદ્રાના વિરારે, આ દીન બાળાની લાજ દયાળુ રાખજોરે.
છોગાળા છે વાત છેલી, નથી કોઇ મ્હારૂ બેલી,
વા'લા તુજ ગુણુની ઘેલી, દાસી દુ ખમાં દુખેલી,
દુ ખીની દાદરે ફરીયાદ, અ તર લાવજોરે
કૌરવ કર્મ ચંડાળ, દુશાશન નિર્દય અરે.
જોતાં પાંચ ભર્તાર, પાપી પટકુળ તાણતો,
વ્હારે આવોને, દયા દીલે લાવોને, નાથ છું અનાથ નારી, ભરૂસોછે ભુધરભારી
જેવી છુ તેવી તમારી, વાલા ન દેશો વિશારી,
હેતે હળધરજીના, વિર, આવી ઉગારજોરે૦

(૨૩૯)—ઝેરીસાપ—
સાવલ બાંકેરે, નજર મોરી આગયે, ન કહ્યું, કહે ગયે, ન કહ્યું, સુના ગયે
મોરી બાલીસી, ઉમરીયામે, રોગ લગા ગયે,
કયા ખબરથી કે કોઇ, તીર અદા હોતા હય,
દેખ લેના કેહસીનોકા, બલા હોતા હય,
મીઠાં મીઠાં સહરાં, દરદ ઝરા હોતા હય,
જલમેં ન નહાઇ, મે હોતી હું,
કીસેસે પુછું કે મેરે દીલમેં, કયા હોતા હય,

(૨૪૦)—સુરદાસ ભજન—રાગ ખ્યાલ—ઠુમરી.—
સામરો ન જાણે મોરી પીડ, કનૈયો ન જાણે મોરી પીડ, એલી પરરરરરર
મે દધી બેચન, ગઈતી બંદ્રાબન, સામરવાને ખેંચ્યો ચીર ચરરરરર
મેં જલ જમના ભરન ગઈતી, સામરવાને છાંટયો, મોંહયે નીર
છાંટયો છરરરરરર
બંદ્રાબનમેં રાશ રચ્યો હે, હરીયાં હમારાં ચિત, ચીત, ચાલ્યા ચરરરરરર
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે, મીલનકું, ફેંકયો મોપે તીર (ö) વાગ્યો તરરરરરર

(૨૪૧)—હોરી સંગ્રહ——રાગ હોરી-ચાલ કાફી

સામરા મત ડારો પિચકારી, ભીજત મેરી નવરંગ સારી-સા૦
મત ડારો મરજાદ, સુરહીયો, મેં હું કન્યા કુમારી,
તુમહો, નિરલજ અમ નહિ, ઐસે, મુખસે દઉંગી ગારી,
કૃજેતી હોયગી તુમારી-૧
પરનારકો પાલવ પકડયો, મોહન મનમેં બિચારી,
માત તાત તેરો વરધ ભયો હે, રાજ કંસકો ભારી, કહું સબ
એબ, વિસ્તારીરે-૨
એસી હામ હોયે હૈયેમેં, પરનો નૌતમ નારી—સા૦

(૨૪૨)—સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવીત્રી સંવાદ)

શા માટે શ્રમ કરે, સતી તુજ પતિ ભક્તિ સાચી(૨)હવે પુત્રી વળ તું પાછી(૨)
સાવિત્રી-સજ્જન કેરા સાથમાં, મેંડગ ભરીયાં સાત,
મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દિન વનીતાની વાત,
ધર્મ જે વેદ પુરાણે ભણીયો, મુખ્ય, ધર્મ ગ્રહસ્થાશ્રમ ગણીયો.
કૃપાનાથમમ,પ્રાણનાથ સુ રહી વૃત્તી રાચી(૨)વળુ મહારાજ કયમપાછી(૨
યમ-સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી, થયો પ્રસન્ન અતિ મન શાણી
સત્યવાનના જીવત વિના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી (૨) હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ ! (મારા અંધ સાસુ શ્વસુર દેખતાં થાય)
યમ-તથાસ્તુ ! ભાગ્યવતી તુ અતિ દુર આવી, થાય કોથી
મિથ્યા નવ ભાવી શા
સાવિત્રી-પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરી, જયાં જાએ મમ નાથ,
તપવ્રતઆપકૃપા વડે સા આવુ તમ સાથ, સંગત સજ્જન તણી નથી સોંઘી
મૈત્રી શંત પુરૂષની મોંઘી,કૃપાનાથ મમપ્રાણનાથશું રહિ વૃત્તી રાચી (૨)વળુ
યમ-અર્થયુક્ત સંભાષણ તારૂં, બુદ્ધીમાં વૃદ્ધિ કરનારૂં,
સત્યવાનના જીવત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી -હવે.
સાવિત્રી-મહારાજ(મારાંબુદ્ધિશાળી સસરાજીને પાછુ રાજય પ્રાપ્ત થાય)
યમ-તથાસ્તુ ! ઉત્તમ વર બે આપ્યાં ભાવે, હજી પ્રેમદા પુંઠળ
આવે શા માટે.
સાવિત્રી-સુપાત્ર જન કરતાં કદી, સુપાત્રોનુ સનમાન,
સાધુ, તો દુસ્મન તણું, પણ સાધે કલ્યાણ.
સંત પુરૂષોની સમાન દૃષ્ટિ, દયા તણી વરશાવે વૃષ્ટી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ સું, રહી વૃત્તી રાચી (૨) વળુ.
યમ-શિતળ વચન સુધાસમ તારાં, તૃષાતૃષાતુરની હરનારા,
સત્યવાનના જીવીત વિના, કાંઇ ઇચ્છીત વર યાચી—હવે
સાવિત્રી-મહારાજ ! (મારા પિતાના કુળની વૃદ્ધી કરનારા મારે સો
ભાઇ થાય)

યમ–તથાસ્તુ, સાસરીયાનું માન વધાર્યું. પીયર તણું પણ કાજ
સુધાર્યું–શા.

સાવિત્રી–પર દુઃખે દુઃખીયાબને, દુઃખદ હૃદય વિશ્રામ –
ભરૂષો ભારે સતનો, ઠરવાનું શુભ ઠામ
સ્વજન માહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ઘર પુછતું સૌ આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ સું રહી વૃત્તી રાચી. (૨) વળું.

યમ–મધુરાં નવીન વચન સંભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન ભાવ્યાં
સત્યવાનનાં જીવીત વીના, કાંઈ ઈચ્છીત, વર યાચી. (૨) હવે

વિત્રી–મહારાજ ! (મને મારા સ્વામીથી ઔરસ સો પુત્ર થાય)

મ–તથાસ્તુ? ઘટે ના થાવું અતિ વર લોભી, તજી પુઠ હવે જા અહી
થોભી–શા.

સાવિત્રી–સ્વધર્મ વ્હાલો સાધુને, જે ચુકે નવ લગાર
સાંપ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણાં આધાર,
સજ્જન ફરે ન આશા આપી, બોલ્યુ અબોલ્યું ન કરે કદાપી
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શુ રહિ વૃત્તી રાચી (૨) વળુ

યમ–અમુલ્ય તારા વચન વિચારી, વાધે તુજમા ભક્તિ મારી
ભગવતી છેલ્લું ઉત્તમ, અનુપમ, ઈચ્છીત વર યાચી. (૨) હવે

સાવિત્રી–પુત્ર તણુ મુજને દીધું પ્રભુ આપે વરદાન.
જીવીત દાન દઇ જીવનને, સત્ય, કરો ભગવાન ....

(૨૪૩)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ પીલુ, ત્રીતાલ—
સાવરીયા મન ભાયોરે, બાંકોયાર,
કાહમેં હજરત, કાહુમેં મુસા, અરે આપહી આપ સમાયોરે.
અરે કૈસો હી રંગ, દીખાયોરે બાંકોયાર,

(૨૪૪)મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ દેશ ઠુમરી—
સાવરીઆ સુરત તેરી દેખી કન્હૈયા. શુધ ન રહી તનમનકીરે,
જબસે ગયે મોરીરે સુધહુ ન લીનીરે, હારે જીયા ગભરાવે મોરા;
કયારે કરૂં કુછ બસ નહિ આવે, આસ નહિ મોરે જીવકીરે. સા

(૨૪૫)—કસૌટી—
સાવરીયા મન ભાયોરે, પાપીયાર.
તનકો મનકો પ્રીતમ તમસે અંગ ભભુત બનાયોરે. પાપી
પંછી પીછે પ્રેમદા, પડા હકકસે જાલ.
બીધન અબ એસીકરો, ખીલી ખીલી કાજુદાર.

(૨૪૬)—અશ્રુમતી—
શું માયા અજબ હરીની, નહિં નીત્ય નભે મોટાઇ,
નથી ખબર એક ઘડીની, પાર રહે પસતાઇ

કાળે, ચોપટ, બાજી, બીછાવી, જીવ સોગઠીયો લાવી,
દેત દુઃખ સુખ પાસે ખેલાવી, નર વા નર ખાલી ભડકી
મરે હુંપદમાં અગદાઈ.

(૨૪૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ દેશ ઠુમરી.—

સુનો તમ યાર પરદેશી, બચન કેશે નીભાવોગે સુનો૦
નદીયાં જો રશે વ્હેતી, ખવૈયા સુજ નહિ પડતી,
પોકારું અપને હેમતકું, લગાદે, ઓપાર મોરી નઈયા, સુનો૦
બાળપન ખેલમેં ખોયા, જુવાની નીદભર સોયા.
બુઢાપો દેખકે રોયા, ન બીજા આશરા તેરા. સુનો૦

(૨૪૮)—મહુમદહુસેન— ગજલ—

સુનો તુમ યાર પરદેશી, બચન કયસે નીભાવોગે,
બહીં એક જોરસે નદીયા, નીભૈયા સુજન પડતા,
પુકારું રામ અપનેકો, લગાદે પાર મોરી નૈંયા,
હરે ભલા લગા, કીસ્તી, મેરા મહબુબજા હય,
કભી અંખીયા જો ભર આતી, કભી દીલ જોર જોતા હય સુનો૦

(૨૪૮)—નાજાં—

સુનો મેરે યારોં, યે છયેલકા, કહેના, અકેલે રહેના, બડા મજેદાર,
જંજાળ હે જોરૂ બચ્ચે, પામાલ હે અચ્છે, અચ્છે, હર હાલ હેં-
કચ્ચે, કચ્ચે, કયા કહું યાર—સુનો
જોરૂ લાદે, ઘર બનાદે, યાદ તો કરતી હય તીન.
તેલ નહીં હે, નામ મંગાવો, લાઓ લકડીયાં બીન,
સુનો તુમ ઔર મજેદારી.
" ચોરી કરો કેદ ભરો, ચાહે ગડો, ચાહે મરો કુછભી કરો.
જોરૂકો પૈસેકા પ્યાર—સુનો.
અજી જાઓજી, જોરૂ હે ખંજરકી ધાર, અજી જાઓજી, અજી
જોરૂ હે ફરમાબરદાર, અજી જાઓજી.
જોરૂકો પયસેકા પ્યાર, સુનો મેરે યારો, છયેલકા કહેના—અ.

(૨૫૦)—અશ્રુમતી— ગરબો

શું નટવર વસંત, થેઇ, થેઇ, નાચી રહયો, નાચી રહયો, જગ
નચાવી રહયો.
સાખી—" કોયલ મધુર મોરલી બની; છેડે નટવરકાન.
વીરહે ઘેલી ગોપી ઘણું, તજી નીકળી અભીમાન "
રસીયા વિનાની બની બાળ, ઓ બ્હાવરી
વેણુ વસંત ચિત્ત વીંધી ગયો—શું નટવર.
" શીતળ સુખકર પવનની, લ્હેર ઘુમે ચોપાસ.
જાણું રાધાકૃષ્ણજી, રાસ રમેછે ખાસ "

વિધવિધ પંખીના વેણુ, ધુમરી ધમકેરે.
મહિમહિ મેનાના નાદ, ઝાંઝર ઝમકેરે.
" નવપલ્લવ વાગા ધરી, પચરંગી શીરપાધ,
ફાગ લાગ સાધીરમે, મદનરાજ મહાભાગ્ય,
લહેરી લાલાથી રમે લલનાઓ, લાડમાં, પ્રિતી ગુલાલ લાલ છાઇ ગયો
શું નટવર.

(૨૫૧)--વીણાવેલી--

સુન્દર શામળીયા, નામ જપીશ નિત્ય તારૂં-સું૦
મનહરના મળીયા, કાશી કરવત ધારૂં.-સું૦
શામળા શણગાર તમારા, કાળજું હર્યું કામણગારા;
વીનવે કરગરી દીન દારા, દર્શન દો દીલદાર તમારા,
કર્યા હું, કહુ દુઃખ મારૂં, સુન્દર શામળીયા
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળુ, આહાહા, ત્રિભુવન ભાસ્તું કાળું;
નિરખું નહીં મુખડું સારૂ, જઇ હીમાલય ગાત્ર હું ગાળું,
શાક્ષી દેવ દયાળુ,—સુંદર શામળીયા,

(૨૫૨)—સુરદાસ—

સેવકની અરજી સુણી, ધીરા, વગર વિલંબે ધાવો,
દયા દીન પર, દીન દયાળુ, લાલ ઉમંગે લાવો.
વૃજવલ્લભ છો, મુજને વ્હાલા,
કીંકર હું કરૂં કાલાવાલા, આ બાળકને બચાવો.-સેવક.
કરો સજીવન સ્નેહ ધરીને, મદનમોહન પ્રભુ મારા.
નિરાધાર, નારીના દુખને, નટવર કરજો ન્યારા.
અવિનાશી આધાર તમારો;
અવર કોણ છે અમારો, પરચો નાથ બતાવો.

(૨૫૩) —જુહ્મે વ્હેશી--

સૈયાં મુજે હાથીકો, કંગન બનાદે.
કંગન બનાદે તું પહોચી બનાદે, સૈંયા.
જો તું કહેગી, વોહી સુનુગા, લાઉંગા વોહી, મેરી જાન.
(ચાલો) તેરી કશમ, લાઉગા વોહી, વોહી મેરી જાન
(દેખો જાઓ જાઓ) લાઉંગા વોહી વોહી વોહી, મેરી જાન
(ઉઇ મર ગઇ, હાય બાપરે.)
બાલીબી બનવાદું તુઝે, બુન્દેબી બનવાદું તુઝે.
હસલીબી બનવા દું તુઝે, કડે છડે દોનો તહરેદાર.
(હાં) અયશે ચલું અયશે ફીરૂં, ફીર ન કરૂંગી તકરાર.
(ચચ) સબ કુચ્છ હય તૈયાર, એક બોલી દીલાદે—સૈંયા

(૨૫૪)—અંબરીષ.—

સૌથી સુંદર છે, મારો નાથ મારો નાથરે,
રૂક્તમણી એ દાસ કૃષ્ણજી, ગુણસાગર એ નટવર નાગર.
મોહી અમર વરને સોંપ્યા હાથ (૩) રે ભક્ત,
વરવારે મન, નાભગનો તન. સંસારે, કરીશું એનો સાથ (૩)રેભક્ત

(૨૫૫) નરસીંહ મહેતો.

હવે મને, હરી નામથી, નેહ લાગ્યો. (૨)
ભાગી ભીડ ભવનો ભય ભાગ્યો ..હવે. (૨)
માયા, મંદીર, મારે, મનથી મેં મુકીયાને, ઈન્દ્રીની ઓળખાણ મુકી (૨)
હેમ હીરાથી હાર મઢેલા, જે પર ચાલ્યો થુંકીરે...હવે.
કોના સુત તાત, કોના, માત ભ્રાત, સરવે સ્વાર્થનાં સગપણ રાખે
પ્રાણ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો, મુખ ભાખેરે.–હવે

(૨૫૬)—અંબરીષ—

હરી પ્રેમે, પય લાવી છું, નાથ હાથ ધરજો,
ભાવ ધરી ભોગો હરી હુ–કીંકરી લાવીરે,
ના વિશરી જશો, હરી ટેક ખરી છેક,
ગોવીંદ વીણ, ગોપી જેમ ઘેલડી,
તેમ હરી પ્રેમભરી વિયોગી વેલડી.
છું બિહારી, હુ તમારી, લ્યો સંભાળી આ ઘડી નેક,
પય લાવી હું પ્રીતથી, હરી લ્યો હાથો હાથ,
ભક્તિભવે ભેટજો, રૂડા રૂક્ષમણી નાથ.

(૨૫૭)—અંબરીષ—

હસિહસિ બોલે બાળા, નવિન નવિન કરે ચાળા,
એકવાર છાની બચી, લઉં તુને વ્હાલા. હસી.
ઉછળે છે ઉમંગે, છલંગ ભરી શીદ કાલા,
લે પ્રીતે પકડી, લે કર પય પાન વ્હાલા. હસી.
મુખ કમળને જોઇ, તનમન અતિ હરખાયાં,
જા પોઢી બાલુડાં, શરદ પુનમના જાયા હસી.

(૨૫૮)—ધુપછાંવ—હમને કુછ દેરહકે રમઝાયા, મગર કુછભી નહીં,
ખાબ દેખા થા ગોયા, શબકો સહર કુછભી નહીં.
અય ફલકતીરે સીતપ કીસપે, તું બરસા ગયા. અબ.
મેરે સીનેમેં તો દીલ હય, નજીગર કુચ્છભી નહીં.
જોહરી હુસ્નપે દુનીયાકે ન જીય, ગાફીલ,
ગૌરસે દેખ હકીકતમેં, હુન્નર કુચ્છ ભી નહી.

(૨૫૯)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ; જીલ્લા–તાલ. ત્રીતાલ—

હાય સૈયાં, પરૂ મેં તોરે પૈયાં, સતાવો, કાહે મોયકો,
પિયા પ્યારે સજનપે જાઉં વારી, મોહે બિરહાકી મારી, કાયો કટારી.

કટારી મોરે સેયાં, કયોં મારી મોરે સૈયાં,
પલપલીયાં, તલમલીયાં, એકલીયાં, હો રહેયાં—હાય સૈયાં.
બિરહકી મારી, મૈતે, રારકરૂંગી, કૈસે નિવડો, તુમ હાય.
મોહ કાહે સતાયે, મોહે કાહે જરાયે, જીજલાય, તરસાય, હાય સૈયા.

(૨૬૦)—ખુબસુરતબલા—

હાંરે ગોરી ચાલો, ન ઠારો અકેલી અલબેલી,
દેખો, બારાસા જોબના, લુંટે ન કોઉ, સહેલી અલબેલી,...હાં દેખો.
સખીરી મય હારી, મય હારી, મોહે ન સતાઓ, અય જાઓ,
કાહે રંગીલેસે પ્યારી, ને હાલ ગાયા બતલાવો.
જાઓ અબ ન બોલુંગી, તુમસે, ગુઇયા હાર ન મચાઓ
ગઇ સબ જાન સખીયાં, કરકે ધાન કાહેકો છુપાત,
મનકી બાત ભેદ કહત હય, મોહની અંખીયા—ચાલો૦

(૨૬૧)—

હાંરે કોઇ બાંકો, સિપૈયા લુભાય ગયો
હાંરે મોરે જીહિયામેં, સમાય ગયો—હાંરે
તન મનબારા જોબન પ્યારી હબબ વારૂંજી વરવા.
સૈયા હિવાની બાબા એકે, સોહાયે ગયો—હાંરે
કાંઉ ઓર કુછ સુંજ નાહિ, અવશી ઝલક દીખાયે
યે બસે નયને મેં મોરે રાખું પલક છુપાવે
યા અબતો હે ધ્યાન ઐહી, ઉંનપર કુરબાન ગઇ.
તન મન ધન વાર દઈ છુયાલી, મોરે મન લુભાય ગયો.

(૨૬૨)—સંસારી સાવિત્રી—

હાય, ગરીબી તણી જે પીડા, અમીર શું જાણે (૨)
ઝળ (૩) બળે મુજ મનમાં, એનીજ મનમાં કાંઇ ન આણે હાય (૪)
ગરીબી.
જળ સુકાતા, સરીતા કેરૂં, જળચર પામે દુ:ખ ઘણેરૂં.
દરીયાના પાણી જો હોરે હરૂં, જળ વિણુ દુ:ખ શું એહ પરમાણે.
હાય (૪) ગરી.
ભુખ ઉદરમાં શીરપર ભારો પીડા પામ્યો જયમ કઠીયારો,
શું જાણે શવારી કરનારો, જમે ભાવતું જે નીત તાણે, હાય (૪)
ગરીબી.

(૧૬૩)—વિક્રમ ચરિત્ર

હાલો, વ્હાલો લાલા, મારા બાળા, કુંવર મારા કાલા,
ઝુલોને આનંદમાં, લાગે મુખડું વ્હાલું, હાસ્ય મંદમાં.
રહો માના વિશ્રામા ચમનમાં, હસતા સુમનમાં,

વ્હાલાઓના વૃંદમાં, હાલ મ્હાલો, મામાના ભુવનમાં;
ઓછું આણે રખે રાજ અનમાં, જઈશું થોડા દિનમાં વતનમા ગુલંદમાં.—હા.

(૨૬૪)—સુકન્યા સાવિત્રી—

હું નથી એવી ભોળી (૨) હવે તો રહીરે—હું.
પાવરધી થઈ પુરી, મારી જોડ જડે નહી ખોળી—હું;
નિત્ય કજીયા કંકાશ કરી, ઘરમાં સળગાવું હોળી—હું.
"પ્રસંગ આવે પરખાસે બાઈ, તું ગળણું કે ગોળી.
ભલે ભાયડો ભીખ માંગે, ખાંધે ભેરવે ઝોળી.
આપણે તો બાઈ ધીમાં ઝબોળી, ખાઈએ ખીરને પોળી.

(૨૬૫)—સુરદાસ—

હું ભજન, કરીશ, હરિનું, સદા મુખે. ભજન૦
આ સંસાર, આગ, સમ લાગે, મિથ્યા ફાંફા મારી, હારી-ભજન૦
નહિં કોઈને કેવા તમારી, વાત આ બંધાઉં છું,
રાખો ભરોશો હૃદયમાં, હું—દેવના સમ ખાઉં છું.
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આંહીથી જાવા દીયો;
સંતો તણા સહવાસમાં, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દીયો.

(૨૬૬)—ખુબસુરતબલા—

હુવે બાઈ કાટ, મીસા ટીનપાટ, ગઈ તેરી, મેરી જોરૂજી. (૨)
કયશી ડાલીથી લુટ, માગે ડાસનકા બુટ, કભી લાવે ન સુટ.
તો જાયે મડમ રૂઠ, અયસી બનીથી ફેશન પેલોટ.
મુજે તો મેરી જોરૂને સમજાથા ભોટ ગઈ ઘરસે બલા,
ખાપ સરસે ટલા "અબ તો વોહ ટોપી. અમ્માના વોહ પુરાના.
જામા સજા કે; કરેંગ ઠાઠ વાહ.

(૨૬૭)—જગતસિંહ—

હું છું રંગીલો જુવાન, ફક્કડ અક્કડ ચાલું આમ.
જાણું છું વિદ્યા, તમામ, રસિકલાલ મારૂં નામ,
બંદાના રૂપ આગળ માનો, કામદેવ પણ તુચ્છ.
કઇ કામની રીદા થાય છે જોઇને મારી મુચ્છ,
એકકો છું, વિદ્યામાં તેથી, પડીતમાં પંકાઉં,
કસબી પુરો ગાવામાંહી, રાગ રાગણી ગાઉં.

(૨૬૮)—શારદાવિજય—

હુ તો પ્રેમની જોગણ, પીયુને શોધવા ચાલી,
શોધવા ચાલી; પીયુને શોધવા ચાલી—હું.
રાજની ભોગણ, બની સરતાજની જોગણ, પીયુ
પ્રેમની કફની ધરીને, પ્રેમને ઝોળી,
અંગે ભભુતી પ્રેમની-બસ પ્રેમથી ચોળી પીયુ.

કરૂં સાધના શ્રંગારની, કરૂં સ્યામનું દરશન.
રટું મંત્ર માળા કર લઇ, બસ પ્રિયતમ-પ્રિયતમ, પીયુ.

(૨૬૯)—સતી દ્રૌપદી— ગરબો.—

હો, કનૈયાજીરે, અમને મોહન માયા લગાડી. અલબેલા.
વનમાં વેણુ વગાડી, અલબેલા૦ હો.
" બંસીબટ-પનઘટ-નિકટ-ત્રટ-યમુના-યદુવિર,
" નાચે નટવર નંદના, હરી હળધરના વિર,
લીલી લવિંગ લતા, શોભતીજીરે,
લીલા વનવૃક્ષ વેલ વાડીઓજીરે મારા વાલાજી. લી૦
" ચાલો સખી જઇએ ત્યાં, જ્યાં વસે વૃજરાજ.
" નીર ભરતા પ્રભુ મળે, એક પંથ બે કાજ.
રશીયાજી રાસ રમાડોરે, અમને રશીયાજી રાસ રમાડો.
સમીરે સંધ્યાની આવી, સરખી સાહેલી,
આનંદે અંગે પમાડોરે, અમને રસીયાજી રાસ રમાડો.
બંશીબટ સમ બટ નહીં, નંદ ધામ સમ ધામ.
" વૃંદાવન સમ વન નહીં, કૃષ્ણનામ સમ નામ "
કાનજીને માથે, મણી જડયાં મોળીયારે,
તારા મોળીયનો બડો બડો દાદ, ખમા, ખમા-રૂપાળા કાનને,
કા'નજીને માથે, પીળા પીતાંબર, પેરીયાં કાનજીને કાને-
કુંડળ હૈયે હાર, ખમાખમા, લટકાળા કા'નને. હો કનૈયા

(૨૭૦)—નેક અનજામ—

ફીઆદ હે લાયે, જીઆ ગભરાયે, પીયા પરદેશ મનદરવા છાએ.
અરે પપઇઆ બાવરે, પીયા પીયા મત કુક,
દોહા. ધીરે ધરે સુલગતથી, સો તેને દીની કુક, મેરા જોબન બીતો જાએ.

(૨૭૧)—ખુરશીદે ઝરનીગાર—

હોશ રૂબા સીતમગરા, મહેલકા તુ કૌન હય,
સબ્રો કરાર લે લીયા, સચતો, બતા તુ કૌન હય
દેખતેહી ફડક ગયા, પહેલુંમે મુર્ગે દીલ મેરા,
હુર હય યાપરી સનમ, નામે ખુદા તુ કૌન હય.
ભેદ તુ અપના દે બતા, અશકે ખસ્તા હાલકો,
બહેરે ખુદા ન રાજે, દીલ હમસે, છીયા તું કૌન હય.

(૨૭૨)—પ્યારા સાહેબ— રાગ, સીધુ; કાફી;-તાલ-દીપચંદી.

હોરી આજ જલે ચાહે કાલ જલે મોરા કુંવર કન્હાઇ
મોસે આન મિલે-હો.
મુજ બિરહનકો, બીરહા સતાવે, સુની સેજ નૈંકા, ડસડસ જાવે.
મંતા જરત જારત હોરીરો, શામસુંદર મોસે આન મીલે-હો.

(૨૭૩)—સુંદરવેણી—
હોકો બોલે ગુડ ગુડ, માંહે ભર્યું છે પાણી;
આગ લા તબાકુ લા; લા દે ઠંડા પાણી. વાહરે મારા હોકા,
હોકો વ્હાલો લાગેરે, મને હોકો વ્હાલો લાગેરે, ભાઇ ભાઇ;
હોકો વ્હાલો લાગે, ચોરાનો, ચોવટીયોને, દીલ્લીનો દીવાન; ભાઇ. (૨)
હોકો વાલો લાગે. (૦)
ચલમ તો ચતુરાઇ કરે ને, હોકો હરીની માયા;
ખલેચીમાં હાથ નાખી જાણે. (૨)
જાણે ગગાજીમાં નાયા ભાઇ ભાઇ હોકો વ્હાલો લાગે (૩)
વહુને પીયર વળાવી, દીકરીનું આવ્યુ, આણુ, (૨)
ખાધા પિધાની વાત ન જાણું, ભાઇ(૨)બેઠો હોકો તાણુ, ભાઇ, ભાઇ(૨)
હોકો વાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા (૨)
ડુંગર ઉપર દરીયો જળે, ને દરિયો કરે પોકાર,
ચતુર હોય તો ચેતજો, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા.

(૨૭૪)—સતી પદ્મીની—
હાંરે, કોઈ વાલમને લેઈ આવોને, હાં મને છેલા રંગીલા મેળાવો.
જુલમી જુવાની, આ હાય દીવાની, લલીત વીલાશી, એ વાલમ વિના;
રંજની અંધારી હા, લાગે નકારી.
ચતુર ચકોરીને ચન્દ્ર વિના, હાય બળી, હું હાય બળી છુ.
પિયુ પિયુ તનથી તલસી રહી....

ભાગ ૧ તથા ૨ જાનો નવીન વધારો.

(૨૭૫)—લક્ષ્મી વિજય—
કર્મ તણો કોણ મર્મ બતાવે, ભ્રાન્તિ ભર્યું મન શાન્તિ-ન લાવે.
સુખનાં તે સ્વપ્નાં હવે આવે, દુઃખણી અન્તર દુખે ઉભરાવે,
નિકળી ભવનથી, વન જાયે, લા, દવ ભાગ્ય લગાવે.
ઉલટી દશા દુર્ભાગ્ય, જણાવે, દુઃખમય, આં જગ, અનુભવાવે.

(૨૭૬)—બુદ્ધદેવ—
આરી ક્યારીમાં મ્હેક મ્હેક મ્હેકી હો રાજ,
કોઇ કુસુમ લ્યો કુસુમ લ્યો.

મીઠાં યૌવનના ભોગી રસીલા હો રાજ—કોઈ કુસુમ
પ્રીતે પધારો પ્રવાસી અમ બાગમાં,
પાથરીશું પ્રાણ અતિ અંતર સુહાગમાં;
એક દિન થાઓ મેહમાન, હો વિલાસીરાજ—કોઈ કુસુમ.

(૨૭૭)—નિગાહેગફલત—રાગ-કાફી-ઠુમરી—
અય યાર. જાની, દિલદાર. જાની; મયેં ડાલુ સદા જિયા, પીયા વાર જાની.
તુમપર બલહાર જાની. અય, બેચકે વયજે લાવુ કહીશે.
પાસ મેરે રહે ધરે જો થે. આજ તક,
નિકલે ઇસકે દામસે કાર જાની-વાર જાની -અય.

(૨૭૮)—નિગાહે ગફલત—રાગ-પહારી,-ઝીન્ઝોટી-ગત—
હયેં પ્યારી નાચારી, નાદારી. ઔરતેં,
ઇનસે હોતે હયે', બરે ફાયદે, હાં હાં હાં.
હરે. વારી બીચારી, બેકારીમેં ઔરતે—ઇ૦
ન્યારી હય યારી દીલદારીમે, ઔરતેં—ઇ૦
ફરમાબરદારીકી, મારી હયે' ઔરતેં—ઇ૦

(૨૭૯ —નિગાહે ગફલત—કલ્યાન, ઠુમરી—
પરવરકો પાક જાન, શામોસહર લગા ધ્યાન,
નાથ વો દયાવાન. નિગાહ બાન—પરવરકો.
સુમિર સુમિર તુ હરનામ, સબ મતલબ લાવે બર,
નીતીમાન આલિશાન કદદાન—પરવરકો.
નગર, ડગર, શહરગામ, મયેં નાજિમ કોહુંહું,
આતુ આનેક, જાત! માન! માન!—પરવરકો.

(૨૮૦)—બુદ્ધદેવ—
મારે અંતર અંતર બગીચે ખીલી પ્રેમ કળી.
કરમાયે રસથી ભીની, રસિયા રસમાળી વિના,
પાંખડી તલસે વિલસે, અમૃત મહેરામણ વિના;
બહુ પરાગ ભરી, છે સુવાસ ભરી—મારે
અમી ભરી કુંજ જોવા, શાણા છો રસથી ભીના.
જુરકી નાંખો ક્યા નાસો, નાથ નગિના,
આવો આવો (૨) તલસાવો શાને વિલાસી બની-મારે

(૨૮૧)—સુરદાસ—
બોલું ક્યા મેરે પ્યારેકી બતિયા, ખોલુ ક્યા મેરી છોટીસી છતીયાં.
ન ધરિ, ચૈન ધરિ, રૈન ચુમિ, ચુમી બદન શયનમે દુખી કર ડારી.
પકરી જુગલ કર, બસન અલગ કર, કિય પરહરી કર.
છતઅધરનપર—બોલું.
" મરોર ડારે જોરશે, મેરો કોમલ અગ,

એસે નિરદય નાથકો, મેં સુપને ન કરૂં સંગ—બોલું
" ત્રાસ બઢયો તનમેં અતિ, હિય કો ઘટયો હુલ્લાશ,
એસો જો મેં જાનતિ, તો જાત ન પિયુકી પાસ. "

(૨૮૨)—લક્ષ્મી વિજય—

વેગે વ્હેલા દિનબંધુ વ્હારે, આવજોરે—(૨) વેગે
અવિનાશી છો અધમોદ્ધારણ, અજામેળ ગજ ગણીકા તારણ,
કેશી કંસ વિદારણ, કરૂણા લાવજોરે—(૨) વેગે.
પુર્યા પેટકુળ દ્રૌપદિ સતીને, તાર્યા પ્રહલાદ હણી, દુર્મતિને,
વિનવુ એવા શ્રીપતિ, શોક સમાવજોરે—(૨) વેગે

(૨૮૩)—મહાશ્વેતા કાદમબરી—

મંજરીએ મનડું મોહયુંરે,
મનગમતા મારાજ, મારા મનગમના મારાજ.
એ શું દીલડું અમ પ્રોયુંરે...મનગમતા
(શું આ પુષ્પ તમને બહુ ગમે છે.)

સાખી { "મનને તો ગમતુ ઘણું, મુખથી કેમ મગાય;
વીણુ પ્રીછે વીણુ પારખે, ઘટે માન મુનિરાય"

સાખી { "માગે માન ઘટે નહિં, જેવું જ્યાં દાતાર,
સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કર્ણ મોઝાર"

અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયુંરે...મનગમતા.

(૨૮૪)—બુદ્ધદેવ—

પ્રિય સરલા કયમ વિસરાયે,
રહી હ્રદય વસી પ્રમદાએ—પ્રિય.
ચંપક કળી ભલે હોય સુવાસિત, મધુકર નવ લોભાયે
પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણ અર્પતો, કેદી કમળમા થાયે—પ્રિયે.
ચન્દ્ર ભ્રાન્તિ એ પ્રેમ ચકોરી, અગ્નિ પ્રીતથી ખાએ
એજ સનાતન રીત પ્રીતની, અન્યને શું સમજાયે-પ્રિય

(૨૮૫)—મહાશ્વેતા કાદમબરી—

પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય કયાંથી કોડ,
કહે સખી પુરાય કયાંથી કોડ.
સરજનહારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ. (૨)
પશુ પક્ષિ વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માંહિ સઘળે જઈ ભાળો,
નાના મોટા જીવ જંતુમાં, પણ એવી નથી ખોડ,
રાખી પણ એવી નથી ખોડ—સ૦
પતિ ભજયે પાતક સહુ ટળતાં અખંડ સુખડાં સેજે મળતાં
પતિ વિના સાહેલી જગમાં, હરાય જીતી હોડ—સ૦

(૨૮૬)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
માલીકના બાળક સૌ, માલક સૌના શ્રી જગનાથ (૨)
કર્તાહર્તા સૃષ્ટિના, સૌ બાજી એને હાથ
ઋણાનું બંધે આવી મળતું, બાંધ્યું નવ કોઈનાથી ખળતું,
જગત માત્ર તેને આધીન, છે અનાથના જે નાથ,
નહિ પીડ આ પોતા તણો, પોતાનું કાંઇ ન જાણવું.
શૌએ શુભાશુભ કર્મને, પોતા તણુંજ પ્રમાણવું.
(૨૮૭)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
રૂપે શું મન રાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે, ભગવાન ભજો, (૨)
હાડ માસ ને રૂધીર ભરેલું, મઢ્યું ચામડે અંગ (૨)
ગંદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ,
ભરૂસો નહિં સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે ભ.
(૨૮૮)—બુદ્ધદેવ—
તમને ઘટે નહિ આવુ, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું,
આશ્રિતપર શુ રીસાવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવુ
માનસ સરના રાજહંસ તમે, મુક્તાફળના ભોગી,
કુસુમ કુસુમ સમ સેજ સુવાળી, મુકી થયા તમે યોગી કાન્ત-તમને
જે સરવર જળ પાન કર્યાં ત્યાં, કંટક કદી નવ ધરીયે
સુખ દુ,ખમા નિશદિન અનુસરતી, કિંકુરી કયમ પરહરીયે
(૨૮૯)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
કોઇ મન મેલા, કોઈ ધન ઘેલા, કોઇ મસ્ત બનેલા અભીમાને.
કોઇ ધાન ભુખ્યા, કોઇ માન ભુખ્યા, કોઇ મુર્ખ રહ્યા કાચા કાને
કોઇ યશનાં કામ કરે હાથે (૨) કોઈ અપયશ કામ વ્હે માથે (૨)
કોઈ સુખ દુખ બે સરખા માને, કોઈ ચડયા સમયને તોફાને.
(૨૯૦)—સરસ્વતિચન્દ્ર—
શિતળ ચન્દ્ર જેવુ, વદન કાન્તિમાન,
નયન મીચી લે તું. શાન્તિથી વિરામ
જાણે જઇ ભેટુ એવા, ઉમળકા આવે છે
બોલું કંઇ બોલું, ત્યા તો શરમ દબાવે છે.
કાંઇ કાંઇ અંતર થાય, થાય, થાય, ના રહેવાય,
ચાલુ ત્યા તો ચરણો, અન્યો અન્ય અથડાયે છે
લાગી લાગી મા સ્મર, લ્હાય, લ્હાય, લ્હાય, ન રહેવાય.
જાગોજી જાગો વ્હાલા, નીન્દ્રા વીસારી દ્યો,
રાગી થઇ ત્યાગી વ્હાલા, ત્યાગી સમાધી દ્યો
લળી લળી લાગું હુ પાય, પાય, પાય, ઢોળું વાય
(૨૯૧)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
શું કહું કથની, મ્હારી રાજ, શું કહુ કથની મ્હારી,
હું તો દૈવના ત્રાસે હારી, રાજ—શું કહું.

પરખિ પારીજાતીક મે, અરપણ કીધુ મન મ્હારૂં;
પતીં તજી પરલોક સિધાવ્યા, કની જીવતર મમ ખારૂ-રાજ.
ચંદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમનની આશે;
સુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પણ, ઉડી ગયો આકાશે-રાજ
અરપ્યું મે સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કફની ધારી,
તજી જગત જંજાળ સર્વ હું, પ્રીતે ભજું ત્રિપુરારી-રાજ.

(૨૯૨)—બુદ્ધદેવ—

કાયા કાચ કુપો, તું તો ચેત રે, હિણુ ભાગી હંસા.
અવિચળ પદીને તું પેખરે, હિણુ ભાગી હંસા-કાયા.
ઝાઝવાના નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
મમતા મુકી દે ને તું કારીરે, હિણુ ભાગી હંસા-કાયા
બે દિનના છે ધરજળ સઘળા, બે દિન અહિ રહેવાનુ છે.
બે દિનના છે સગાસબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે
બે દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે
લોકો જેને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે-કાયા.

(૨૯૩)—ના. સુ નો. અંધ સારંગીવાળો—

દુઃખી સ્થીતી થઇ મારી, રૂદનથી શું મળે યારી,
વૃથા ગઇ સર્વ આજીજી, મળી ગઇ ધુળ સૌ બાજી.
સંબંધી મિત્ર સૌ નાઠા, બન્યા બહુક્રુર શી આશા;
મનુષ્યોની મદદ એવી, દિવાલો રેતની જેવી
વિપત્તી શીર ભલે આવો, દુખો સૌ ત્રાસ ઉપજાવો,
નથી ડરતો કશાથી હું, મરણથી ત્રાસ વધતો શુ.
હઠો આવો ન મુજ પાસે, જગત સૌ સ્વાર્થમય ભાસે;
હરી હુ છું શરણ તારે, ભવાબ્ધીથી ઉગારી લે.

(૨૯૪)—લક્ષ્મી વિજય—

સાચો પારસમણી, મળે મિત્ર ભાગ્ય કહી,
કપટી, સ્વાર્થી, પાષાણ છે જહી-તહીં.—સાચો૦
આધી વ્યાધી, ઉપાધી મટાવે, તન મનના, સૌ તાપ સમાવે.
પુન્યશાળિ-જન-કવચિત પામે,
વિપત્તિ શહાયક, દુર્લભ વિશ્વ મહીં—સાચો૦

(૨૯૫)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અત્યુત્તમ, પદ મિત્ર તણું, આ સંસારે સમજાય,
આ અવનિમાં, અન્ય ઘણા જે, સુખના સાથી થાય.
માતા પિતા ભ્રાતા થકી, વળી ગુપ્ત, પ્રિયજન સ્વજનથી,
જે ગુપ્તમાં ગુપ્ત તે પણ, ગુપ્ત મિત્ર થકી નથી.
મિત્ર રત્નથી, આ ભવ રણની, સફર, સફળ થઈ જાય,

સમૃદ્ધી ચૌદ, ભુવન તણી, પુરૂષાર્થે, મળવી સ્હેલ છે.
સદ્દભાગ્ય વિણુ સનમિત્રની, પ્રાપ્તી, મ્હા મુસ્કેલ છે,
શબ્દ લઘુ પણ, અર્થ અધિક બે, અક્ષર માંહિ સમાય.

(૨૯૬)—બુદ્ધદેવ—

દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;
બળેલાને બાળે શાને, વૈરી વિધિ
રીઝાવી સતાવે શાને, સતાવી રીબાવે શાને;
રીબાવી જીવાડે શાને, દયાના નિધિ.
શશિને કલકો દીધા, ગુલાબો મનોહર કીધાં;
કીધાં સા તો કાંટા દીધાં, દીનોના નિશાશા લીધા;
નિયંતા તેં આવી શાને, અનીતી કીધી-દુ,ખી.
ચંદનને કુસુમ ન દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધા
અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં;
રમણી હૃદયે આશા, નિરાશા, દીધી—દુ ખી

(૨૯૭)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

હા જઈ મળુ આજે મિત્રને, પ્રાણ પ્યારા ...હાં જઈ,
સુન્ય હૃદય આ મિત્ર વિનાનું, જેવુ પુસ્પ સુવાસ વિનાનુ.
તું જ વિરહે હત ભાગ્ય હુ માનું,
ભેટીશ ભગવતી સુંદરીને, મનોહરી મધુરીને મળાશે.
મનમાન્યો મદનોત્સવ થાશે,
ભેટીશ ભગવતી સુન્દરીને—હા જઇ

(૨૯૮)—ચન્દ્રહાશ—

ચાતોરે દુઃખદ કલેશ, સહુને ઘર વિશે મનમાં સહુને,
કેમજ મુકુ મિત્ર ભુવનને.
એક તરફથી મીત્ર વળગતો, બીજી તરફથી બેન મારા—કેમજ.
મન મુસ્કેલી ઉપજી છે મોટી, કેમ ચાલુ કરી ન્યારા—કેમજ.

(૨૯૯)—મદાલશા—

ઘડી ઘડી બદલાય, વાતે વાતે પલટાય, એવા તાલી મિત્ર કહેવાય.
દુખે દુખી થાય, સુખે સુખી જણાય, એવા સન્મિત્ર વિરલાય.
ચદ્રાપિડ જે ધીરવીર, મિત્ર માટે તજ્યા પ્રાણ,
એવી મિત્રતા માહરી, જાણો ચતુર સુજાણ.
મિત્ર બે અક્ષર, શાન્તિ સમાન પુરૂષનું ખરૂ,
હૃદય સ્થાન પ્રિયા પાસે, પણ જે ના કેવાય.
અંતર પડદો મિત્ર પાસે, ખોલાય...ઘડી ઘડી
વિપત્તી આવે જે શમ, ખરી પરીક્ષા થાય,
પ્રીયા ભ્રાતને મિત્રની, કશોટી સાચી જણાય.

ઋતુ-ધ્વજ તવ માનજો સારા, પ્રસંગ પહેલા,
બોલે એ ઠગારા વખત આવે સનમિત્ર વરતાય
ખરા ખોટાની તવ પતિ તજ થાય...ઘડી ઘડી

(૩૦૦)—બુધદેવ—

કોઇ કહેજોરે મનમોહનને દિલમોહનને,
હારે તમ વિણુ લીધી ફકીરી
ગળે કફની ને મૃગછાલા, અંગ વિભૂતિ લગાવીને
શોધે વનને ગેબી ગુફાઓ, અલખ ધ્વનિ જગાવીને—કોઇ.
પંથી પિયુ અમને તજી, ઉડી ગયા પરદેશ,
સંદેશા કે સાંઇ નહિ, ભાળ ન મળી લવલેશ—કોઇ.

(૩૦૧)—મદાલશા—

સીધાવો સ્વામી, મન વિરામી, મિત્ર સમાગમને પ્રીછું.
આશિશ મારી દેજો ઉચારી, આનંદકારી એ ઇચ્છું-સી૦
આમંત્રણ દઇ આવો પાછા, મિત્ર ધર્મ બતાવો.
પત્નીને પણ મિત્ર સમાગમનો, પતિ આપો લ્હાવો-સી૦
ધન્ય ધન્ય છે મદાલશા તુજને, મુજ મનને જાણનારી,
ધન્ય ભાગ્ય માનું હું મારૂ, પ્રશંશા શુ કરૂં તારી—સી૦
દાસી તમારી; અનુસરનારી, એમાં શું કરયું ભારી,
વ્હાલા આવો, મન હરખાવો, લાગી તમથી તાળી—સી૦

(૩૦૨)—રમા રણજીત—

ઉત્તમ જનમાં ઝેર પડાવે, જર જમીન જોરૂ,
સંપીલા વસતા જોયા જયાં, છે કોરૂ મોરૂ—ઉત્તમ
સહોદર એ વિર, પૈસા સોહે શીર
ભાઇ ભાઇમાં એક બિજા પણ, કરે કાળું ધોળું-ઉત્તમ
સ્વારથની બાજી, પઇસામાં પતરાજી,
મસ્ત બનાવે માયા જગમાં લડે પિતા છોરૂ—ઉતમ
ધનવાનોને ઘેર, રહે સર્વમાં વેર,
રંક બિચારા હળા મળીને રહે કુટુંબ, ભોળું.
પરને કરી ફકીર, પોતે બને અમીર.
દુરજન મનમા જાણે નહી જે, મોત ઉભું ઓરૂ—ઉતમ.

(૩૦૩)—બુધદેવ— ગઝલ.

પડતી હવે મુજને ખબર, તુમાં, જણાયે હર્ષ નહિ,
આ જગતની જંજાળની, ચતુરાઇ તે દીઠી નહિ.
જ્યાં પ્રેમ મારો ઝળહળે, ત્યાં તેં દીધો બદલો ખરો.
ઘરબાર ને છોડયા વિના, યુક્તિ કશી સુજી નહિ.
હવે તો જો જરા જાગી (૨)

ચોળી વિભૂતિ અંગ, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધિ જૂઠી દે ત્યાગી (૨)—હવે
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી (૨)
મધુરાં પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨) હવે.
ઉંડી આશ ધારીને, મે તારો સંગ કીધો' તો, (૨)
ભરુંસો દઇ ભૂલાવી ઓ! વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨) હવે તો.

(૩૦૪) લક્ષ્મી વિજય—

પડે મોહિ જન માયા કાચપર, ધર્મ મણી વણસાવે,
મરે જોઇ તન તાપ દીપકપર, નરપતંગ ઝંપલાવે
પી ઝેર જીવ્યાની આશા કરે, કોઇ કાળ કહો તે શું...? ઉગરે,
પાતક પારાનુ પાન કરે જન, મુરખ તે વિણુ મોતે મરે
ભવ વ્યર્થ કરે... ... ...પડે મોહિ.
જયસ્ત્ય તણી દશ દિશ મહિં, સૌ શાસ્ત્ર રહ્યાં સિદ્ધાંત કરી.
કરણી સરખું ફળ દેઈ રહી, આ લોક અને પરલોક મહિં,
સમજાય નહિ... ... ...પડે મોહિ

(૩૦૫)—લક્ષ્મી વિજય—

ધિરી ધિરી એની અલબેલી, મનમોહન આવે, ઓ આવે, પ્રેમઘેલી,
રહો છાની શરમાવો શું સાહેલી (૨) તારા તનમાં લાગી છે તાલાવેલી ધી.
સખિ જો પેલી કોકીલ રહી, કરતી ટહુકાર અધિર થઇ,
(કોયલડી અધીરી...એવી તું એ છે સખીરી વાહ) (શરમાવો શીદ)ધી.

(૩૦૬)—ભિષ્મ પિતામહ—

ગૃહસ્થાશ્રમની શોભા સઘળી નારીથી સચવાય
તે નારીને કહો નઠારી એ કેવો અન્યાય (૩) .ગૃ
અવનિમા ઉપન્યા બે સાથે, પુરૂષ પ્રકૃતિ રહ્યા સંગાથે
વંશ વૃદ્ધી જેના થકી થાય (૨) એથી ઉત્તમ કહ્યું કહેવાય તે.

(૩૦૭)—ભીષ્મપિતામહ—

જગમાં મેં જોયુ દુષ્કરમા દુષ્કર નારી વશ કરવીરે.
લાખ ટકાનાં લાડ લડાવો આપો ધનની કુચી.
ફુલ સૈયામાં ગખો તોપણ કહેશે મુજને ખુચીરે—જગમાં
સુવર્ણ કયારે કસ્તુરીનુ ખાતર દઇ પોષાય
અમૃત પાશો તોય લશણુની ગંધ કદી નહિ જાયરે—જગત
હાથીપર અંકુશ કર્યો કરી ઘોડા કાજ લગામ.
સ્ત્રી અંકુશ કરવા ટાણે શુ! હરી ગયો તો ગામ—જગત

(૩૦૮)—કુસમાચતિ—

જખમના દરદો જખમી જાણેરે વિણુ જખમી શું જાણે
મરદના ઘા તો મરદ વખાણે કાયર શું જાણે.

=। બાઇજી... ... ...કાયર શું જાણે.
આજૂત સ્વાદમાં કોકીલ માણે મેના દાડમ દાણે.
હરખી હરખી હંશ કમળનાં કોમળ તંતુ તાણેરે
બગલા શું જાણે.........એ બાઇજી.........જ.
પતિ પત્ની માણે રતિ રથમાં કામદેવને બાણે.
શું સમજે તે જોગી જન્મનાં જે જગ મીથ્યા જાણેરે
જાણે તે જાણે ... ... એ બાઇજી......જ.

(૩૦૯)—કૃષ્ણ સુદામા—કવ્વાલી ગજલ.
મુંઝાવી કર્યા મને મારે, જવા દે કૃષ્ણને દ્વારે;
ખલકનાં ખેલ છે ખોટાં, જેવા પાણીનાં પરપોટાં
માથે ભય મોતનો ધારે, જવા દે કૃષ્ણને દ્વારે,
શિખામણ માની લે શ્યાણા મેળવને ભક્તિના નાંણા.
ત્રીકમ વીણ કો નહિં તારે, જવા દે કૃષ્ણને દ્વારે

(૩૧૦)—સરસ્વતિચન્દ્ર—
પ્રિતી કરીશું, તરછોડી પરદેશી...હાં છોડી પરદેશી, (૨)...પ્રિતી.
કશ દઇ અહો ભ્રમર કુમુદને, હો છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨)...પ્રિતી.
પુરી પંખીણી, પ્રેમ પીંજરમા, આખર પાખ મરોડા પરદેશી,
હાં મરોડી પરદેશી......મરોડી પરદેશી... ..પ્રિતી
ત્યાગી કુમદ વન, ભટકી એ ભમરા, આવ્યો અહિ શુ ફરી દોડી.
હા દોડી .....પરદેશી......હા......દોડી......પરદેશી......પ્રિતી.
ઉડીજા ઉડજા પંખી મુશાફર રેન રહિ છે, હવે થોડી, પરદેશી
હા થોડી પરદેશી ....હા થોડી પરદેશી.........પ્રિતી.

(૩૧૧)—સરસ્વતીચન્દ્ર—
હું પરણું કદી નહિ પીડા ધરું નહિં શીરે કદાપી સંસારની,
રહુ બાળ કુમારી, સદા બ્રહ્મચારી ભકિત કરૂં વિશ્વાધારની.
પ્રિતી તણા પીજર વિષે પરવશ થઇ પડવું નહિ,...
સંબંધીઓના બંધની બેડીથી તન જડવું નહિ......
આ નાટકો સંસારની, ડુબ્યા મહિં મરવું નહિ.
અમૃત ગણીને વિષય વિષ પીવાનું મન કરવું નહિ.
જુઠી માયાના અધારામાં હુ પડું નહિ, રહી વાત હૃદય વિચારની

(૩૧૨) સરસ્વતીચંન્દ્ર.
પરણીને પરવશ થઇ રહેવું પિંજરમાં પુરાવું. સુખમાં ફરતાં સ્વતંત્ર
જીવને બંધનમાંહિ બધાવુ—પરણીને પસ્તાવુ વળી પાછું રંડાવું.
રશભીના રંગ રશીયા સાથે, રસમાં રસબસ થાવું.
અધર સુધારશ પ્રિતી અમૃત પીવુંને વળી પાવું

પરણી લહાણુ કમાવું સુખી સંસારે થાવું
ભોગ તેટલા રોગ સમજવા વિષય વીષ ન ખાવું,
ઝેર હળાહળ અમૃત માની, નવ પિવું નવ પાવું...પરણીને પસ્તાવું.
અગર અગરજા કેસર ચંદન પુષ્પ સુગંધી પલંગે,
અનંગ સરીખા પ્રગટદેવની કરી આરતિ ઉમંગે...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવ પરમેશ્વર પોતે સદાશિવ શંકર છે,
પતિ વીના પ્રેમદા, શું કરશે અન્યદેવ કંકરને...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવથી પરણી આખર પાપ કર્મ આચરવા,
શુધા જીવના મલીન વાશથી, મલીન અંગો કરવા...પરણીને પસ્તાવું.
રચી ઇશ્વરે સૃષ્ટિ એવી, પાપ ગણે તુ શાની,
શિવ સાધુ યોગેશ્વર તોયે, રાખે સંગ ભવાની...પરણી લ્હાણુ.
રહિ ગાર્ગી બાળ કુંવારી સરસ્વતી પણ સાથે,
પ્રવિણે પણ પતીને પરણ્યાની, પીડા નવ લીધી માથે...પરણીને પસ્તાવું.
સગા સહોદર વરતી વાડી, એ સંસારના લ્હાવા,
સ્નેહિ સંબંધિ છૈયાં છોરૂ, લક્ષ્મી લાભ કમાવા ..પરણી લ્હાણુ.
નહિ લ્હાવા એ લ્હાળા સમજુ, સખી સ્નેહ નહિ સંતાપો,
રહું એકલી જોગી જેવી, જપું અંજપા જાપો ..પરણીને પસ્તાવું.
દૃઢયોગી પણ ભોગી બનીયા માયામાં લપટાયા,
ચંચળ મનનાં ચગડોળી ચઢી, ભલ ભલા ભરમાયા...પરણી લ્હાણુ.
સુંદર વનની કુસુમ કળી તુ, બની હાર હૈયાનો,
રસીકતણે રદયે વળગી કર સફળ હેતુ જીવ્યાનો...પરણી લ્હાણુ.

(૩૧૩)—બુદ્ધદેવ—

ફુલની પાખડી લ્યો પ્રાણુ—ફુલની.
ગણી અંતરની ઓળખાણુ—ફુલની.
શ્યામ સલુણા, અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન;
નાથ નગિના પરિમલ ભીના, મન માન્યા મેહમાન—ફુલની
ઝાઝું શું કહીએ સમજુને, સખી નયનના બાણુ;
વિમળ કમળ આ સરોવર જળનું, ભોગી ભ્રમર સુજાણુ—ફુલની.

(૩૧૪)—બુદ્ધદેવ—

વિષથી ભરેલા જગમાં, અમૃત બતાવો સાચુ
જ્ઞાની પંડિત સહુને, વિનવીને યાચું—વિષથી
કોઇ કહે ચન્દ્ર પાસે, કોઇ કહે સ્વર્ગમાં છે,
દેવો મથે દરિયા વાંસે, પાણી જોઇ પાછા નાસે,
ભરુંસે ભૂલ્યા છે સઘળા, મને પણ એ લાગે કાચું—જ્ઞાની
અમીનો ઉછળતો સાગર, સુધાભર્યો રસ રત્નાકર
અનુપમ સ્વર્ગીય સાકર, મળે પ્રભુપદ રજ પાસે.
પરીક્ષાને જો ઇચ્છો તો, પ્રેમી થઇ તપાગો પાચું જ્ઞાની

(૩૧૫)—બુદ્ધદેવ—
પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા-વધુ ઝુરે વનમાં,
વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં, અતિશય બળી રહી મનમાં-પિયુ
ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય
ઝુલતી આ લલિત પાંખડી, ભોગી મધુકર ન્હાય-પિયુ.
બાળા રસાળી અંતરે આકુળ વ્યાકુળ થાય;
નમ્ર નવોઢા નૌત્તમ રમણી, રસિક નરવર ન્હાય.
હંસણી દુખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમાં-પિયુ.

(૩૧૬)—બુદ્ધદેવ—
તું છાની છાની નયન તલસાવે સખી શાને
તું ધીમી ધીમી પ્રિયતમ પાસે અલી જાને;
તુ ધીમી, ધીમી (૨)—તુ છાની
રસકુંજની વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી,
વહેલી અધરસુધા જઇ પાને, તુ વહેલી, વહેલી (૨)—તુ છાની
હા, હાં, મીઠી દષ્ટિ મીલાવી, હાવભાવથી રીઝાવી,
સ્નેહ રસમાં ભીંજાવી સુખી થાને,
રસિકડી તું રસમાં (૨)—તુ છાની.

(૩૧૭)—માલતિ માધવ—
ચાલ...ચાલ...ઓ...અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમઘેલી,
તારા ઉરમા આનંદની હેલી, સાહેલી, તારા ઉરમા આનંદની હેલી.
મળ્યા હવે ભેગા, ચંપો ને ચંપેલી............... ..ચાલ ચાલ.
મારા પગના ઝાઝરની ખીલી, વારે વારે પડતી ઢીલી,
(ખિલી જેવી ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી, હવે ચાલ?)
(આ આવિયે છીયે) .... .ચાલ.

(૩૧૮)—માલતિ માધવ—
લ્યો સુંદરી સુમનની માળા, જઇ કહેજો પ્રણામ અમારા,
માળા નહિ પણ વરમાળા, સુંદીર વર ઓ...શરમાળા
મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત્ત હરી ગઇ બાળ ચકોરી,
—તમે કિશોર એ નવલ કીશોરી, મટકે મોઢાં મટકાળા....લ્યો.

(૩૧૯)—માલતિ માધવ—
નાનકડી નાજુક નાર, હુ-બહુ નાનકડી-બહુ-નાનકડી. (૨)
મારા, વ્હાલાની છુ લાડકડી (૨) બહુ લાડકડી (૩)
આંખ તણે પલકારે પટકું છું લાલને-
નાની શું સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
હું તો બધુંએ સમજું છું, જાણી ભોળો ભરથાર તું બહુ માથે ચડે (૩)
......નાનકડી.

(૩૨૦)—માલતિ માધવ—
હાંરે, ખિલી ખીલી, ફુલવાડી–ફુલે ભરપુર છે (૩)
મન મારૂં મોહનને મળવા આતુર છે.
કુમારી તારૂં કેવું અજબ પ્રેમનુર છે......ખિલી.
ચીત્ત હરનારી ચતુરા ચતુર છે
મધુરીની વાણી અહો ! કેવી મધુર છે......ખિલી.

(૩૨૧)—માલતિ માધવ—
ભાભી મારાં ડાહ્યા ડમરાં, શા માટે શરમાવો, તમે શા માટે રીસાવો,
ઓ નાની નણદલ આવો......આ કોણ !......તારો પ્રાણ !
હવે શા માટે શરમાવો (૨)......ઓ......

(૩૨૨)—માલતિ માધવ—
હાં હાંરે, મને ઠગી, ઠગી, મને ઠગી, ઠગારે મને ઠગી, જાણીને ભોળી નાર
ખોટા બોલી શાને ખુવે છે ભાર,–આ છે ખોટો કરાર (૨)
ખોટો ખોટો ! હા ખોટો......ઠગી......
સાખી { " અંતર પ્રેમ વિના બધા નિષ્ફળ કોલ કરાર,
" એ વિણુ કો દંપાત તણો' નવ સુધરે સંસાર.
આ છે ખોટો કરાર... ... ...ઠગી.

(૩૨૩)—કુસમાવતિ—
ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નસિબના લખ્યા લેખ ન ટળે,
પાપીયા પાપે પેટજ ભરે, અંતમાં માથું પટકી મરે.
હરીશ્ચન્દ્ર મહારાજા જુવો, નિચ ધર સેવા કરે.
થઈ સેવકી કર્મ લેખથી, ગુમાન શાને કરે......નસિબ૦
પાંન્ડવ સરીખા ધર્મધારી પણ, વન વન રખડી મરે,
ચીર હરણ જો થયાં સતીનાં, પ્રભુ કૃપા ત્યા કરે...નસિબ૦
સતીયા સુરજન ભલે કુજનથી, કદી પીડાતા ફરે,
સત્યમેવ જયતેજ, સમજજો, ન્યાય નિયંતા કરે...નસિબ૦

(૩૨૪)—કુસમાવતિ—
તમે રસીયા બોલે પળજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો,
દાસી ઉર અરજી ધરજો રાજ, વ્હેલા વ્હેલા વળજો;
સ્વામીનાથ છો પ્રાણ અમારા, અમૃત આનંદ ભરજો રાજ ...વ્હેલા
નાર નવેલી તમ વિણ સ્વામી, કરમાશે મન ધરજો રાજ...વ્હેલા

(૩૨૫)—નિલમ માણેક—
ઉપકાર અનુપમ થયો સુન્દરી, દે...બદલો કીરતાર
સત્કાર–વિસરીએ–કેમ અતિથીનો, જે છે આધાર
વસ્તુ કરતા વ્હાલ કીમતી છે (કાડા તે શું કીમતી રતી છે.)
કાડીના બળપર સ્ત્રીનો, છે સઘળો આધાર...ઉપકાર

(કાંડી શું દીવાદાંડી છે.) ગૃહજીવનની સુખ હાંડી છે
થેંકસ, યુ વેરી મચ-ગુડ બાય......ઉપકાર

(૩૨૬)—નિલમ માણેક—

ગુણીજન વાવે છે ગુલાબ, નહિં કાંટાં તો લેવાને
સુગંધ મનહરણી મેળવતાં, મન, સુખ લેવાને......ગુણી.
કોઇ મુરખ બાવળ વાવે, કાંટા લઇ પરદા ચાવે.
સંતજનો સત્ત ગુલાબ વાવે, સુગંધ ભરવાને
આ કર્મ તણા કંટક ત્યાગે, ભવસાગર તરવાને......ગુણી

(૩૨૭)—બોલતો કાગળ—

રંગી, આ દુનિયાના રંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી, દુન્યા દોરંગી...રંગી
સાગર પાણી શીતળમાં, વડવાનળ તેનાં તળમાં, આગને પાણી બન્યા સંગી
સંગી, સંગી, સંગી.
આ આજે અંગી મનાતાં કાલે ભુજંગી થાતાં
કોણ ભુજંગી...કોણ અંગી...રંગી...
વાયુ જે દીપક ઠારે, આગને તેજ વધારે
પ્રભુની પ્રભુતા દોરંગી.........રંગી ..આ દુનિયા ..

(૩૨૮)—બોલતો કાગળ.

શરમ, શરમ, શરમ, શરમ, બોળવા બેઠો નામ.
કરે છે ગુલામ, ઇજ્જત લીલામ, ખાનદાનનું નવ જરા ભાન
થાય, આજ થાય છે, બુઢ્ઢાની આબરૂ લિલામ
જાય, આજ જાય છે, સસ્તામાં ખાનદાન માન
છે ખરીદનારનો ચઢાવો ને ફુટી બદામ
એક-બે-ત્રણવાર-સોદો તમામ વન-ટુ-થ્રી-ટેમ-સોદો તમામ
કયાં ધનવાન તણું ખાનદાન, કયાં એ ગરીબ નોકર ગુલામ
નાક કપાયું સહુ ઓળખીતામાં, થુથુ, કહી સહુ, થુકસે ગામ.

(૩૨૯)—બોલતો કાગળ—

માલી, વિનાની ખાલી, જોબન તણી ફુલવાડી,
હાયે, સુકાઈ ચાલી, પણ નાવે જીવન માલી.
ગાલ ગુલાબ તણી ગઇ લાલી, નરગીશ આંખ નમી મદવાલી,
લ્યો સંભાળી, જીવન માલી, પાણી વીનાની ડાલી.
તાપે...તપે હરીયાલી........માલી........

(૩૩૦)—બોલતો કાગળ—

સુખ હોય જો નારને નાથ તણું, ગણે સ્વર્ગીય સુખ સહુ તરણું,
સતિને નહિ માન તણું, સમણું, ધીક તે અધમી ધરે જે રૂષણું.

પતિ પ્રેમ પિયુસ પાને ઠરે, નિત્ય સ્નેહ સરિતામાં સ્નાન કરે,
બની દાશી વિલાશી ઉદાશી હરે, મન વાણી કર્મે, પતિ સહ વીચરે.
પતિ સેવી સંસાર સમુદ્ર તરે......

(૩૩૧)—જાળંધર સતી વૃંદા—

જા. જા' અલી. શરમાવે, શાને ઠાલી, સતાવે રીબાવે શું આમ
પીયુ પંખી વિણુ યૌવન ઉપવન સુનું,
રસના ભોગી વિણુ, સરવે સુનું...સુનું.
મદ ઘેલી અહીંથી જા જા, રસવેલી અહીંથી જા જા.
લટકાળી, ચટકાળી, મટકાળી, મતવાળી.... ....જા. જા.
બિચારી પ્રેમઝરો કર્યા ઉભરાવે, નાવલિયા સંગ બાલા ઝરણું ઝરાવે,
મને શાને સતાવો (૨) મન મુઝાય, અકળાય, તરસાય દુ:ખી થાય જા જા.

(૩૩૨)—પરશુરામ—

અરે, હાં હાં, જરા ધીરે, ખેંચો ભ્રકુટી કમાન,
અરે, જાઓ કરો શાને, ઘેલી અડપલાં આમ.
ધરી ભ્રકુટી કમાને, ઝેરીલા નયન બાણે સાંધો સામે સ્નેહી
ને સધાન.........અરે.
જાણું શું હું બાળા ભોળી, કરો શાને આ ઠઠોલી,
જાણુ શુ હુ તીર શું કમાન........ ....અરે.
થઈ ભોળી ને અજાણી ભ્રકુટી કમાન તાણી,
મોહિની મારે શા મોહ બાણુ...............અરે.

(૩૩૩)—પરશુરામ—

જાઓ, ઠગારા, કામણુગારા, રશભિના રસરાજ.
ના કરો ઠાલા, ચાતુર ચાળા, થઇને કાલા, મદઘેલા, માહરાજ.
મનભાવે શુ મોઢુ હલાવો, જુવતી પર શું જોર જણાવો,
હવે માનો, અરે નહિ નહિ, શાણી શું શરમાય—ના...જાઓ (૨)
ટુટે પ્રિતી દોર તાણો કરી જોર, આવો, ચિત્તચોર, ગાંઠુ પ્રીતી દોરે—જાએ.

(૩૩૪)—પરશુરામ—

નાથ નામ લાખ કોટીથી એ અધીક છે, કહી ના શકાય તો એ એક તે...નાથ
સુર્ય ચન્દ્ર અમૃત કહું તોએ ઓછુ છે, અષ્ટસિદ્ધિ નવેનિદ્ધી કહેતા એ
તુન્ય છે.
અજબ એ પ્રિતમ છે. એક તેજ એક તેજ છે.
રૂપમાં ગુણુમાં કોઇના સમાન ના સમાન......નાથ
આડું બોલી શાણી શાની ઉડાવે કાળજડે કહેતાં કાંઈ કાંઈ થાયે
વહુજી શું ! વરના નામે શરમાયે.
ના, ના, નહિ કહેવાય, શીં. ઓ શીયાળ છે.....નાથ.

(ત્યારે હું જાણું છું ?) નાના હું કહુ છું ? (ચાલો ઝટ બોલો,
સ......સૌ......ર..... ભ...હે......બસ......નાથ

(૩૩૫)—સાગર સરીતા—

અબળાના બેલી, વ્હાલા, મારા સુંદર સ્યામળા.
બહુ નામી જગજનના સ્વામી, લજ્જા રાખજો શ્રી ઘનસ્યામ,
નટવર નાગર દીનબંધુ, કેશવ કરૂણાના સિંધુ.
પ્રેમથી પ્રભુજી લ્યો ઉગારી, સુંદર સ્યામળા બહુ નામી
વ્હાલા ગોવરધનધારી, વિનતી લેજો સ્વીકારી
ભવભય હારી, લ્યો ઉગારી, સુદર સ્યામળા બહુ નામી.

(૩૩૬)—સાગર સરીતા—

મૉઇ ડૉલી ..જીગર દે ખોલી, ઓ, લવલી જોલી
બોલો મધુર કંઇ બોલી...મૉઈ ડૉલી (૪)
કમ ડીયર... આશકપર પ્યાર કર...નાહ મળશે કો આવો જબરનર
કમ ડીયર......તુ દીલહર શરમા ન ઘુંઘટપટ દુર કર
જાઓ જાઓ આ શો ઢોગ-કમ એલોંગ-સીગસોંગ, લીવલૉગ માઇ ડોલી

(૩૩૭)—સાગર સરીતા—

કુમારૂ રહેવુ ઘણુંજ સારૂ બળ્યુ પરણવાનું કાકાજી બળ્યુ પરણવાનું,
સારો ધણી જો નહિ મળે તો જુગજુગ રડવાનું-કાકાજી જુગજુગ રડવાનું
પ્રેમથી રમાડુ તને વ્હાલી, હમેશા ખાલી તું શીદ અકળાય
ઓ વ્હાલી......ખાલી......તું......શીદ......અકળાય
ભાણીયા દીકરા મુગો મરો રહે, નહી તો ફજેતો થાય
ઓ...... કાકા તમારૂ નખ્ખોદ જાય.
મેના તુ કયારે હવે, મરી જાય...... ....કુમારૂં રહેવું.

(૩૩૮)—માયા મોહિની. ગઝલ.

વખત બદલાય છે જ્યારે, બધું પલટાઇ જાયે છે.
બને છે દાસ ભુપતિને, નૃપાલો દાસ થાય છે;
હતો ખોખાર અશ્વોનો, ખરો ત્યાં ભૂકતા જોયા,
હતાં જ્યા દાન કરનારા, લૂંટારા ત્યા જણાયે છે......વખત.
નથી એ દોષ કોઇનો, ખરેખર ખુબિ કીસ્મતની,
હતો જે ભક્ષ સિહોનો, શૃગાલો આજે ખાયે છે;
બધી જાહોજલાલી આ, દીવસ બેચારની ગાફીલ,
બની મગરૂર માણુસ તું, વૃથા શાને ફુલાયે છે......વખત.

(૩૩૯)—માયા મોહિની—

ચાહે આ દાસી નાથ ચરણુ નાથ પુંજા, છો મારા ઇશ્વર તમે
ન ઇશ્વર દુજા...ચાહો.
અમે તજી હવેલી વનમાં, વાસ કરીશું, ખાઈવનફળ તેથી સંતોષ ધરીશું?

પતિ ચરણામૃત તે છે, અમૃત કુંજા..................ચાહે.
પતિની છાયા તે સાચા ચીર હમારા, પતીની માયા તે આભુષણ બહુ પ્યારાં.
છે રક્ષક અતિ બળવાન પતિનિ પુજા..................ચાહે.

(૩૪૦)—પિતુભકત પ્રભાકર—

સમજે ન પ્રથમ જન કાચી, પસ્તાય પછી દુઃખ પામી,
નિજ અબળા પર ઇતરાજી, પરનારથી રમતા પાજી.
એ અધમો પર કહું માજી, નથી રામ જરા પણ રાજી...સમજે.
હાથે બગાડે બાજી, શાસ્ત્રો શકતા ના રાજી,
પાકે ના છેવટ ભાજી....................(૨)... . ...
સુંદર વર...ભયહર...સુખકર...હરશે ખામી.. ...સમજે ન......

(૩૪૧)—પિતુભકત પુંડલીક— (ગઝલ)

જગતના જાણુ ભેદુઓ...દલીલો સત્ય દર્શાવો,
મને ના ગમ પડે કાંઇ...કહો કાંઈ ભેદના ભાવો
તિમેરે છાય ધુતિની, શશી ના ધારે શિતળતા, અધુરા, મધુરા, ઉરના ઉભરા
લઘુતામાં પ્રભુતાની, થતી ઝાંખી તે બતલાવો......જગતના.
પતિના ચર્ણે પત્નિની, વશી જો મુક્તિ શક્તિતા તો,
પતિને બોધવા પત્નિ કરે ના વ્યાજબી દાવો ....જગતના.
પ્રીતી પરનારીના સંગે અચળ બધાય જો પતિની.
સતિની...પછીથી ગતીસી...બનતિ.
તુટયું જો આભ તો ટેકા, તણો આધાર બતલાવો......જગતના.

(૩૪૨)—પિતુભક્ત પુંડલીક—

મને તું માફ કર શાણી, વચનપર ફેરવ્યું પાણી,
ખરે હું ક્રુર છુ પ્રાણી, ગુન્હેગારી અમારી છે.
લફંગા છો ધુતારા છો, ઠગારા આપ છો પુરા,
અધુરા લે શના ભાશો, હૃદય માહિ કટારી છે.
લફ ગો છું ધુતારો છું, પરતુ દાસ તારો છું,
જગતના પાપની ઉપર, અખત્યારી હમારી છે.
જણ્યા રાંડે રતન જેવાં, ખરેખર બાપને બેટા.
લડે છે શીગલા ઘેટા, ભયંકરતા થનારી છે.
અમે મસ્તાન પંખીડા, અમે મ્હોબત તણા કીડા,
વડીલો પણ હતાં એવાં, કબુલાત એ અમારી છે.
રૂપાળી જોડ છે ઝામી, ટળી બાપા થયા સ્વામી,
રહી ના લેશ પણ ખામી, કહો, (આ) છેડ સારી છે.
ઈજારો તો નથી લીધો, રશીલી આજ નખરાનો,
હવે ના તલસાવ, ના પ્યારી, વિરહની આ બિમારી છે.

(૩૪૩)—સન્યાશી—

સહુ સાહેબો પધારો...મારી શોભાને વધારે...વરઘોડો, છે, મારો, આજે
ગાડી ઘોડાઓ જોડાવું-બેંડ વાજા વગડાવું. મોટી મોટારો મંગાવું.
ચાગે પં-પં-પં-મોટો મંડપ રચાવું-લાઇટ કીટશન લગાવું.
રૂડા ગીતો ગવડાવું.........વરઘોડો.
જરીનો જામો પહેરીશ હું. છબીલો ઘોડે ચડીશ હું,
નાણા નાંખી દઇને તુ-ઘોળામાં ધુળ ઘાલે શુ.
છેડો બાંધીને ચડું છબીલાની સાથે....... વરઘોડો.

(૩૪૪)—સન્યાશી—

હેરી આઇએ ગુન ગાઇએ રાધાવરકો, જઇએ જીવનપર વારી પ્રીય પ્યારી,
કુંવર કનૈયા બશી બજૈયા ઘેનુ ચરૈયાં, લેવુ બલૈયાં......હેરી
લટક લટક આવન લાલ સોહાવે સગ ગ્વાલ
રાધાકો પ્રાન પ્યારો નટવર શ્રીનદદુલારો.
હસત હસત મોરો મન હરલીનો લાલ બાલપે વારી ...હેરી

(૩૪૫)—સત્યનારાયણ—

દીલ મારૂં લઇ શીદ ચાલ્યા સલુણા.
મને હઠીલી જવાદે...ઉંહું-મુકીદે અરે ના. ના. ના
ઘેલી કરી તમે ગુણીયલજી મારા,
ખોટુ વદે શું રહેવા દે, ઉહું મુકીદે, અરે ના ના. ના ...દીલ
આશી રૂપાળી લટક, મટક, લઇ લીયો આ લ્હાવ,
આહા ? ઉભીરે, અટક, અટક, ભાવ બહુના ખાવ
પત્થરે, રત્ન, ન પટક, ન પટક કેવો રૂડો શીરપાવ
પ્રીત ન પ્રીતી ધટક ધટક દીલ દઇ બશ જાવ
તનનીતું ને મનનીતું ને ધનનનીતુ છે માલિક જાણુ......દીલ

(૩૪૬)—સત્યનારાયણ—

તારણ, મારણ, અધમોદ્ધારણ કરજગ કારણુ કાંઇ દયા તું ...
પાલન હાર સઉનો દાતા.. ....તારણ
નિર્દોષી દોષીત ઠર્યાં ચડયું અણધાર્યું આળ
હરજી. અરજી, સુણીને છોડવજે જંજાળ............તારણ

(૩૪૭)—સત્ય નારાયણ—

કહું આપવિતી, કર્મ કથા, દુ:ખીયારી કાળજડુ નાંખતી સહારી...કહું
આ નગર સાધુ શેઠની બહુ લાડકી દીકરી હતી...
ખાતાં બગાસુ દાસીઓ, કંઈ લાખ એહાજર થતી...કહું
મોતી હીરા પ્હેરી ચરણ, ધરણી પરે ના રાખતી.
તે આજ ટુકડા કાજ તમ ધર આવિ છે, ભીખ માગતી...કહું
પતિને પિતાજી લેઇને, વ્હાણે વિદેસે સંચર્યાં.
ચોરાઇ ગઇ લક્ષ્મી અને, આગે રખડતાં છે કર્યા...કહું

ચઢતી અને પડતી પ્રભુ, ચિરકાળ કોની નવ રાખશે
ભીખારી પળમાં ભુપ થઇ ભુપ થઇ ભીખ માંગશે...કહું

(૩૪૮)—નૌતમચંન્દ્ર—

સંસાર ઉનાળે શિતમ વિશામા શ્યામા.
સૌ તાપ પ્રજાળે, શાન્તિ દવમાં, વામા...સંસાર
જોડ વિનાં જન ખોડજ ભાખે, પુષ્પ સુગંધી પ્રભુ પાસે રાખે.
કોણ સરોવરમાં જળ નાખે, સ્વાદ મુકે કોણ આંબા સાખે...
ભણુકારા ભૂલી ભેવ ઉધામા ધામા.
લાવી મુકયો છે શાર, ધરમાંહિ રામા રામા સંસાર

(૩૪૯)—માયા મોહિની—

રહ્યો વર્ષોના વર્ષો મવાલી, લાવું બૈરી બશ રૂપાળી,
હોય વિધવા કે ભરથાર વાળી, આવી વાઢા મેણું નાખે ટાળી.
શેઠ ? છે આ જમાનો મવાલી, કોઇ આવી જશે ઝાડુ વાળી,
હોય આ આબરૂથી આરપાર ખાલી, હોય વિધવા પણ બે બચ્ચાવાળી.
નહિં નહિ—બૈરી લાવીશ, બચ્ચા વગરની... ..(હાખ ...છી...)
કેવી ઓચીતી છીકતુ, હાખછી...હાખછી હાખછી...હાખછી.
રાડ નકટી કરૂ નાક વાઢી વાત વિઘ્નોની આ કેવી કાઢી,
તારી સુરત બનાવુ હું કાળી, બૈરી આપી જશે હાથ તાળી. રહ્યો.

(૩૫૦)—વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર—

મૃગલોચની (૨) મદેભરી છલકાતી, મૃગલોચની...મદે......
મુખે મૃદુ મૃદુ હસી મલકાતી, પળે પળે પીયુના પ્રેમે ભિંજાતી(૨) રે મદે.
ઘડી નવ યૌવન નિહાળે, ઘડી શરમાઇ વસ્ત્ર સમારે,
સખી જો એની ત્રાંસી, આખ મિચાંતી (૨) રે......મદે.

(૩૫૧)—વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર—

ચાલ હવે ચાલ વ્હેલી વ્હેલી, લળી લળી, લ્હેકે શું? જોતી વળી ઘેલી,
તારા તનમાં લાગી છે તાલાવેલી, સાહેલી, તારા તનમા લાગી છે તાલાવેલી.
રહી જાણે સૌને સુગધી મળેલી...................લળી. લળી.
અરરર......પગમાં કાટો વાગ્યો, ભુંડી કોઇ આવી......બાંધો પાટો.
જુઠી .. કયાં વાગ્યો છે કાંટો, આમાં બાંધવો કયાં પાટો,
(હવે ચાલ ધુતારી ચાલ......)ચાલીયે છીયે......ચાલ હવે......

(૩૫૨)—વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર

હું,રશવેલી મદઘેલી નારી તરશી, પ્યારની(૨)નારી તરશી પ્યારની(૨)...હું.
હું યુવતી કામણગારી, નરનયન બાણુથી મારી, રમું રંગે
રશની રેલી......નારી...હું.

કોઇ લાલ લહેરી જો આવે, રતિ સુધા સરસ પિવડાવે તે તરૂવરને હું વેલી.
નારી......તરશી પ્યારની......હું......

(૩૫૩)—પીતુભક્ત પ્રભાકર–(ગંગા યુમના અને સરસ્વતી સંવાદ)

ગુણુની ખાણુ મને ગણુ. ગંગા. કષ્ટ અધમના કાપું,
મુજમાં ન્હાતા મનુષ્યને હું, મોક્ષ નિરંતર આપું.
મહિમા મારો એવો, સાખ પુરે છે...દેવો...
યુમના મારૂં નામ અરે હું, યમની બીતી ટાળું,
મારૂં પાન કરે જે તેના, પાપ તમામ પ્રજાળું.
હરનારી છું હાની . વાત...એ છે ..ના છાની,
સરસ્વતી હું સુદર મારૂં જળ કિલમીશ હરનારૂ,
કરે સ્નાન શ્રધ્ધાથી તેનું સદા કરૂ હુ સારૂં.
કરૂણા મારી પામી..... ...દાસ ખોય છે ખામી,
મુજને તારો પાપ નીવારો......આવે દુ:ખનો આરો,
કરૂં સ્નાન ને પાન હમેશાં દઢ વિશ્વાસ તમારો
સુખમા દેજો સ્થાપી......માતા છું. .પૂરો...પાપી.

(૩૫૪)—પુંડલીક—

અધિક સુખ, આથી બીજુ શુ મનાય, પ્યારી મારી બુલબુલનું
બચ્ચું ગણાય...અધીક
પુરા હશે પુન્ય પરભવે કીધાં, ભાર્યા સુશીલા તો સદ્ભાગ્ય સિધાં.
ઘરવાળીના ગુણુ ગાય, ગામ બધુ ઘરવાળીના ગુણુ ગાય...પ્યારી.
કાગડાની કોટે મોતીની માળા, રૂપાળી રાધાને શ્રીકૃષ્ણુ કાળા
પત્નિથી પતી પુંજાય, મીઠા ભેગાં ખાટાં બોરો ખપી જાય પ્યારી.

(૩૫૫)—ઈન્દ્રાવતિ—

અમો સુધરેલાને તમો ગણો ન કમજોર,
કામ કેવા કરીયે, ભેજા માં રાખી તોર.
લીમીટેડો માંડી...વેપારો વધારતા, યત્રો મંગાવી હુન્નરો ખીલાવતા
જુના ધારા કાઢી નવિનો નીપજાવતા, ઘણુકર્યું બીજું હજુ કરીને
બતાવતા.. ...અમો.

(૩૫૬)—સતિ તોરલ—

ચર્ણે નમે સ્નેહે વિનવે...વળી સતિયોનાં નામે મોટા મુનીયો નમે
શીયળ શૃગારે શાણી, દેહ દીપાવે, પતિ પ્રભુમા જેનુ મનડું રમે...સતિયે
હરીહરને બ્રહ્મા જેનાં પારણીયે ઝુલ્યા, સુણુતા ઉત્તમ ગુણુ–તનના
તાપ સમે...સતિયો.
સાવિત્રી સતીયે, પતિને, યમથી છોડાવ્યો, ચારૂચરિત્ર જોતા જગને
ગમે...સતિયો.

(૩૫૭)—સતી તોરલ—

સતિયોને બ્હેની તનપર સુંદર સજવું ઘરેણું સાચું,
ટેકની ટીલડી કરવી લલાટે લજ્યા કાજળદગ ભરીયે
વિનયની વાળી નાકે રૂપાળી હરી હેત હાર હૈયે ધરીયે...સતિયો.
કુલીનતા કેરી સજવી સજની કોડે કુંચકી નીત રૂડી,
ચળકે કમનીય યુગલકરોમાં દાન તણી શુભ ચુડી...સતિયો.
સાડી શીયળની અંગે ઓપાવે, અળ તો પતિવ્રત કેરો
મર્યાદા ઝાંઝર પગ ઝમકે, ચતુરાઇ ચણીયો ફેરો...સતિયો.

(૩૫૮)—સરોજની—

નખરાળી જોબનવાળી, કોઇ બૂલબૂલને બોલાવો,
મચકાળી મેદીવાળી, આ, બૂલબૂલને, બોલાવો.
કોઇ સલુણા સંગે માણુ મોહનમાળા પહેરી,
મદન જંગનું જોર જણાવું, લાલ કોઇ છે લ્હેરી...આ...ન.
હાવ, ભાવ. રશ ભેદ બતાવું, સમજાવું સૌ વાતો,
ગયો વખત પાછો નહિ આવે, માણવી હોય મઝા તો ..આ...ન.

(૩૫૯)—સતિ તોરલ—

આવો અલબેલાજી અંતરમાં બીરાજી...બળતી ઠારો ..
મારો દોષ કંઈ અવગુણ, નહિ ઉર ધારો, બળતી ઠારો...બળતી
ઠારો......આવો ?
કાં ! તમારો તોર ટુંટયો,ભૂલી માફી આપશો ! ડાહ્યા ડમરા ભૂલી જાશો !
(ના. ના. ના) (નહિ તો જો જો પછી ટટળી પડશે ટેંટણે ટેં !)
(પછુ વાગશે પપડુ પાછળ પે પે પેં) ફરમાવો હુકમ ફરમાન
બેસી જા ! ઉભી ચાલ ઉભી થા બેસી ચાલ ?
ભુલી કે ! થપડ માર અરે વ્હારે તારો પ્યાર......આવો

(૩૬૦)—સરોજની—

છે ધરમતણો હરીબેલી ! ધરમજત જે કરશે તે તરશે...છે.
અંતે સતિયાને જય મળશે, પાપીનો પ્રભુજી ક્ષય કરશે...છે ધરમ.
સાખી { "વિના ધરમ, ધનધામ ધરણી ખર ઉપાડે ભાર;
"ધિક્કાર પામ્યો શ્રેષ્ટ પદવિ સત્ય વિણુ સંસાર }
લખપતી થશે, કોડી ન મળશે, લઇ પાપ પોટલો પરવરશે...છે ધરમ.

(૩૬૧)—સરોજની—

વાલમજી મારી વરણાગી, તારા મુખડાની માયા લાગી,
પ્રેમ તણી ગોળી વાગી, અંતરમાં પીડા જાગી... ..વાલમજી.
ઘાયલ કીધી, છાતી વીધી, રાખું બાધી, સ્નેહ સાધી,
મૂજને કીધો મહાભાગી....... તારા મુખડાની માયા લાગી
રંગે રમશુ, સંઘે જમશું, હરશું ફરશું, હેત જણવશું !
ભવની ભાવઠ ત્હે ભાંગી.....તારા મુખડાની માયા લાગી.

(૩૬૨)—કૌરવ પાંડવ—ભા. (૨) નાન્દિ ધ્રુપદ.
શ્રી સચરાચર વ્યાપી શ્યામ ! ! !
હે, મોરારી, શાંતિધારી, જયકારી, તારૂં નામ...કામ...શ્રી.
સાખી } ધર્મ ધરણ કરૂણા પતિ અશરણ શરણ દયાળ;
જગજીવન જન પ્રાણ છો ગ્વાલલાલ ગોપાળ.
સદગુણ સાગર બહુ સુખદા વદીએ તુજ ચરણ સદા,
છો જગ કરતા, ભવભય હરતા રંગ રશ ભરતા;
અવિચળ હરીજનના વિશ્રામ......શ્રી.

(૩૬૩) મહાશ્વેતા કાદંબરી—
સખી જઇ સંદેશો કહેજે, મમ સખીને ધીરજ દેજેરે...સખી.
અસ્ત થતાં દીનકરનો નલિની ઉદાસ મનમાં થાય,
અલ્પ પરીચયે ચક્રવાકી પણ, પતિ સુખને નવ ચહાય
તજયું સખીએ દર્શન પર નરનું, હું કયમ નામ લઉં નરવરનું. જઇ.
સમજયા વિણ સુખની આશામાં, પામર જીવ તણાય,
વિષ્ય ભોગ આલોક તણા સૌ, અંતે નીરસ જણાય,
હશી પ્રથમ પરીણામે રોવુ, એ વિષયે કયમ ચિત્ત પરોવું...જઈ.

(૩૬૪)—કૌરવ પાંડવ—ભા (૨)
સખીરી ! ! કાહે સોચું મેય પલપલ (૨) છેલા કો છલબલ;
છેદ ગયે છતીયા, મુરઝાઈ રહત મતીયા......સખીરી...! !
બીરહા અગનસેં જીયરા જલાકે, લગા દિયા પર લોન;
દર્શ બિના ભઇ દુબરીરે, પઠાઉંગી પતિયા......સખીરી...! !

(૩૬૫)—ઓડાણો—
ભલી ભક્તિની માળ મણીમાણેક ને બાળ.
સજો સકળ સજન અમુલ. ભૂષણ એ...ભલી.
ધરી માળા પ્રહલાદજીએ કરી સહાય નરસિંહજીએ, પ્રીત ધરી, ધરીયે. ભલી
ધન્ય છે ધ્રુવરાજ શુકમા અચળછે આજ. ભક્તિ મોતી ને હંસ ચરજો,
જનની જણે તો જણ દાઆતા કે શૂરજન
નહિ તો રહે વાંઝણી. તુરના ગુમાવ જન.
ધન્ય છે ગંગામાતા વાળી શ્રી શ્યામ તોળાતા. ભક્તિ ભુષણ રાજજે...ભલી

૩૬૬)—મહાશ્વેતા કાંદબરી.—
બોલો બોલોને અંતરના બેલી નાથ વિનવું કરજોડી.
પિયુ જાશો કયાં અમને છોડી, પ્રિતિ જન્મો જન્મ તણી તોડી...બોલો,
સાખી { હાથે આવી હસલો ઉડી ગયો આકાશ,
જઇ બેઠો દુર દેશમાં, હવે મળવાની શી આશ.
મરજાદ મેં કુળની છોડી, (૨) તમ સંગે મે પ્રિતી જોડી (૨)
ઉઠો ઉઠો ને અંતરની કરીયે વાત, રાત રહી હવે થોડી...બોલો. બોલો.

(૩૬૭)—કીશોરસિંહ—
વદીએ સદા સત્યવાણી. સાચું જીવન હિતમાની,
કરે જે ખુશામત જાણી, તેની શરમજપર પાણી,
હાજી હાજી, યા કરતા દીવસજે રાત ઉચ્ચરતા
નીજ પેટ પાપથી ભરતા અન્તે દુઃખી તે પ્રાણી... ....વદીએ
બોલે મનુષ્ય પરખાયે, સૌ તોલ બોલથી થાયે
મીથ્યા લવારી માંહે, લઇએ શરમજી શીદહાની..................વદીએ
(૩૬૮)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—
પ્રેમબિજ રોપ્યુ રદયે જીવન આધાર મારા.
પ્યારા પત્ર તારો ભાળી, ફુટયાનવ પલ્લવડાળી
ખીલી પુષ્પે તેહદવાળી (૨) જીવન આધારમારા.
મદનપડીને પુંઠે મીઠા પ્રેમ પુષ્પ ચુંટે.
મારી ફુલવાડી લુટે (૨) જીવન આધાર મારા.
(૩૬૯) —મહાશ્વેતા કાદંબરી—
અરે સખી ધીમે ધીમે ડગભર–ઉતાવળ આવડી આશી (૨)
પિયુ મુખ દર્શણ પ્યાસી. અરે સખી.. ......
અંતઃર મારૂં મારે છે ઉછાળા (૨)–હોય ઉછાળા યૌવન કેરા ચાળા (૨)
મંજરીવાળા, લાલા, લજાળા, પ્રિતમ તારા નહી જાય નાશી. અરે.
(૩૭૦)—કીશોરસીંહ—
પ્રિતલડી હું બાધુ કોઇ છબીલાની સાથે.
મૂવો ધરડો ભરથાર ભાગ્યો માથે ....પ્રીતલડી હું
નારી ચરીત્રો કંઇક નચાવુ–ચતુરા હું સટકી જાવું
પ્રેમ કમળની ભોગી ભમરી રમશુ–કેસુડાની સંગાથે . પ્રિતલડી હું
(૩૭૧) —યોગ કન્યા—
બ્હાર જોબનની ન્યારી, કાટર આખકારી, હણુ યારને શીકાર બની
વાર વાર હું,
નિત્ય હું નવેલી નાર વ્હાલાથી કરૂં વિહાર ......બ્હાર.
કાયા મારી આ કામને આધીન છે,
લોભીયો ધણી મુવો, બુદ્ધિ હીણુ , છે............બ્હાર.
(૩૭૨)—મહાશ્વેતા કાદબરી—
અલી જોજે મનાતી ભોળી મેના, ભોળવશે તુજને પોપટજી મુખે મીઠું બોલી.
અલી જોજે દેતી તુ અંતર ખોલી......ભોળવશે......
સાખી { પ્રેમે પોપટ દાઝ દીલની, દીલમહી સમાવશે,
ૠતુ વસંતે માનનીને, મદનરાજ મનાવશે.
રશ રાજની રશરેલ જ્યાં, રગ રગ મહિ વ્યાપી જશે,
જખ મારી મેના માનશે, પણ ખોઈ પાયે લાગશે.

(૩૭૩)—દુખીયા દુલ્હન—

સબહિ સહાયા સબળકો, દુર્બલ કો ન સહાય,
પવન જગાવત આગકો, દીપક દેતહી બુઝાય.
ધીરજ રાખોરે દુખીયારી, કહાંતક અશ્રુ ખારી,
જુઠી પ્રીતપે કાહે જાન એહ, નીશારીઆ.
છોડ છોડ દયા ન પ્યારી, નકર ચાહે જારીયા,
ઉડાને પચે રહને ગુલકી, ધુજીઆં આયા.
ન ઉડને પાયેકે સયાદ, નીગાહ આયા,
બ્હાર આનેકોથી, મઓ સમે બીજાં આયા......સબહિ.

(૩૭૪)—શૃંગીરૂષી—

મુનીરાજ ક્ષમા હું યાચું,
પતિતપાવન અધમોધારણ ! શરણ આપનું સાચું...મુની.
ચંદન શીતળ ચન્દ્રમા, વૃષ્ટી કરે અમૃત તણી,
એ સર્વથી શીતળ કૃપા, શાસ્ત્રે મ્હજજન તણી ગણી.
દોષ રોષ અમમા નવ ધરશો, દષ્ટી એક દયાની કરશો,
લક્ષ ચોરાશી હરણ સુખ રાસી, શરણ આપનું શાચું...મુની.

(૩૭૫)—શૃંગીરૂષી—

મહિમા એનો મુખે કહ્યો કેમ જાય..... ......મહિમા મુખે
મોક્ષ માર્ગની યાત્રા સાચી, જીંદગીથી સચવાય,
કલ્યાણ પામવાનો મર્મ ન જાણે, પ્રાણી બધાં અટવાય...મહિમા.
વસન્તમાં ખીલતાં જે ફુલડાં, ગ્રીષ્મમાંહી કરમાય,
એની એજ વળી ગ્રીષ્મ વસન્તે, આવે ને વહી જાય...મહિમા.
જાણ્યાં છતા પણ રહે અજાણ્યાં, તેને શું કહેવાય,
અણુસમજુને શું સમજાવે, સમજે સ્હેલું જણાય...મહિમા.

(૩૭૬)—શૃંગીરૂષી—

ગાન મધુરાં કંઇ ગા, અલી રજની, ગાન મધુરાં કંઇ ગા,
તારલીયા તણો સાલુડો ધારી, કામણગારી ન થા...અલીરજની.
ચાંદલીયાને ઉરપર ધારી, એકલડી ન હરખા.........અલીરજની.
યોગીજનો સખી સાધે સમાધી, શિતળ સમીર તું વા...અલીરજની.

(૩૭૭)—શૃંગીરૂષી—

ના.ના.ના એ નહિ બને (૨) શરીર લગ્ન નહિ ગમે મને. ના ના. ના.
માછલડી સરવર જળ પ્યાસી, ખારા સાગરે રહે ઉદાસી,
મીઠું જળ માને સુખરાશી, તેનું મનડું ત્યાં રમે...ના. ના. ના.
આત્મ લગ્ન વિણ જીવન કારૂં, શરિર લગ્ન શું કરે બિચારૂં,
જે—જેનું—તે તેને, ગાંડુ ચિતડું ત્યાં જામે..............ના. ના. ના.

(૩૭૮)—બાજીરાવ પેશ્વા—
જોબન રંગે રંગાતી, છાતી, સુપક્વ અનાર.
છાતી સુપક્વ અનાર, હિરાનો હાર, શોભીત સુખકાર,
કટી કેશ ભારે લચકાતી, વાયુ વેગથી. ઝુંકવડી જાતી.
ગાલ આ લાલશા, રંગીલી રસીલી, છબીલી હું નાર,
હશે પુન્યશાળી કોઇ મને ચાહનાર..............રંગાતી.

(૩૭૯)—રતિ ચન્દ્ર—
પ્યારે જોબન બગીચામેં, આવ આવ આવ, બેઠી દેખું રાહત, ના કૂસાવ—પ્યારે.
પ્યારે મોરે સૈંયા, મેતારે લઉ બૈંયા, મોરા કનૈયા કો કોઇ દીખાવ, ખાવ(૨) પ્યારે
જુહી કે ચમેલી મોગરો ગુલાબ, પ્યારે પિયોચે, જોબન શરાબ,
પ્યાલા ભરકે તૈયાર યાર, લાવ, લાવ, લાવ ....પ્યારે.

(૩૮૦)—બ્રહ્મર્ષિ વિશ્વામીત્ર—
કામભોગી રાજયોગીને બનાવવા.
જપ તપથી રૂષીવરને નીકળી ચળાવવા.........કામ.
ચિત્તહર યૌવનની મને મોટી મન હામ છે !
નિહાળી હાવભાવ, પુરૂષ નારના ગુલામ છે !
એ દરશાવવા રૂષીરાજને ભરમાવી......કામ ભોગી.

(૩૮૧)—દુ.ખિલા—
સખી, એ મારા પીયુ વિના પલક ના સુહાય, મારૂં રદય આલી આંસુથી ખાલી.
ધડક ધડક ધડધડ ધડકાય, વિરહની લ્હાય, સહિ ના જાય...મારા પિયુ.
પીયુ પરદેશ વસ્યા, શેજ હું એકેલી બાળા, રેન અંધારી ભયથી ડરૂં ભારી,
સ્વપ્ન સૂતાં કંઈ વિપરીત આવે, મરૂં ઝબકી જાગી ભયથી છાતી ધડધડધડકાય

(૩૮૨)—ઓખાહરણ—
નારીની કેવી બલિહારીરે ભાઇ, નારીની કેવી બલીહારી...હાં.
નારીની કેવી દીલદારી, નારી સૌના મન રીઝાવે,
નારીની લીલા છે ન્યારીરે ભાઇ......................નારી.
નારી વિના સૂની આ સૃષ્ટિ, નારી પાછળછે દીવાનીરે ભાઇ.....નારી.
લાલ પાલ સો થાયે નારીના, માયા મમતાછે નારીના ભાઇ...નારી

(૩૮૩)—સૂરેખાહરણ માંથી (મ્હાત્મા ·તુલશીદાસ કૃત—કૃતી)
જય રામ રમારમણં, શમનં, ભવતાપ ભયાકુલ પાહિજનં,
અવધેશ સુરેશ રમેશવિભો, શરણાગત માંગત પાહિ પ્રભો.
દશશિશ વિનાશન વિશભુજા, કૃત દૂરી મહા મહી ભૂરી રૂજા,
રજનીચર વંદ પતંગ રહે, શરપાવક તેજ પ્રચંડ દહે.

(૩૮૪)—મુદ્રાપ્રતાપ—

ઉભાં રહો! ઉભાં રહો! ઉભા રહો જરાય! ઉભાં રહો જરાય!
ન મારાથી ચલાય... ... ...ઉભા રહો!
(કેમ શું! થયું) વાગ્યો કાંટો ઝીણો, તેથી ઉપડે ન પાય.
અરરરર......દુ:ખ બહુ થાય......ઉંહું? ખુબ બળે લ્હાય,
જાણે પ્રાણ મારા જાય...અરર ઓય...ઉભા રહો.

(૩૮૫)—મુદ્રાપ્રતાપ—

ગીત વખતનાં ગાવાની ગત, પુછી જુઓ ગાનારાને.
જેવું તેવું ખાવાની ગત, પુછી જુવો ખાનારાને.
મહાજન મોટા થવાની ગત, પુછી જુઓ થાનારાને;
વિણ બોલાવે જાવાની ગત, પુછી જુઓ જાનારાને.
ધાડ પડે તો ધાવાની ગત, પુછી જુઓ ધાનારાને.
જેને તેને ચાહવાની ગત, પુછી જુઓ ચાહનારાને.

(૩૮૬)—મુદ્રાપ્રતાપ—

સતી તણાં સુખ સૌ પતિ ચરણે પતિ વડે ચુડી ચોટલો (૨)
પતિથી રહે અળગી પીયર તે પાપનો બાંધે પોટલો (૨)...સતી,
પીયરનાં પકવાન નકામાં, મીઠો સુકો સાસરીયાનો રોટલો (૨)...સતી.
મહીયરના રંગ મહેલ નકમાં, રૂડો અઢી ગજ સાસરીયાનો
ઓટલો (૨)...સતી.

(૩૮૭)—મુદ્રાપ્રતાપ—

સખી કોયલ ટોકેરે, ટીહુ ટીહુ સાદ કરી–ટીહુ સાદ કરી (૨) સખી.
શુભ શુકન વિલોકેરે, હૈયે બહુ હેત ધરી (૨)..............સખી.
પતિને મળવાનીરે, આતુરતા છે મનમાં ઘણી,
હોંશ હૈડાની છાનીરે, પુરી થાશે ઓરમણી (૨)
પુણ્ય પુર્વના સાચારે રૂડા નર વરને વરી
સખી આપણુ પાછારે, હવે કયારે મળશું ફરી (૩).........સખી.

(૩૮૮)—મોહજીત—

હજુ નહિ આયે બાલમ, કૈસે કટે રતિયાં;
બાલા જોબન મોરી છોટી ઉમરીયાં....હજુ.
સખી સંગ કોઉ નાહિ, અબતો બ્યાકુલ ભઈ,
વૃજમેં અકેલી રહી, પ્રીતમેં થક ગઇ,
બીના કનૈયા મોરી ધરકત છતિયાં...હજુ.

(૩૮૯)—મોહજીત—

આ વિશ્વરૂપ વનવાડીની શોભા, સુઘડ સતિયો થકી;
જનરૂપ જુઇના પુષ્પની, ખુશબો ખરે તેમાં રહી...આ.

સુખદ આ સંસારમાં, દુનીયા તણા વ્યહવહારમાં
ભરથારને બ્રહ્માંડમાં દેનાર, સુખ તો છે સતી...આ.

(૩૯૦)—સતીનો શ્રાપ—

પ્રાણ પ્રીતી શું વીસારી, ઉદાશી, અંગ ધારી
ન બોલો આવી વાણી; હું દાશી છું તમારી...પ્રાણ.

સાખી { વૈરાટ રૂપે વિશ્વમાં, આપ બન્યા અધીરાજ
પરશુ બની હું તે પળે ક્ષત્રી હણવા...કાજ

તેને આજે કરી છે અકારી જીવણજી !...પ્રાણ.

(૩૯૧)—સ્નેહ સરીતા—

આજે ઉત્થાપન કરીએ, મંડળ પાણીચું લઇએ,
મહિલાનો ઝુંડો ધરીએ, પાઘડીનો વળ ફેરવીએ,...આજે.
નિષેધક મોઢાં કાળાં "બૉય કૉટ" કરો ના બાળા,
બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા, બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા,...આજે.

(૩૯૨)-(સત્યનારાયણ)—થાવાનું તે થવાનું છે—

ચીંતા મુરખ નર શું કરે, લખીયું લલાટે થાય;
ક્રોડ કરો ઉપાય થાય સું, કર્મ છુપ્યું ન છુપાય;
કંઇક જન્મનાં કર્મ કર્યાંથી; કર્મ સદા બંધાય,
વાવ્યું તેવું છે લણવાનું, વિશ્વ વિભુનો ન્યાય,...ચીંતા.
બાવળીયા વાવિ મુકર્યાં ત્યાં, કેમ ગુલાબ ચુંટાય,
ઉગ્યું ગુલાબ પછી ના નહીં તે, બાવળમાં બદલાય...ચીંતા.
જાર કરાવી જમે ચોપડે, કયમ મોતી મંગાય.
મોતી દીધાં તો મળશે મોતી, શીદ ખોટો શંકાય....ચીંતા.

(૩૯૩) (પ્રહલાદ વિજય)—ત્રિર ભકિત—

ભક્તિ નૌકામા બેશીનેરે, ભવતરીયે,
ભવતરીયેરે જગથી શાને ડરીયે-(૨)...ભક્તિ
અમૃત અળગું કરી વિષ શીદ પીજીએરે,
સૈયા-છોડીને શીદ ભુમી થરીયેરે,
જગથી શાને ડરીએ...(૨)...ભક્તિ.
જુઠી છે જગની માયા, પ્રભુપદ સાચુંરે,
હેતે કરીને હરિવર વરીયેરે;
જગથી શાને ડરીયે...(૨)...ભક્તિ.

(૩૯૪)—ભક્તબાળા—

પુરણ બ્રહ્મ પરમેશ,
નમન વિભુ અરજ અકામી, ગટમી ઘટ ઘટ,
સ્વામી, શ્રી સુરેશ સુરારી,

વિશ્વવિધ નામી, અવિચળ ધામી, અંતર્યામી,
દીન તણા દુખ ટાળક દેવા.
જય જગપાળક કૃષ્ણચંદ્ર.

(૩૯૫)—ભક્તબાળા—
નિર્ગુણ નિર્વીકારી નિરંજન નિરાકારી.
અગમ નિગમ જાણી નેતિ નેતિ વેદવાણી,
બ્રહ્મ રૂપ તત્વમશી તેજ રૂપ સુર્ય શશી.
આપની અગાધગતિ પાર નવ પામે મતિ.

(૩૯૬)—ભક્તબાળા—
વંદન વિહારી વૃજ, અલખ અજરઅજ,
ગોવિંદ ભયહર ગજ, સુખ શાન્તિ સજ,
ગીરીવર ધર અઘહર અખિલેશ, પ્રાણ તણા, પાળક પરમેશ,
ઘટઘટ નટવર વ્યાપક આપ, શુભ શાંન્તી સ્થાપન. તનમન મુદભર

(૩૯૭)—રામવિયોગ—
ૐકાર વિશ્વસાર, વંદુ ભાવે વારંવાર,
ભવજલથી તારનાર—ૐકા.
અષ્ટ સિદ્ધ નવ નિદ્ધી, દાતાર શાન્તિ સાર,
ભકત વત્સલ છો, દયાળુ જયવર જયકારી.

(૩૯૮)—રામવિયોગ:—
જય જય જય દશરથ નંદન, જગદાનંદ (૩) વંદન.
ગંભીર રણધીર, સીતા સુદીર આ આ આ...અવસરનાથ,
દૈત્યોને મારો, ભકતોને તારો, સૃષ્ટિ ઉદ્ધારો
ધિરકીટ તક ધિ ધિના ધા, ધિના ધા ધા ધાતુના (૩)
ધાકીટ કિટ ધુમ કિટ કિટ ધિના, આ આ અવશરનાથ,
કદાન ધા ધા ધા ધા. (૩) જય૦

(૩૯૯)—સ્વાર્થના સ્નેહી-રાગ...એ માથે મટુકી લઇ જાવું.
એ...ગુરૂ ગુણ હવે હું...ગાઉં
પાપ પુંજમાં હવે, શીદ સપડાવું...એ.
કાયા મારી પાપી ભારી, ગતી મતી સોહે છે, વિકારી.
એ...ભકિત નાદે, મનવાને ચઢાવું...એ.
સ્વાર્થના સ્નેહી સૌ ભારી. "ચુની" લેજે ચિત્ત ધારી,
એ ખોટા ભાવોથી, હવે ના ફસાવું...એ.

(૪૦૦)—માગણી—   રાગ કવ્વાલી
ગુરૂ કૃપા કરો મુજ પર, ગોવિન્દ દીખાવોગે તો ક્યા હોગા.
ગુરૂ હય ક્યા દોસ્ત ઓર ભાઈ, ગુરૂ હય બાપ ઓર માઇ,

ભારા હય હુંપદ સખકે દીલમેં, ઉસે છોડાવોગે તો કયા હોગા.
રોકો સબ દુઃખ દરદ મેરે, દિખાવો આપ દાનાઇ,
સેવક હમકો તુમારા હય, દશં દોગે તો કયા હોગા.
ચુક હયજો હમેરી વો, ન લાવો આપ મન માંહી,
નીશદીન શરન ચાહતા હું, શરન દોગે તો કયા હોગા.
બેશુમાર હય તુમારી રહમ, રખેના રહમ એસી કોઈ,
ઠોડાસા ભાવ શેવક પર, રખોગે તો કયા હોગા,
છે બિનતી હમારી એ, ઉતારો આપ મનમાંહી,
તુંમારે ભરોસે હમતો હે, નિભા લોગે તો કયા હોગા.

(૪૦૧)—(પ્રસિધ કર્તા–નામ દર્શક) ભજન.

શા માટે મુઝાય મનતું ભાવે હજી ભજીલે, મનતું ભાવે હરી ભજીલે.
રસનાએ ના વિશાર દીવાનાં, હેત હરીથી કરી લે......મન તું
તનમન ધનથી શેવ હરી તું, તજના આણુપણુ એનેરે,
નદકુંવર શુ પ્રીત કરી લે, તરશે તું અભાવથીરે ..મન તું.
લાવખત કથી કથી કહું છું, તન મન ધન સો અરપિદે
લક્ષમીપતી ના ચરણુકમળમાં ચીત 'ચુનિ' તું જોડી દે–મન તું.
માહા મોટમ મહારાજ તણી, એ કળે કોણુ આ જગમાહિ,
નેતી, નેતી, વેદ વખાણે, પાર ન જેનો કોઇ પામે......મન તું.
કર કૃપા કરણાળું કેશવ, દાસ—"ચુનિ' શીશ નામે,
લાળું છું પ્રભુ હું તમ આગળ, મમ દીલની વાતો કેવાને–મન તું.
લક્ષમાં લેજો દીનદયાળુ અતર ઉદ્દગાર સેવકનાએ,
સુખ દુ:ખ વિધિ એ લખ્યા લેલાટે, દોરો સઘળી તારે હાથ–મન તું.
રટણુ કરૂં તારૂં હું મનથી, શમજું ના કાંઈ બીજું ઓ નાથ
તનમનથી પ્રભુ વિનંતી કરૂં એ. દયાળુ આશીશ 'ચુની'ને દે–મન તું.

સમાપ્ત.

સારાં અને સસ્તાં પુસ્તકો ખરીદવા માટે નીચેનું સરનામું ધ્યાનમાં રાખજો.

વાંચવા લાયક સર્વોત્તમ પુસ્તકોની પસંદગી કરવા માટે ચુંટી કાઢેલાં ઉત્તમ પુસ્તકોનું

પ્રાઇસલીષ્ટ.

સુરતીલાલ. (સર્વોત્તમ શિક્ષાપ્રદ. સંસારીક સચીત્ર નોવેલ, એકવાર વાંચવા લીધા પછી હાથમાંથી મુકવું ગમશેજ નહિ. ઉત્તમ અભિપ્રાય પામેલું સંસારીક નૉવેલોમાં સુરતીલાલ પહેલો નંબર ભોગવેછે ચીકણાં ૩૨૫ પૃષ્ટ. સોનેરી નામવાળું હોલ કપડાનું બાઇડીંગ ૧૬ સુંદર ચિત્રો સાથેનું દળદાર પુસ્તક છતાં કીમત માત્ર રૂ ૧-૦-૦. પોષ્ટેજ જુદું.

નટવર અથવા મોહટાંના છોકરાં. (ખરાબ દોસ્તોથી નીપજતું માઠું પરીણામ (૩૬) ચિત્રો, મજબુત પાકું પુઠું કિમત રૂા. ૩-૦-૦)

સવિતા યાને ભુલના ભોગ. નાનકડી ડીટેકટીવ નૉવેલ સુંદર આર્ટપેપરપર છાપેલા ચાર મનમોહક ચીત્રો સહિત કીં. ૦-૪-૦.

રમણ તારા અથવા ભાગ્યહિન ભાઇ બ્હેન-કર્મની કમબખતીનો આબેહુબ ચિતાર, એક ભાટીયા ગ્રહસ્થને પડેલી મુશીબતના મોજાં, આખરે સત્યનો વિજય. કીમત રૂ. ૧-૦-૦.

શિરહિન શબ અથવા માથા વિનાનું મુડદું-(ભયાનક દ્રષ્ય દાખવનારૂં અજાયબ ડીટેકટીવ નોવેલ રૂ. ૦-૮-૦

ગુલસાના. (અજાયબી પ્રેમ પરીસીમાંથી છલા છલ ઐતિહાસીક પ્રેમ દ્રષ્યરૂપ નૉવેલ કી. રૂ. ૧-૦-૦.

હિંદુ બેરીષ્ટર યાને સદગુણી સુમન. આ પુસ્તક માટે કાંઇ પણ પ્રશંસા કરવી. તે સુવર્ણપર ગીલીટ ચઢાવવા જેવુંજ છે. ફક્ત એકવાર વાંચીને ખાત્રી કરો કી. ૦-૧૨-૦.

મંડળગઢની મોહિની. (અલાઉદ્દીન ખુનીના રાજતરંગ વખતની ઐતિહાસીક અલૌકીક ઘટનાં કીં. રૂા. ૦-૮-૦.)

શા. ચુનીલાલ છગનલાલ બુકસેલર. લીમડાચોક-સુરત.

સારાં અને સસ્તાં પુસ્તકો ખરીદવા માટે નીચેનું સરનામું ધ્યાનમાં રાખજો.

બાદશાહ અને બીરબલ.:(ભાગ ૧ થી ૧૮ સાથે અપૂર્વ વાર્તાવિનોદનો ખજાનો. આના જેવું ચતુરાઇ અને હાસ્યરસથી ભરપુર પુસ્તક ગુજરાતી ભાષામાં બીજું ભાગ્યેજ હશે.) કી ૦—૧૨—૦

બહાદુર બાહરવટીયો અને બાળકનું ખુન.—(લોહિના પ્યાલાની ભેદભરેલી ઐતિહાસીક વાત) કી. રૂ. ૦—૮—૦.

પ્રતાપચંદ્ર. (ભાગ ૧ તથા બીજો. શુરવીર રાજપુતનાં શૌર્ય રવીની ચઢતી કળા નીરખવિ હોય, મીત્રધર્મનું અલૌકીક દ્રષ્ય નીહાળવું, હોય, તીલસ્માતીક ભેદભરમનું છુપું દ્રષ્ય જોવું હોય તો. જરૂર ખરીદજો.) કી. બંને ભાગની રૂા. ૧—૪—૦.

પરમાર પૃથુસિંહ. ભાગ ૧ અને ૨ (ઉપદેશ યુકત અતિહાસીક નવલ નૉવેલ—પાને પાને નવિન વાંચનથી ભરપુર. કીંમત બંને ભાગ સાથે) રૂા. ૧—૮—૦.

મહારાજા છત્રસાલ. (બુંદેલખંડના ભાગ્યરવિ ઐતિહાસિક નોવેલ. એકવાર વાચ્યા પછી ફરી ફરી વાચવા માટે મન આકર્ષનાર નોવેલ) કી. રૂ ૧—૪—૦.

સુન્દર રસિક અને મણી મેના. (ચઢતી પડતીનો આબેહુબ ચિતાર દર્શાવનારી સંસારીક નવલ નોવેલ) કીં ૦—૧૨—૦

માન મુસાફરી. (પરોપકારી રાજપુત વિરરત્નની પરોપકાર વૃતી દર્શાવનારી સાત ચમતકારીક પશ્નની વાર્તા) કીં. ૦—૮—૦.

કુમુદ કુમારી. અતિશય આકર્ષક ભાષામાં ચિતરાયલી સ્ત્રી પુરૂષ વૃદ્ધ અને બાળકને સર્વને આનંદ રસમાં છલાછલ કરનારી ઉત્તમ નોવેલ કીં ૧—૮—૦.

મોતી મહાલ. નાનકડી પ્રેમ નોવેલ કીં. ૦—૨—૦.

અમર આખ્યાન. ભાવિભકતોનાં ચારીત્ર દશાવનારૂં અનુપમ ભકિત દર્શણુ આખ્યાન સમુહ) કીં ૦—૮—૦

યોગી અને રાજકન્યા. અનુપમ નોવેલ કીં. ૦—૮—૦

સતિ ભદ્રા અને કવિ કાળીદાસ. દેવીના વરદાથી કવિશ્વર કાળીદાશ અને સતિ ભદ્રાનું ચારીત્ર કીં. રૂ. ૦—૮—૦.

સગુણ—સવિતા. ઉત્તમ સંસારીક નોવેલ કીં. ૦—૮—૦

શા. ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર. લીમડાચોક–સુરત.

બત્રીસ પુતળી. (મ્હાભારત વાર્તાનો ખજાનો મહા પરોપકારી રાજેંદ્ર વિર વિક્રમનાસિંહાસન એ પુતળીની ભોજ ભુપતીને કહેલી ચાનક આપનારી ૩૨ મોટી વાર્તાઓનો સમુહ કી. રૂ. ૧-૮-૦

સુડા બોહતેરી. સુડા (પોપટે) કહેલી બોહતેર વાર્તા. જારિણી સ્ત્રીઓનાં ચાતુર્યની દર્શણુ કરાવનારી શૃંગારરસથી ભરપુર વાર્તા. કી રૂા. ૧-૦-૦.

કામ કળા અને કામરૂપ, સિંહલદ્વીપની રાજકુમારી અને કામરૂપ રાજાની પ્રેમ ભરી વાર્તા કી. રૂા. ૦-૮-૦

અરેબીયન નાઇટસ-(એક હજાર અને એક રાતની ચમત્કારીક વાર્તાનાં ભંડારનું પુસ્તક, ઉંઘ, આળસ, અને ખાધખોરાકનો ત્યાગ કરાવી માત્ર વાર્તાનાંજ સ્વપનાં આણનાર ચમત્કારીક પુસ્તક કીં. રૂ. ૨-૦-૦.

વ્યાપાર શીક્ષક-(વ્યાપારી વર્ગોનું બહોળું જ્ઞાન આપનાર હુન્નર ઉધ્યોગનાં ઉદધી રૂપ મોટું પુસ્તક. કીં ૨-૦-૦

બૃહત હુન્નરસાર સંગ્રહ-(ઉત્તમ હુન્નરોનો સમુહ) કીં. ૦-૧૨-૦

જાદુકળા પ્રકાશ-(હુન્નરી બાબતોનો પુષ્કળ સમાવેશ ઉપરાંત વૈદક મંત્ર, તંત્ર, વીગેરેથી ભરપુર. કીં. રૂ. ૧-૦-૦.

અનંગ રંગ-(મર્યાદા યુકત કોક શાસ્ત્રની પદ્ધતિ દર્શાવનારૂં ઉપ્યોગી પુસ્તક. કીં, ૧-૦-૦

ભજન સાગર- (ભાવિક ભકતોને ભક્તિ યોગ દર્શાવનાર પ્રભુ ભજન અને જ્ઞાનના સાગર રૂપ રત્નપુસ્તક કીમત રૂા. ૦-૮-૦

કાવ્ય દોહન-અનેક કાવ્યના દોહન રૂપ ઘેર બેઠા ગંગાજી આણનાર ભકિત રસની રેલછેલ ઉપજાવાનાર મહા ભકતરાજોનાં બનાવેલા ઉત્તમ કાવ્ય કલાપનો સંગ્રહ, કીંમત:રૂા. ૧-૦-૦

ભજન ભંડાર-હીદુસ્તાની કવીઓના ઉત્તમોત્તમ ભજનો કીમત રૂા. ૧

ભકતમાળ-એકશો સીતોતેર ભક્તરાજોનાં ચારીત્ર દર્શાવનારૂ વૈષ્ણવોને અતિ ઉપયોગી ભક્ત પ્રસંગનું પુસ્તક, કીમત રૂા. ૧-૦-૦

રામાયણ-કવિરત્ન ગીરધરનું બનાવેલું. શ્રીમાન રાજેન્દ્ર શ્રી રાજચુડામણી દથરથ નંદન શ્રી રાજચન્દ્રજીનું મુખપાઠ કરવા યોગ્ય ભક્તિમાર્ગ દર્શાવનારૂં શ્રેયસાધન મોટું, પુસ્તક કીં રૂ ૨-૦-૦

ચતુર સ્ત્રી વિલાશ-ભા. ૧ થી ૬. (ગરબાઓનો મોટો સંગ્રહ) કીં. રૂા. ૦-૮-૦

શા. મનીલાલ મગનલાલ બકસેલર. લીમડાચોક-સુરત.

[illegible]તેહાર !! ઇશ્તેહાર !!!

[illegible] જ્હો હો, આઇએ તશરીફ લાઇએ, હમને [illegible] [illegible]મી મઝહબકી કિતાબોં ઔર ગુમહારે [illegible]ચંદ [illegible] ઔર નાટકોં ઉરદુ ઝબાનમેં ઔર ગુજરાતી હરફોમેં છપવાઇ હે. જીન સાહેબોંકોં ખરીદના મનઝુર હો કીમંત દે યા કાગજ ભેજકે મંગવા લો. ફકત કીસ્સે ગઝલોં ઉર્દુ, ઝબાન ઔર ગુજરાતી હરફોમેં.

નામ	કીમત	નામ	કીમત
ગ્રાહે ઝુકુમ	૦—૨—૦	કાલીગોરી કીસ્સા	૦—૨—૦
શાહેરૂમ	૦—૨—૦	જમજમકી ખોપરી	૦—૧—૦
યુસુફે સાની	૦—૪—૦	કીસ્સા સીપાહજાદા	૦—૨—૦
લાલ ગોહર	૦—૨—૦	કીસા સોદાગર બચ્ચા	૦—૨—૦
મ જુલઅરસ	૦—૧—૦	ઇંદ્રસભા ચીત્રવાલી	૦—૨—૦
ખુલાસા	૦—૨—૦	કીસા સાહેયમન	૦—૨—૦
સીતારા	૦—૫—૦	નાજની પઠાન કીસ્સા	૦—૧—૦
નામા	૦—૧—૦	ચુહાબીલી કીસ્સા	૦—૧—૦
મા બીબીફાતમાકા	૦—૧—૦	મીરૂઅલમ કીસ્સા	૦—૧—૦
યાને બાગેરસુલ	૦—૩—૦	બીબીમરીયામ કીસ્સા	૦—૧—૦
બા બીબીફાતમાકા	૦૧—૦	છબીલી ભઠયારી કીસ્સા	૦—૨—૦
મે મુનાજાત મુનાજાતે બારી	૦—૧—૦	ગુલચમને બોસ્તાન	૦—૨—૦
		મજનુએ જાગીનામા	૦—૧—૦
નામા	૦—૧—૦	ગુલજારે માતમ	૦—૧—૦
એ મદહયાત	૦—૪—૦	માહાતમ છોટા	૦—૧—૦
એ નઝમુઝીઆ	૦—૪—૦	છેલબટાઉને મોહીના રાની	૦—૧—૦
	૦—૨—૦	હાતમતાઇ કીસ્સા	૦—૮—૦
ચાર દુરવેશ	૦—૫—૦	ઝવાહીરહીંદી	૦—૯—૦
ઔર શાહેપરી કીસ્સા	૦—૨—૦	તરકીબુસલાત	૦—૪—૦
મોહમદહનીફ કીસ્સા	૦—૪—૦	જંગનામાએ મોહમદહનીફ	૦—૮—૦
ટીમ અનસારી કીસ્સા	૦—૪—૦	ગુલજારે પંજતન	૦—૩—૦

ઔર ઇસ સીવાય બહોત જાતકે કીસ્સે કહાની વગેરે

— મીલનેકા ઠીકાના —

શા૦ ચુનીલાલ મગનલાલ બુકસેલર.

લીમડાચોક—સુરત.

...નીકો માટે.

જ્યોતિષી ... ...

રેવાશંકર ભવાનીશંકર.

ઠ૦ છાપરીયાશેરી સુરત.

... સુરત.

હમારા જ્યોતિષ કાર્યાલયમાં દરેક પ્રકારનું જ્યોતિષ સંબંધી કામ કરવામાં આવે છે.

[illegible] ... તમારા ભવિષ્યને [illegible] ઉપરના શરનામે પધારશો.

બહાર ગામના ઓર્ડર પર ખુરત ધ્યાન આપવામાં આવે છે.